

2/19/2

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15
సంపుటము ౧౫

చెన్న పట్టణము 1927-వ నంబర్ ఆక్టోబరు నెల 28-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ ప్రభవనామనందన శార్మికమాన శుద్ధ తృతీయ.

No. 174
సంచిక ౧౭౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పున, వాయు పోట్ల
బాపున, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలన,
పోట్ల బోగొట్టున, బెణుకుల భేదించున,
వాపుల రూపుమాపున, దగ్గును తగ్గించున,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు
నొప్పులకు సంతోషింపజేసి.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బె 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండునది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, ప్రేరిండ్ల, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

తక్కువధర!! సేలం బనీనులు!! పేలైన బనీనులు!!

మా కంపెనీలో నవీనమైన అనేకరకముల బనీనులు తయారుచేయుచున్నాము. చూపునకు
అందముగాను, చాలకాలమువరకును యుండును. ఒకసారి తీసివాడిన దీనినిజము మీకే తెలియును.

నేషనల్ హౌజెరి ఫ్యాక్టరీ, శివ్వాపేట, సేలము. 4097

ఏజంట్లు:—డి. ఎన్. సంపత్తు
102, గిడ్డింగి పేజి, మద్రాసు.

మిస్టర్ కాకిరామమూర్తిగారి సుబ్బారావు
ఆంధ్రజిల్లాలకు సోల్ ఏజంట్లు, రాజమండ్రి.

తండ్రి విలాసము "సూర్య" సేలం.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ

(శ్రీకృష్ణ వి నో ద న భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సేలపుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వివాహము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవము,

శ్రీ ప్రభవనామ నంబర్ ౧౦ శార్మిక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరియైన 4-11-1927 తే
దినండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము:—ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము

5 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంట

లకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు:—రూ. 4, 3, 2, 1, అ. 8.

మొదటి 3 తరగతులందును సీట్లను రిజర్వ చేయుటకు సీటు 1-కి అ. 8 లు చార్జి ప్ర
త్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రొప్రైటరు.

కావలెను

ఏజంట్లు, ట్రావెలింగ్ ఏజంట్లు, షిప్ ఏజంట్లు, భిక్షా
కంపెనీల పనులను చేయుటకు అవధివము గలవారు, వ్యాపార
మును లేగల శక్తిగలవారు, మొదలగువారు కావలెను. సగదు
సరాసత్తుకింద చెల్లించవలెను. యోగ్యత ననుసరించి శీత
వియ్యబడును.

Apply to—Mr. S. KABBOR B. A., S. S. (Lond) Asst.
Manager (on deputation), or Dr.
R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 41
Linghi Chetty St. Madras.

"అత్యద్భుత ఫల గ్రంథము"

జాతకరత్నము 1 భాగము రు 1. 2 భాగము రు 2.
పూర్ణ జాతకము రు 10 లు. ప్రపంచమునెల్లనుండి గొప్ప
సర్దిశేట్లను పొందియున్నారము. ఏజంట్లు కావలెను.
గ్రేట్ ఇండియన్ జ్యోతిషాలయము, కళింగోలు, చిత్రాపురము
జిల్లా.

సర్వార్థ సంగ్రహము

క్యాలిగో 2-8-0 రు 2-0-0
ఇదివరకు తెలుగులో ఇట్టి గ్రంథములేదు. జైన్య, జ్యో
తిష, సామన్య, పాక, శివసాహిత్య, ఆర్యగ్య, ప్రాణాయామ,
వివిధవస్తుగుణ, వ్యాయామా ద్యనేకవిషయములు గల పెద్ద
గ్రంథము. చూచిన ప్రతిమనుజునియొద్ద యుండవలసిన దని
తామే అనెదరు. శ్రోత్ర పాత సవాయిలకు, మేహపాదలకు
పూచీయైన ముసింఘాకం తులం 1 కి రు 24-0-0
అముక్తవాచార్య ఉ||సూర్యచింతామణిశాస్త్రి, రాజమండ్రి

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తాశుభము, అంగుళింద్ర
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల
పేక, రమాహులు, వినోదవిద్యలు, వాసుదేవి మాయముచేయుట,
మాదిచెట్టుతో పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, శిశి
రములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట
మొదలగు విచిత్రములున్నవి దీనిచే మనకో చేయవలెను. మొదల 3
చమత్కార గణితము:— (తెట్టుబుక్ కమిటీ
వారిచే అప్రాప్త కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, విశేష, మ
నో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి, రమాహ
లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. మొదల 1. 12 కి రూ. 9.
సి. ఆర్. జగద్దనం గౌరము, బంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది) 4174

నోటీసు

బెజవాడ-మచిలీపట్నం మధ్య

ఓర్వూహ్లా పువేళ వేగముగా నడుపబడు రైలు

1927 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదినండి, యిదివరలో
మిక్సెడ్ బండ్లుగా నడుపబడు నెం 48, 51 బండ్లు ఫాస్టు ప్యా
సింజర్లుగా మార్చబడి యిదినుసరితిన నడుపబడును.

నెం 48 ప్యాకేజీలకు

బెజవాడనుండి బయలుదేరుట

పగలు 12-0

మచిలీపట్నం చేరుట

2-45

నెం 51 ప్యాకేజీలకు

మచిలీపట్నంనుండి బయలుదేరుట

పగలు 11-40

బెజవాడ చేరుట

2-20

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టులో

వి. పి. నెం. 60/27

పిటిషనరు:—(బుద్ధగ్రస్తుడు) కొంజేటి పెదకోటయ్య

దేవురూడు ముప్పయ్య, వైకుంఠం, వర్తకంపల్ల జీవనం, సాకిక
నివసానూరు, ఒంగోలు తాలూకా.

కౌంటరు పిటిషనరు:—(బుద్ధదాతలు) పద్మిశెట్టి మా
జోగయ్య మరణించారు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం॥ రెం॥ 5 వ ఆక్టు
లో 19 (2) సెక్షను ననుసరించి తన్ను యిక్సాసాల్వేంటుగా తీ
ర్మాంశముని ప్రార్థించుచు యీ కోర్టులో ఒక అప్లికేషన్ దా
ఖలుచేసుకొనియున్నాడు. సదరు అప్లికేషన్ విచారణ నిమిత్తమై
21-11-27 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది యందుమూల
ముగా తెలియపర్చబడినది.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు, } టి. సుందరంఅయ్యర్,
26-10-27. } అడిషనల్ జడ్జి సేట్ జడ్జి.

స్ఫోటకమువల్ల చనిపోవద్దు!

సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుడు!!

స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే
సిల్వర్ స్వీట్ ను నేవించిన, ఎట్టి ఆయాసము
లేకుండా నయమగును. మచ్చలు ముఖమున
గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు.
దీనిని స్ఫోటకము రాకమునుపే నేవించిన ఒక
సంవత్సరమువరకు(పడి) మొదలైనవి ఎవ్వయు
నంటవు. స్ఫోటకము తగిలిన రోగిదగ్గరకు
వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా
దరిజేరవచ్చును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

వివరములకు

4056

DAS GUPTA.

"SILVER SWEET"

20/1/3, CHITTARANJAN AVENUE NORTH
P O Beadon Street, Calcutta.

శాస్త్రోక్త మైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0. సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ॥ 5-0-0. వీ. పి. ఖచ్చెలు వేరు.
ప్రశ్నవ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ ముద్రామూర్తికవచము రూ॥ 2-8-0.
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యజ్యోతిషకవచ నిలయము.

8860

తిరు త్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

కృష్ణాజిల్లా యెన్ని కలకేసు

బందరులో విచారణ జరుగుట

(న్వకీయవిలేఖరి)

26-10-27

99 వ సాక్షి టి. కె. వీరరాఘవాచార్యులుగారు,
పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు.

1925 డిసెంబరు రాఖరవరకు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు
ను. మల్లాది నరసింహాశాస్త్రిగారి నెరుగుదును అప్పుడు రెండవ
అక్టోబరుకు వున్నాడు. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు
యోగ్యతగలమనిషి కావలెనని నందును శిఫారసు చేసినాను.
25-26 బడ్జెటును 26-27 బడ్జెటు యెప్పిమేటును తయారు
చేసినాను. 26-27 వ సంవత్సరము బడ్జెటు అంకెలలో
వ్యత్యాసము వచ్చిన సంగతి జ్ఞాపకము లేదు. సాధారణముగ
ప్రెసిడెంటుగారిని సంప్రదించి బడ్జెటు తయారు చేసెదరు.
బడ్జెటు అంకె 25-27 కి ఘనము 12 లక్షలు. రివెన్యూ బడ్జె
టుకు ఘనము 15 లక్షలు. పనులు యెక్కువగా కలుపుటవలన
యితర వ్యత్యాసముకలిగినది. బడ్జెటుకల్లో భేదమున్నదేమో
యిప్పుడు రికార్డుమీదనే గాని చెప్పలేను. రేట్లు పెంచుటలు
నూపరింపండింగ్ ఇంజనీరు జిల్లాబోర్డుఇంజనీరును అసిస్టెంటు
ఇంజనీరుసభచేసి నిర్ణయించును. రేట్లు కంట్రాక్టరునుబట్టి మారు
చుండును. ఒకప్పుడు హెచ్చురేటు ఒకప్పుడు తగ్గురేటు నిర్ణయిం
చెదము. సాధారణముగ రేట్లు పెంచుట ప్రకారము పనులు జరి
పించవలెను. ఏమైన కష్టమువచ్చినపుడు కాంట్రాక్టరు హెచ్చు
రేట్లు కోరి ఇంజనీరు శిఫారసు చేసేయెడల హెచ్చురేట్లు నిర్ణ
యించవచ్చును. నేను ఇంజనీరుగ నున్నపుడు తప్పిలేన పంతెన
విషయములో హెచ్చురేటుయిచ్చిన జ్ఞాపకము. అది ఒక్కటి
మాత్రమే జ్ఞాపకమున్నది. లెక్కలు చూడనిదే నన్ను సంప్ర
దించకుండా యెవరికైనా హెచ్చురేటు యిచ్చినారేమో నేను
చెప్పలేను. పదికోడు లోకలపల్లి డ్రెయిన్ పంతెనలు గేటు
నార్తర్న్ ట్రంకుకోర్డుల విషయములలో హెచ్చురేటు యిచ్చి
బడినవి, రోడ్డువిషయములలో మాత్రము నాగం ప్రతింపుతేకుండా
యిచ్చబడినదని చెప్పగలను. బోలు అప్పలనాయుడు ఒక కం
ట్రాక్టరు. రెండవవం తెన కంట్రాక్టరు పేరు జ్ఞాపకము లేదు.
మాడవదానికి కొండలాయుడుగారు కంట్రాక్టరు. ఆయన
యింటిపేరు నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఈయన నిలవ కులకుడని
జ్ఞాపకము. యాదరసాలెంపాలెం కాలవను గురించి ఒకప్పుడు
ప్రభుజలుకలదు. నాహయాములో 1923 లో దానికి యెప్పి మే
టు తయారుచేయబడినది. దానికి కోరబడిన మొత్తము పెద్దదే.
ఆమొత్తమంతో జ్ఞాపకము లేదు. ఆస్కీము 10000 రూపాయ
లలో సాధ్యము లేదు. ఈస్కీముకు పి.డబ్ల్యు.డి. వారిని యింకను
పెద్దలలో సాధారణముగ సంప్రదింపవలసియున్నది. రోడ్డుకు
పగలగొట్టినపుడు ప్రైవేటు పార్టీలు ప్రెసిడెంటుగారికి గాని
ఇంజనీరుకుగాని అర్హి పెట్టవలెను. ఆవిషయమును గురించి క్రమ
విచారణ ఫలితంను సంబంధమున్నవారిని సంప్రదించి శిఫా
రసుచేసి గ్రాంటు చేయుట గాని నిరకరించుట గాని జరుగును.
గ్రాంటు యిచ్చినపుడు, పార్టీ పెన్షనరీటీపెట్టి రోడ్డును
పగలగొట్టి పని పూర్తిఅయినప్పుడు రోడ్డుకు బాగు చేయుదురు
జిల్లాబోర్డుకుకూడా అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చువలసి యుండును.
జిల్లాబోర్డు కాంక్ష నుచేయువలసియుండును. ఎప్పిమేట్టులేకుండా
యేపని, ప్రెసిడెంటుబాధ్యత వహిస్తే నేగాని, చేయబడు.

క్రాస్ పరీక్ష

చ:—అఖరువిషయమునుగురించి రికార్డు తెప్పించిన
కాని క్రాస్ పరీక్ష చేయబడిలేదు?

న్యాయ:—ప్రెసిడెంటు బాధ్యత వహిస్తే నేగాని అని
చెప్పినపుడు, రికార్డు అవసరమేమి? కావలసినయెడల మీరు
లిరిగి సమ్యక్ చేయవచ్చును.

చ:—ఎప్పి మేటులేకుండా యేపనియైనా చేసెదరా?
సా:—ప్రెసిడెంటుగారి అంగీకారముండినచో.
చ:—ప్రతివిషయములోను ప్రెసిడెంటుగారి ఉత్త
రువు వ్రాయు లకముగ నుండునలెను.

సా:—వ్రాయుటలకముగాని, Oral గాని.
చ:—మరు యెప్పి మేటు లేకుండా యేపనలైనా
చేయరాదని ప్రెసిడెంటుగారి ఉత్తరువున్నదా?
సా:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—మీరును రాజాగారును bad terms లోవున్నా
రా ఒకప్పుడు.

సా:—bad terms అంటే నాకర్థముకాలేదు.

చ:—మీరును వారికిని భేదాభిప్రాయ మున్నదా?

సా:—ఉన్నది.

చ:—మీరు జిల్లాబోర్డు వేయమని జిల్లాబోర్డు తీర్మా
నము కావించినదా?

సా:—నాకు జ్ఞాపకములేదు. (రికార్డుచూచి) అటు
వంటి తీర్మానమున్నది. కాని దాని నెన్నడును అమలుజరుప
లేదు.

న్యాయ:—అతీర్మానమును మీరు పంపిరా?

సా:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

న్యాయ:—నర్నాపురం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు
ఇంజనీరు డబ్బు తక్కువగా ఖర్చుపెట్టెనని చెప్పినారని
తీర్మానములో కలదు. ప్రెసిడెంటుగారికిని వీరికిని అతీర్మాన
ములో సంబంధము లేదు. ప్రెసిడెంటుగారు వీరియెడల సం
తృప్తిగా నున్నారని యెఱుఁపలేదు. బహుశా తాలూకాబోర్డు
ప్రెసిడెంటు అసిస్టెంటు ఇంజనీరును సంజాయిషీని కోరి
యొందవచ్చును.

చ:—ప్రెసిడెంటుగారు మీవిధులను మీరు నెరవేర్చు
టలేదని యితర కంప్లయింటు వున్నదా?

సా:—వున్నది.

చ:—ప్రెసిడెంటుగారికి ఆనుభవములేక కంప్లయింటు
చేసియుండిరా?

సా:—నివరితప్ప. చెప్పట. నాకర్థమవుతున్నది.

చ:—మీరు ఇంజనీరింగ్ కాఖకు సంబంధించినపనులకేనా
బడ్జెటు తయారుచేసినది?

సా:—ఈకాఖ సంబంధమైన పనులకును ప్రెసిడెంటు
గారు ప్రత్యేకము కోరినవిషయములకును బడ్జెటు తయారు
చేసిరిని.

చ:—ప్రెసిడెంటు ఆఫీసులో జరిగినలోపములకు మీరు
సంబంధములేదా?

సా:—లేదు.

చ:—అటువంటిలోపము ఏమైనా కలిగినదా?

సా:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—1925 లో తుపానువలన కొన్ని పనులు అడ్డెంటుగా
చేయవలసివచ్చినదా?

సా:—వచ్చినది.

చ:—నార్తర్న్ ట్రంకుకోర్డు అటువంటి పనులలో ఒక
టేనా?

సా:—దానికిని తుపానుకును సంబంధము లేదు.

చ:—దానికి అడ్డెంటు రిపేరుకు అవసరమా?

సా:—అవును.

చ:—సాలెంపాలెం యాదరకాలవ విషయములో మొ
దిటి యెప్పి మేటుకును తరువాత అంకెసను భేదమున్నదా?

సా:—తరువాత అంకె నాకు జ్ఞాపకములేదు.

చ:—అయితే, మీఅభిప్రాయము మొదటి యెప్పి మే
టునుబట్టికదా?

సా:—అవును.

చ:—ఆ ప్రపోజలులో మార్పు కలిగిననీ మీరు తెలు
సునా?

సా:—నాకు తెలియదు.

చ:—మార్పు గలిగినందువల్ల ఆపని 10000 లో జరుగ
నేమో మీరు తెలుసునా?

సా:—మార్పు ఏమో నాకు తెలియదుగనుక నేను
చెప్పలేను.

చ:—ఎప్పి మేట్లు తయారుచేయకుండా పనులుచేసే
ఆచార మున్నదా?

సా:—ప్రెసిడెంటుగారు బాధ్యత వహిస్తే తప్ప.
ప్రెస్సు సెర్స్ విషయములో ఫార్మలిటీన తేకుండా వదిలి
పెట్టెను.

పునర్విచారణ

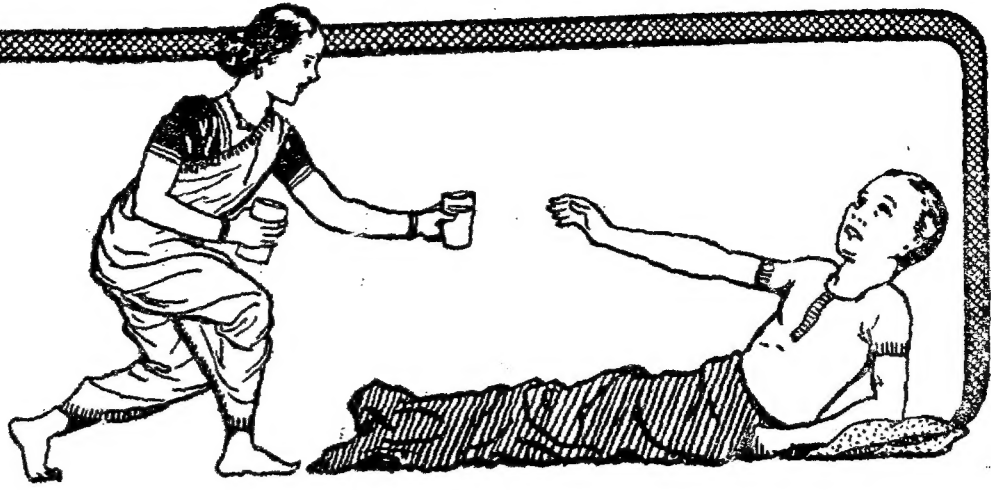
నూపవీరులో పనులు

రా:—మీరును ప్రెసిడెంటుగారికిని భేదాభిప్రాయ
మున్నదని చెప్పితిరి. ఎందువలన?

సా:—చాలా విషయములున్నవి.

రా:—ఒకేమేమో చెప్పగలరా?

సా:—ప్రెసిడెంటుగారు ఎప్పి మేట్లకు భంగపుచ్చి నూ
జుబీడు ప్రాంతములలో కొన్ని రోడ్లకు చేయించదలచినారు.

వ్యాధిస్తులకు సమకృమమును ఏర్పడుచుండి.

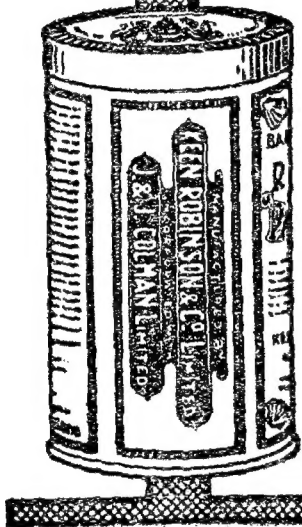
మనములనుబట్టి ఒకరిగాని లేక కేక ఎవరిగాని నొప్పి వచ్చినట్లయితే వారికి తగిన సమకృమములను మనము సహాయము చేయవలెను.

పురుషుడుగాని, బాల్యముగాని లేక బిడ్డగాని, తల్లికిగాని లేక తండ్రికిగాని, అన్న దమ్ములకుగాని, లేక అప్ప చెల్లండ్లకుగాని, లేక స్నేహితులకుగాని, నొప్పి కలిగినట్లయితే వాల్లకు ఒకరు, ఒకరు సహాయము చేయవలసినదిగావున్నది. వాల్లకు నొప్పివచ్చినట్లయితే, రాలింసన్ బార్ లీని గంటగాని లేక ఆతిక బర్లగాని కాచియిచ్చితే అధిక ఆహారమువును; క్షిగములో బలముకలుగును; క్షిగములో బిచ్చమువును; ఆరోగ్యముగావుండును, దాహముతీరును, రాలింసన్ బార్ లీని కాచబడిన గంజని, లేక బార్ లీ బిళ్లును, త్రాగుటకు దుచిగావుండును; వ్యాధిస్తులకు తగిన ఆహారమువును. జ్వరముగావుండి వారిని ఏర్పడినట్లయితే బార్ లీ గంజని, లేక బిళ్లుగాను వాంఛిలో కాకుండ కడుపులోనే నిలిచివుండును.

మీరు బార్ లీ సీమునప్పుడు రాలింసన్ బార్ లీని తీయండి. చెత్తును కలిపివుండు సాదారణ బార్ లీలను చూచుటకు కంటికి పగులుగావుండుటకు చాకటాడికలిపిన బార్ లీని తీయవద్దండి. ఎప్పుడున్న రాలింసన్ బార్ లీని తీయండి. అది చేతితోతాకక చేయవలసింది.

ROBINSON'S PATENT BARLEY

రా బిం సన్ బార్ లీని తీయండి.

నువరింబండిగ్ ఇంజనీరు ఫర్మకన్ లేదు ఇంగుతు సేను బాధ్యతహింకక వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చితిని.

చ:—పునర్విచారణలో నీదయము లేదు.

స్వా:—మీరు క్రాస్ పరీక్షలో భేదాభిప్రాయమును తెలిపితిరి. అందువలన సాక్షి యీదయమును కప్పవలసినదే.

చ:—ఒక ప్రత్యేకముయమేల చెప్పవలెను?

స్వా:—తనకను ప్రెసిడెంటుకను కేరసల్ విషయములలో భేదాభిప్రాయము తెలుపుట కిది యవసరముకదా. మీరు స్కూలుపిల్లలకు జాల్మికావేసినట్లు, బోర్డు తీర్మానము చేసినదని మీరే చెప్పితిరికదా? అందువలన సాక్షికి కారణము చెప్పి సావకాశమియ్యవలెను.

సా:—సేనును ప్రెసిడెంటుగారును కంట్రాక్టుల విషయములలో వ్యతిరేకాభిప్రాయముల కలిగియుంటిమి. తన విషయముల కాయన కంట్రాక్టుల నిప్పించదలచెను. ఒకకంట్రాక్టు విషయములో నొకరికి, పాత కంట్రాక్టుకు 500 రు. తక్కువకు ఒప్పుకొనినను వ్యధులచెను. ఈవిషయమును ఉద్యోగరీత్యా సేను తెలుపవలసివచ్చినది. కొన్ని పనులను ఆపివేయవలసినదని నన్నడిగెను. నన్ను కొన్ని పనులు చేయమనిరి. ప్రైవేటుభూములమీద ప్రత్యేక చేయవలసి వచ్చినందున అవిధముగ సేనుచేయలేదు. బోర్డువారు తీర్మానము చేసినపుడు నావద్దకుండి సంజాయిషీ తీసికొనలేను. అట్టిప్రాంతం యింజనీరు వద్దనుండి సంజాయిషీ తీసికొనిరి. ఇది ఒక్కొక్కయమే కాదు. నాకు అన్యాయము జరిగినది అనేకము చెప్పగలను.

స్వా:—అవన్నియు అవసరములేదు.

రా:—మీరు ప్రభుత్వమువారు నిర్వహింపరా?

సా:—లేదు. నన్ను వైగా ప్రశంసించిరి.

రా:—తనవార మీరు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరుగా పనిచేసినదా?

స్వా:—అదన్నయొక్క అవసరమేమి?

రా:—తత్వపుండినయెడల ప్రభుత్వము చర్య తీసికొందురు. ఏదని ఆపరిలోనండి తప్పింపలేదు తెలుపవలసింది.

స్వా:—తక్కువ ఉద్యోగమునకు పంపిరిని అవతల పార్టీ చెప్పలేదా?

ఏజంట్లు కంప్లయిట్లు

100 వ సాక్షి దూరీషా ఆఫ్ఫిరారుగాగ వి ఎ కేసి

గత యెన్నికలలో నూరత్తుగారిత్వపున పనిచేసితిని. ఆరోజున కంకట పోలింగునందులో ఏజంట్లుగావున్నాను కంకటకు 12 గంటలకు వెళ్లితిని. సేను ఉదయమే అక్కడకు రాగోరింటిని. ఇంటివద్ద కొంత చిక్కుకలిగినందున త్వరగా రాజేకపోతిని. రాబర్టున్ స్కెయిలలో బస్లోయొక్క గూడూరువద్ద దిగితిని. బస్లో నలుగురైనారు ప్రయాణికులున్నారు. సేను బస్కునుమిచ్చితిరి. బస్లో జమీందారుగారి ఏజంట్లు రుసుముతీసికొని నిరాకరించి, బస్ రాజాగారిచే వోల్టరును తీసికొనివెళ్లు కేర్పాటుచేయబడినదని చెప్పిరి. గూడూరునుండి కంకటకు 2 1/2 మైళ్లువడదని. సేను వెల్లువరికి పోలింగ్ ఆఫీసు భోజనముల నిమిత్తము మాయబడినది. లోపల కూర్చొని వోల్టరు తీసుకొనుచుండగా చూచుచుంటిని. బయట గుంపులున్నవి. పోలింగ్ స్టేషనుయెదుట రెండు అరుగులున్నవి. ఆ అరుగులమీద గుంపులగుంపులుగ కూర్చున్నారు. అరుగులు మీద నలుగురైనారు కూర్చుని కాగితపుముక్కల నిచ్చుచుండిరి. విచారణచేయగా వారు రాజాగారి ముఠావలె అనిచెప్పి వారు. ఈముఠావలె రాజాగారికి వోల్టరుయిచ్చెదనన్నవారితో లోపలికి పోనిస్తున్నారని వింటిని. ఇకరులకు ప్రోసిజ్యూరు న్నారని కూడవింటిని. ఒకటి రెండుసార్లు - పోలింగ్ ఆఫీసుకు తెలిపితిని. వెంటటి ప్రీగరకాత్రిగారు పోలింగ్ ఆఫీసుకు. ఆయన కూడ వ్యారము వద్దకు వచ్చి ఆరుగుల మీద పుట్టి వారిని వ్యారము వద్దకు న్నవారిని

కాశీయము మని అడిగిరి. కాని ఎవరును లక్ష్యము చేయలేదు. రి, రిక్కి గంటలకు బయట కేకలు గల్లుంతు వివరించెది. సేనును తక్కిన యేజంట్లను కిటికీవద్దకువెళ్లి యేమిటో అని చూచితిమి. కొంతమంది కొట్టుకొనుచుండగా చూచితిని. అరుగులమీద నుంచున్నవారు యితరలను ప్రోసిజ్యూరుచున్నారు. దీనికిముందు కూడ, ఒక పెద్దమనిషియును మరెయ్యరును—వీరిద్దరును మున్నగుగారి కుమారుడును ద్వారమువద్ద నిలబడి గల్లుంతుకు కారకులని నా అనుమానము—ద్వారమువద్ద నిలబడి యుండిరి. పోలింగ్ ఆఫీసుకుతో మున్నగు కొడుకును అక్కడకుండి పంపివేయమని తెలిపితిని. పోలింగ్ కాక్టేబిలు నిలబడియుండెను. ఎవరును లక్ష్యము చేయలేదు. రిక్కి, 4 మధ్య గుంపులు హెచ్చినవి. మళ్ళీ గల్లుంతు ప్రారంభమైనది. ఈ పర్యాయము సేను బయటికి వెళ్ళి విచారించితిని. కంకట మనుష్యులు జక్కంబిర్లువారిని ప్రోసిజ్యూరున నాకు తెలిపిరి. ఇందుకు కారణము జక్కంబిర్లు వారు రెడ్డిగారికిని కాశీకృష్ణారావుగారికిని వోల్టిస్తామని చెప్పుటే అని నాకు తెలిపిరి. లోపలికి వెళ్ళి మరెయ్యరగేటు తెరచిన బాగుండునని పోలింగ్ ఆఫీసుకు తెలిపిరి. కొంత సంతోషము మీద ఆయన అందుకు సమ్మతించెను. రెండవగేటువద్ద గ్రామ నాకర్లను ఉంచిరి. రెండవగేటునుండి కొంతమంది వోల్టరువచ్చి వోటిచ్చిరి. గ్రామముననుకొడుకు, మొదటిగేటువద్దనున్నవాడు, రెండవగేటువద్దకువచ్చెను. ఆ గ్రామములలో కొందరిని వెంట వెట్టుకొని ఆయన వోల్టరును రాసీనుకుండ చేయవారంభించెను. పోలింగు ఆఫీసుకు కంప్లయిట్లుచేసితిని. అది మున్నగుగారియ్య అవులవలన యేమిచేయసాధ్యపడదని ఆయనచెప్పెను. తరువాత ఆఫీసు రిటర్నింగ్ ఆఫీసుకుకు పంపు నిమిత్తము వ్రాసితిని. ఆ ఆఫీసు ఆక్టూరి నా కేక్కు రావుగారికి కత్తుకుకు పంపుచున్నట్లుచెప్పితిని. నా కేక్కు రావుగారు కాశీకృష్ణారావుగారియ్యలెంటు. ఆ ఆఫీసు మీద పోలింగు యేజంట్లు రాజాగారియ్యలెంటుతప్ప గ్రామముల కొందరును (వోల్టరు) సంతకము చేసితిరి పోలింగునెప్పుడును అనుకొనియున్నా

వసారాలో కూర్చుని అట్టివానిని అరుగులొడ నిలుచున్న చాగు కంకటవారు.

క్రాసురీక్ష

అట్టి వా యొక్కనే పతకమును చేయబడినవని నానమ్మ కము. అందరు నా యొక్క పతకము చేసినవని అనుకొనెదను. సంతకమును చేసినవారిని స్వయంగా యెరుగను, వారు వోటరులు అవునో కానో నాకు తెలియదు అట్టిపోలింపు ఆఫీసరుకు వ్రాయలేదు. కాక ఆ తన కిచ్చులేదు పోలింపు ఆఫీసరుకు అట్టియేమి యిచ్చుట అసంభవం నా త్యముకొరకు దీనిని సృష్టించలేదు. ఇట్లాంటి కము తెంగు తీగొనబడినవో నేను చెప్పజాలను. పోలింపు ఆఫీసరుకు Limited Powers ఉండుట వలన అట్టి ఆయనకిచ్చుట అసంభవం. ఇతరయేజంట్లు ఆయన కర్తవ్యవలదిరి. నేను వారికి కంప్లయంటుచేసినపుడు ఆయన అల్లరిని అపుతారని అనుకున్నాను. అట్టిలో అల్లరిచేసినవారిపేరులు చెప్పలేదు. వారిపేరు ఇచ్చితిని తెలియవు. తెలిసికొనుటకు విచారణచేయలేదు. ఓటికను వ్రాయునకి వారెవరో యెరుగుదును. నిలబడినది ముంబుగారి యేకాదుకో చెప్పలేను. వారి కెందరు కోడునూ నాకు తెలియదు. ఆయనకు బహుశా 30 యేండ్లుండవచ్చును అనిర కాయన పెరుగను. నూరికాస్త్రీగారు కాశేశ్వరావుగారి మేంబరు నాకు తెలియదు. నాయధ్యక్షి కీనిషయము తెలుపలేదు. ద్వారమువద్ద నుమాగుగా వంద మంది వుంటారు. అందులకు రెండుకిరీటున్నవి. కిటికీలద్వారా బయట యేమిజరుగునో చూడవచ్చును. అరుగులొడ నిలబడినవారు లోపలన్న వారిలో మాట్లాడవచ్చును. కిటికీలకు 10, 11 అడుగులదూరమున పోలింపు ఆఫీసరు కూర్చునియున్నాడు. కిటికీలకును పోలింపు ఆఫీసరుకును మధ్య కరణములు Identifying officers డబ్బముది కూర్చునియున్నారు. ఒకరు ముక్కొల్లుకట్టం, ఒకరు ముక్కొల్లు మున్నులు. మధ్యాహ్నము తరువాత కంకటవా రెవరు వోటుచేయలేదు. గేటువద్ద ఒకపోలీసునే చూచితిని. అతనికి తెలియచేసితిని. అప్పటి పరిస్థితులలో యేమిచేయలేనని తెల్పెను. పెట్టుబాద ఒకరినొకరు త్రోసికొనుచుండిరి. పెట్టుబాదనున్న వారు క్రిందకు త్రోయుచుండిరి. క్రిందనున్న వారు పైకి రావలెనని ప్రయత్నించిరి. చందన రాజేశ్వరరావును రెండునీ వారిలో పెరుగుదును. చీట్లు యిచ్చినవారిపేర్లు నాకు తెలియవు. అక్కడవున్నవారు చీట్లిచ్చేవారు రాజాగారు మానవ్యులని చెప్పివారు. వారిపేర్లు నాకు తెలియవు. అక్కడవున్న టీవరును యెరుగుదును. ఆయన పేరు నాకు తెలియదు. ఆయన టీవరుని అక్కడవున్న వారికరు చెప్పివారు. నన్ను బస్కు డబ్బి య్యనద్దవారిపేరు నాకు తెలియదు. ఆయన డ్రీగ్రామనూ నాకు తెలియదు.

101 వ సాక్షి మెంపటి గ్రీధరశాస్త్రిగారు

గతయెన్నికలలో కంకట పోలింగ్ ఆఫీసరును. ఆ రోజున 7 మొదలు 12 వరకును కంకటమొదలు ఆంధ్రకును యెన్నికలు జరిగినవి. ఉదయము ఏ గ్రామంవారు వోటుచేసినారో చెప్పలేను. నాకువోటర్లను రానివారులేనని చెప్పుమాడుకాదు oral కంప్లయంటు వచ్చినది అట్టిగిరిపేజంట్లు కంప్లయంటుచేసిరి. రాజాగారి వోటర్లను మాత్రమే పోలిక పోనియ్యవచ్చునని తెలిపిరి. నేనుగేటు వద్దకు రెండుమామూలు వల్లి నిలబడినవారిని చూచితిని. వచ్చేవారిని రానియ్యటను దారియ్యవలెనన చెప్పిwaru చేసితిని. పోలింగ్ పోలీసు ఒక గేటు భోజనానంతరము ఒకపేజంట్లు కంప్లయంటుచేసినందున రెండుగేటు తెరచిఉంచబడినది. రెండవ గేటు కొద్దిమేళము మాత్రమే తెరచివుంచి సమంజసముకాదని మూయించితిని. లోపలికివచ్చిన జనము అపరేక పోవుటచే మూయించితిని. ఎవరిమీద నేరము మోపబడిననో చెప్పజాలను.

క్రాస్ పరీక్ష

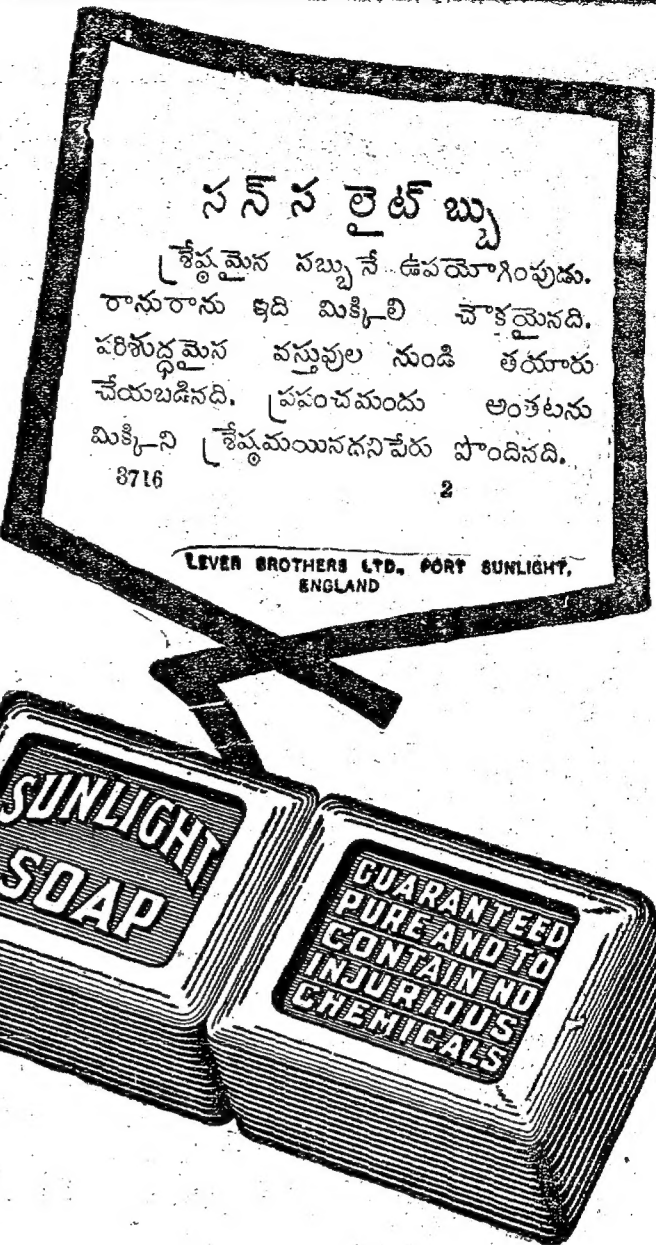
అవున్న పుడే కంప్లయంటు ఆఫీసరుకు పోర్టు కేసువద్ద వచ్చినపుడు డల్లా గాయకీవారు, కంకట పురుషుల వచ్చు మేనమామ అతను

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము. స్థాపితము 28-8-1925.
 మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు కోకా ఆహోబిలరావుగారు.
 23 మానములలో అద్భుతమైన ఫలితములు
 ఇంతవరకు వచ్చిన భీమాదరఖాస్తుల విలువ రూ 15 లక్షలు పైగా
 ఇంతవరకు జారీ చేయబడిన భీమాపట్టాలు విలువ రూ 10 లక్షలు పైగా
 భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రప్రదేశ్ దులారా. దూరపుకొండలు నునుపు.
 పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రప్రదేశ్ దులందరును "యా ఆంధ్ర సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక. వివరములకు కార్యదర్శి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మంచియేజంట్లు కావలెను. ప్ర. 4130.
 యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

ప్రకాశంగారి యేజంట్లును. ఉదయం ఆరింటికి వెళ్లితిని. ఆరు మొదలు 10 వరకు కంకట గ్రామములు వోటుచేయున్నారు. పదిగంటల లగాయతు చుట్టుపట్ల గ్రామాదుల వారిని రానిచ్చిరి. తరువాత పోట్లాటలు ప్రారంభమయినవి. రాజాగారు కాఫీ వుప్పాటు తయారు చేయించారనియు, రాజాగారికి వోటిచ్చి కాఫీ వుప్పా తినుటకు కొండరు వోటర్లు నిరాకరించినందున పోట్లాట ప్రారంభమైనవి. కంకట మున్నులుగారు వాడగల్గి అంజనేయులుగారు మరికొంతమంది రాజాగారి తరపున పనిచేసివారు. గల్లంతువిని. బహుటకు వచ్చినాను. చెప్పిన సంగతులన్ని జరుగుచున్నట్లు చూచినాను. అట్లుచేయుట మంచిది కాదని మందలించినాను. నేను లోపలికి వెళ్లుచున్నపుడు జక్కంపల్ల గ్రామమును వెన్నాడుబ్బయ్య కాఫీ వుప్పా విషయమై చెప్పి తమను లోపలకు. రానియ్యటలేదు ఏమి చేయవలెనని చెప్పెను. ద్వారమువద్ద మున్నులు అంజనే నేయులు కంకట గ్రామములు రాజాగారికి వోట్ల నిచ్చినవారిని మాత్రమే రానియ్యట తక్కినవారిని త్రోసివేయుచున్నాను. అంజనేయులు చీట్లు యిచ్చుచుండెను. నేను పోలింగ్ ఆఫీసరుకు చెప్పినాను. బయట కొకసారి వచ్చి వారు మందలించారు. తరువాత రెండుదఫాలు అల్లరి జరిగినది. ఆరెండుదఫాలు పోలింగ్ ఆఫీసరుగారికి చెప్పినాను. మరల నొక పర్యాయము వచ్చి మందలించిరి. నాయంకాలం అయిదుగంటలకు వోట్లయ్యనివారిచేత అప్పారావుగారు అట్టి సంతకములు చేయించి కలెక్టరుగారికి పంపించ వలసినదిగా నా నివారు. వరదాచార్యులుగారు సంతకము చేయుచుండ ఆంధ్రకు సంతకము చేయుచుండగా చూచితిని. పలసినదిగా నూరి శాస్త్రిగారికి పంపినాను.

క్రాస్ పరీక్ష
 నూరి శాస్త్రిగారికి రెగంటలకు పంపితిని. బందరుకు వెళ్లుచున్న మనిషిచే పంపితిని ఆ రోజున కలెక్టరుకు పంపించవలసి నినదని పంపితిని. దాఖలు చేసినానో లేదో కనుక్కోలేదు. కాశేశ్వరావు నూరయ్యగార్లు తరపున పనిచేసినాను. వోట్లు కాన్వాస్ చేసినాను. జరిగిన అక్రమములను వ్రాసి వుంటారు. సంతకములు చేయించి అప్పారావుగారి కిచ్చిలేదు. ఇతరుల కిచ్చేవరకు అకాగితము నావద్ద నేయున్నది. అట్టిలో చివరవిషయములు కంకటగో వుండగానే వ్రాయబడినవి. కంకటనుంచి వెళ్లి పోయినతరువాత వ్రాయలేదు. డాదానిరాతోష్టిరిమార్కు వ్రాసిన దెవరో గుర్తు లేదు. నాయెదురుగుండా వ్రాసినవారునికానీలు పెట్టినవారిలో ఒకరుగాజుల కోటయ్యగారిని మాత్రమే యెరుగుదును. పోలింగ్ ఆఫీసరువద్ద అట్టి దాఖలు చేయలేదు. కలెక్టరుగారికి పంపిస్తున్నాముగా అవసరములేదనుకున్నాము. ఆ రోజున అక్రమములు జరుగకుండా చేయవలెననికాదు అర్జీ పంపిస్తే అక్రమంబరిగిందని తెలియచేయుటకు పంపినాము. ఎప్పుడై నాతగాదాననే సాక్ష్యముగా వుంటుందని పంపలేదు. నాకు ఇంగ్లీషురాదు. అట్టిలో ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడిన పాంక్టులను తెలుగులో చెప్పినవివృతనే సంతకములు చేసినాము గ్రామమునసలు పేరు వ్రాసి నారేమో గుర్తులేదు. టీవరు పేరు వ్రాశారేమో గుర్తులేదు. వారిపేరు వ్రాయనందుకు కారణము చెప్పలేను. కాఫీ వుప్పా విషయములనుగురించి వ్రాసిరేమో చూస్తేనేకాని చెప్పలేను. దానికి కారణము చెప్పలేను. మొట్టమొదట గల్లంతువిని మాత్రమే వచ్చినాను. ఎవరునాకు చెప్పలేదు. జక్కంపల్ల వారిని అట్టూరి వెంకటస్వామి, నుబ్బయ్య, గాజులకోటయ్య, యితరులను సిగిలిత్ వోటరుడిగిరి

3715

తక్కిన వారిపేర్లు చెప్పలేను. ఆ ముగ్గురులో ఒక్కరే చేసివుంటారు. కాఫీ వుప్పులసంగతి వెంపటి శ్రీధరశాస్త్రిగారి తో చెప్పినాను. సీట్ వోట్ చేయమని దొర్ల న్యాయుడు చెప్పినానని చెప్పితిని. ఇది పదిపండుగంటలు మధ్యజరిగినది. భోజనములైన తరువాత ఒక పర్యాయము చెప్పితిని. రెడ్డిగారి పోలింగ్ దే జంటు గుర్తులేదు. రామచంద్ర రావుగారి యెంజంటు గుర్తు లేదు. రాజాగారి యెంజంటు కోల పల్లి లక్ష్మయ్యగారు. నేను లోపలికి పోవునపుడు గ్రామమున నుండి పరుగులు యెవరిని లోపలికి రానిచ్చిరో చెప్పలేను. గుమ్మంగుర యెప్పుడుగుంపులులేదు. గుంపులు వీధిలో చేరినది. గేటుదగ్గరనుండి అయిదు గజముల దూరములో వున్నారు. లోపలివారు బయటకు బయటవారు లోపలికి కనబడుచున్నారు. ఒకరో యిద్దరో కాకట్టేలిల్లు వున్నారు. వాళ్లయెదురు గుండానే లోపలకు రానియ్యమంటా చేసిరి. ఎంతమందిని లోపలికి రానియ్యమంటా ఆటంకపరచిరో చెప్పలేను. ఘమాడు రిక్టీ ఎరకు అటంకము జరిగినది. వోటింగ్ రిక్టీ కు పూర్తిఅయినది. చివరవరకు నేను అక్కడనే వున్నాను. ఎవరైతే కాఫీ వుప్పులు యిస్తానన్నారో విన్నాను. చూచాను. గాజులకోట నాంచారయ్య, వెన్నా సీతారామస్వామి, ఇంకా కొంత మందికి కాఫీ వుప్పు యిస్తానన్నారు. మనస్సుగారు స్కూలు మాస్టరు కొండరు గ్రామస్థులు యిస్తానన్నారు. ఇతరులపేరలు నాకు తెలియవు. ఈపిటివనరుల తరపున పనిచేసినాను. కొంత మంది సాక్షులవద్దనుంచి అక్షిణిపట్టు తీసికొన్నాను. పిటిషనుకు కావలసిన కొన్నివిషయములు నే నిచ్చినాను. కంకట విషయమై వివరములు నే నిచ్చినాను. జక్రంపర్ల అత్యుక్తి గుర్తింపు వెంటటస్వామి నాబంధపులు కారు.

పునర్విచారణ

ఎన్నికల అంతరము జనవరిలోనో ఫిబ్రవరిలోనో ఆఫీడరిట్లు తీసికొంటిని.

బత్తిన మార్కండేయులుగారి ప్రచారము

108 వ సాక్షి జమ్మలమడుక సీతారామయ్యగారు, రామన్న పేట, దివి తాలూకా.

నాకు 70 యెకరముల భూమి వున్నది. ఎన్నికలలో బత్తిన మార్కండేయులు మీర్జాపురం రాజాగారి తరపున ఎన్నికలకు ఘమాడు వారంరోజులు ముందుగా వచ్చి నన్ను గ్రామంలో వారిని రాజాగారికి వోటిమ్మని అడిగినారు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతులేదు. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు శేషయ్యగారు ప్రాసెసింగ్ ఘమాడు మా సముక్తిం ద వచ్చినవి. నిన్న వారు కారుమీద వచ్చి యీ రోజున యిక్కడకు రమ్మన్నారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. వారి రయితును. వారు నన్ను అడిగినారు. ఒప్పుకున్నది లేనిది మార్కండేయులుగారితో చెప్పలేదు. ఒకచోట సభ చేయలేదు. ఇంటింటికి లుక్కా అమ్మన్నతో కలిసి తిరిగి నారు. లుక్కా అమ్మన్నగారు కలాలి గ్రామంలో కలాలిలు విద్దె ఆకెన్న మొత్తము నలుగురుగురు కలిసి యింటింటికి తిరిగినారు. మా గ్రామంలో 20, 25 మంది వోట రున్నారు. నేను వారితో యింటింటికి వెళ్లలేదు. వారు వెళ్లు చుండగా చూచినాను. ఎవరికి వోటిచ్చుటకు గ్రామంలో వారంతా సంప్రతింహోలేదు. అంతకు ముందు వోట్లకు యెవరు రాలేదు. తరువాత ఘంటకాల గ్రామమునుండి కాంగ్రెస్ తరపున వచ్చి అడిగినారు. ఎవరికిచ్చేది వారికి చెప్పలేదు. మార్కండే యులు వచ్చి అడిగినారని మేము వారితో చెప్పలేదు. ఏవార మునాడో జ్ఞాపకంలేదు. తారీఖు జ్ఞాపకంలేదు. మార్కండే యులు మల్ల వోలు గ్రామ స్థుడు. మా గ్రామం లో ఆయనకు భూములు లేవు. మార్కండేయులకు నాకు సంబం ధము లేదు. అదివరకు నాకు మార్కండేయులకు సంబంధము లేదు పరిచయము లేదు.

పునర్విచారణలో మల్ల వోలు కు రామన్న పేటకు 2 మైలదూరము అనియు మార్కండేయులు బంధువులు మా గ్రామంలో నుండుటవలన వారు వెంటపెట్టుకొనివచ్చి వారిని పరిచయపరచిరినియు చెప్పెను.

104 వ సాక్షి జమ్మలమడుక సత్యనారాయణగారు రామన్న పేట.

ఎన్నికలనందర్భములో మీర్జాపురం రాజాగారి తరపున మార్కండేయులవచ్చి రాజాగారికి వోటిమ్మని అడిగినారు. అతనిది మల్లవోలు. మావూరికి రెండుమైళ్లు లోపు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతు లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారియితును. పూర్వపుసాక్ష్యము జరుగుచుండగా యిక్కడ మాట్లాడును బత్తిన నాగభూషణంగారు మా వూరురాలేదు. ఘంటసాలనుండి యెవరోవచ్చినారు. బత్తిన వెంకటరెడ్డి వచ్చినాడు. లక్ష్మీపతి గారికి సవతితమ్ముడు. వారు కాంగ్రెస్ కు వోటిమ్మన్నారు. వెం కటరెడ్డి వచ్చినసాలుగురురోజులకు మార్కండేయులువచ్చినా డు. ఆలోచించి వోటు అప్పుడు యియ్యదూచుకొన్నాను. ముం దుగా ఎవరికి వాగ్దానము చేయలేదు. మా గ్రామంలో కలాలిలు లేరు. అంతా కాపులే. బత్తిన లక్ష్మీపతి నెరుగుదును. ఆయన రయితును కాను. మా గ్రామము మున్నుల కీరూములద్వారా చల్లప ల్లి రాజాగారు వోట్లనుగుంచి కరుణపంపలేదు.

105 వ సాక్షి జొన్నలగడ్డ కాన్తర్లుగారు, యెండకదురు

మావూరు వోట్లనందర్భములో రాజాగారికి వోటియ్య వెలసినదని మార్కండేయులుగారు వచ్చిచెప్పినారు. వోటింగ్ రోజుకు పదిరోజులుముందు వచ్చినారు.

కాన్ఫరెన్స్

నాకు సమ్మతు లేదు. చల్లపల్లి రాజాగారియితును. పూర్వపుసాక్ష్యము జరుగుచుండగా యిక్కడ మాట్లాడును బత్తిన నాగభూషణంగారు మా వూరురాలేదు. ఘంటసాలనుండి యెవరోవచ్చినారు. బత్తిన వెంకటరెడ్డి వచ్చినాడు. లక్ష్మీపతి గారికి సవతితమ్ముడు. వారు కాంగ్రెస్ కు వోటిమ్మన్నారు. వెం కటరెడ్డి వచ్చినసాలుగురురోజులకు మార్కండేయులువచ్చినా డు. ఆలోచించి వోటు అప్పుడు యియ్యదూచుకొన్నాను. ముం దుగా ఎవరికి వాగ్దానము చేయలేదు. మా గ్రామంలో కలాలిలు లేరు. అంతా కాపులే. బత్తిన లక్ష్మీపతి నెరుగుదును. ఆయన రయితును కాను. మా గ్రామము మున్నుల కీరూములద్వారా చల్లప ల్లి రాజాగారు వోట్లనుగుంచి కరుణపంపలేదు.

106 వ సాక్షి మల్లపూడి పట్టయ్యగారు, యెండకదురు.

పోయిన యెన్నికలలో వోటుచేసినాను. బత్తిన మార్కండేయులు రాజాగారికి వోట్లకోరకు వచ్చినారు. రాజా గారికి వోటిమ్మని అడిగినాడు. వోటింగ్ రోజు యెరవై రోజులందనగా వచ్చినారు.

కాన్ఫరెన్స్

దేవాలయములోనికవచ్చివోట్లనందరిని మార్కండేయు లుపిలిపించారు. మార్కండేయులు ఒకసారోరెండుసార్లొక వచ్చారు. ఎన్నిసార్లు పిలిపించినది చెప్పలేను. బత్తిన నాగయ్య, లక్ష్మీ పతిగార్లు కాంగ్రెసుతరపునవచ్చారు. వచ్చి అందరిని పిలిపించారు. అందరు దేవాలయములోనికి పిలిపించారు. మార్కండేయులు వచ్చారని లక్ష్మీపతిగారితో చెప్పినాము. మార్కండేయులతో రాజాగారికి వోటియ్యమని కాంగ్రెస్ వారి కిస్తామని లక్ష్మీపతి తో చెప్పినాము. లక్ష్మీపతిభూములు మలవాళ్లు చేయుచు న్నారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. మా గ్రామంలో చల్ల పల్లి రాజాగారికి గయాభూమివున్నది. రెండుసంవత్సరముల నుంచి అవరకం పరచినారు. నేను భూమిని పుచ్చుకొనలేదు. నాకుసమ్మతురాలేదు. శేషయ్యగారు బ్రహ్మయ్యగారు తీసిక వచ్చినారు. అదివరకు బ్రహ్మయ్యగారి నెరుగుదుము. శేషయ్య గారి నెరుగము. బ్రహ్మయ్యగారిది ఘంటసాల. అక్కడకు అపు డపుడు వెళుచూవుంటాము. ఎప్పుడైనా ధాన్యము కొనుక్కొను టకు వారివద్దకు వెళ్లుచువుంటాము. బ్రహ్మయ్యగారి చెత్తదూ పెట్టుబడిపెట్టలేదు. అరువు చేరము లేదు.

107 వ సాక్షి కోమూరి చంద్రయ్య, యెండకదురు.

వోట్లనందర్భములో బత్తిన మార్కండేయులు గారు వచ్చినారు. మీర్జాపురంరాజాగారికి వోటిమ్మని చెప్పినారు.

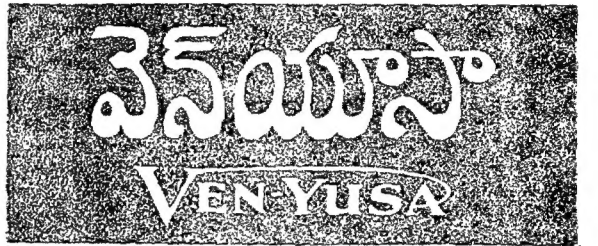

సౌందర్యము చక్కగా నభివృద్ధి
జేయు ఇంగ్లీషు క్రిము జాడీ

వెల 1 కి 1-0-0

వెన్ యూసా చర్మమునకు, ప్రాణ వాయువు శరీరమున కొనర్పగల సౌఖ్యముల నొనంగును.

కెమిష్టు లందరియొద్దను, నుగంధ ద్రవ్యము లమ్మవారి వద్దను దొరుకును.

ఎన్నికలరోజుకు వారం పదిదినములముందు చెప్పినారు. నాకు సమ్మతు రాలేదు. ఒకపు తైరం ప్రాసినారు. ఏకాదశి ప్రాసో ఏమనివాశాశో నాకు తెలియదు. ఆరోజున గ్రామంలో లేను. బ్రహ్మయ్య శేషయ్యగార్లు వచ్చి తీసికొని వచ్చినారు. నేను వ్యవసాయం చేసికంటాను. వారికి నాకు ఉన్నపరిచయం చేత వచ్చినాము. ఇప్పుడు వ్యవసాయపుపనులు లేవు. బ్రహ్మ య్యగారు శేషయ్యగారు ఖర్చులు పెట్టినారు. ఖర్చు యెంత ఆపుతుందో నాకు తెలియదు. శేషయ్యగారిని నిన్నమాక్రమే చూచినాను. బ్రహ్మయ్యగారిని అదివరకు చూస్తూవచ్చినాను. ఆయన ధాన్యం అమ్ముకోరో లేదో నాకు తెలియదు. ఆయన తో నాకు సంబంధములేదు. మా వూరమీదనుంచే ఆయన వెళ్లు చుండటే మాపరిచయమునకు కారణము. అదివరకు ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకునే అనసరంలేదు. వాడుకగా చెప్పుకోవడమే. కాంగ్రెస్ తరపున బత్తిన లక్ష్మీపతిగారు వచ్చినారు. ఆయన వస్తే మేము ఒప్పుకున్నాము. ఎవరు ముందువచ్చినారో చెప్ప లేను. లక్ష్మీపతి స్థితిపడుడు. ఆయన జిల్లాబోర్డు మెంబరేమో నాకు తెలియదు. చల్లపల్లి రాజాగారిభూములు నేను వ్యవ సాయంచేయుటలేదు. చల్లపల్లి రాజాగారు తమ భూములను స్వయముగా నేవ్యముచేసికొనుచున్నాడు. గయ భూములకు చల్లపల్లి రాజాగారు జిరాయిటీహక్కు లిచ్చినారు.

స్కూళ్లు పెట్టకపోవుట

108 వ సాక్షి చీడేపూడి కాన్తర్లుగారు, పూషడం.

రమణయ్య నాయుడుగారు, రామస్వామినాయుడు గారు, కృష్ణారావునాయుడుగారు 10 రోజులు ముందువచ్చి వోట్లు రాజాగారికియ్యమని చెప్పినారు. పెత్తనదారుగారు లంకపల్లిం వెళ్లినారు. వారువచ్చినతరువాత ఆలోచించి చెపు తామన్నాము. మా గ్రామంకు పాఠశాలకోరకు ఆర్థిపంపు కున్నాము. ఆస్కూలు ఖాయపరుస్తాము, వోటిమ్మని చెప్పి నారు. పెత్తనదారు అంకెం దేవ స్థు సాయంకాలము వచ్చి నారు. రాజాగారికి వోటిచ్చుటకు వారు వప్పుకోలేదు. కాంగ్రెసువారికే యిస్తామన్నారు. 8 రోజులకు పూర్వము స్కూలునుగుంచి పిటిషను పంపినాము, వారికి వోటియ్యనండవలన స్కూలు పెట్టలేదు. బ్రహ్మయ్యగారు ప్రాడెంటు అయినపిమ్మట స్కూలు పెట్టినారు.

కాన్ఫరెన్స్

ఏవారమువాడు ముగ్గురువచ్చినారో జ్ఞాపకంలేదు. మా గ్రామంలో మీటింగు చేసినారు. ముందు వారే స్కూలుమాట చెప్పినారు. ముగ్గురులో యెవరు చెప్పినారో చెప్పలేను. రామ స్వామినాయుడుగారు కాబోలు వోటిమ్మని అడిగినారు. సాయంత్రం ఆరుగంటల కిది జరిగింది. సభ. పాఠమున్నటుగా రెంటి వద్ద జరిగినది. పాఠమున్నటుగారు చనిపోయినారు. ఆక్టింగుమున్న

బు పరికూటి వెంకట్రామయ్యగారు. ఆయన గ్రామంలో లేడు. పెత్తనదారు వచ్చేవరకు ఆగమం చెప్పలేదు. పెత్తనదారు కాంగ్రెసుపక్షపువని గ్రేమో అడుగలేదు. కాంగ్రెసువారికి వోటిస్తే ఏమిలాభమని అడుగలేదు. స్వల్పభూమి కారకు వోటియ్యడలమకో లేదు. ఆపిలేమని ఇంతవరకు ఏ ఆర్డరు రాలేదు. అదివరకు బోర్డు స్కూలులు యెప్పుడూ లేదు. స్కూలు పెట్టి రెండు మాస సులై నది. ఆయుర్దూరం యెప్పుడూ యెరుగను. నాకు సస్యం గాలేదు. బ్రహ్మయ్యగారు కన్నునకు స్పారు. బ్రహ్మయ్యగారి నదివర కెరుగు చును. ఆయన మాకు పెట్టుబడి పెడుతూవుంటారు. తొమ్మిది కోజుల క్రితము వారువచ్చి కాదు పంపిస్తారుని మా అందరితో చెప్పినారు. మా గ్రామం చల్లపల్లి రాజాగారిది. జిరాయితి గొమ్మగల రయ్యకును.

చ:— చల్లపల్లి రాజాగారు కాంగ్రెసు వోటిస్టుని కయ్యకపంపారా?

నా:— ఆయనయను సాక్షి కెట్లు తెలియును? మీరొప్పు రం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని చెప్పవచ్చును. కాని ఆకస్మికముగా కాంగ్రెసుపై ఆధిపత్య మేలవచ్చును.

చ:— మీరొప్పురం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని కలు రుపంపినారా?

నా:— లేదు.

109 వ సాక్షి అంకెం దేవర్లుగారు, పూడం

మా గ్రామములో నేను పెత్తనదారును. కా స న స థ యొన్ని కలు చ్చా ప క ము న్నది. ఆ సందర్భములో వోట్లు అడుగుటకు ఘంటసాల లక్ష్మయ్యగారు నది కాంగ్రెసుపక్ష యిమ్మరి అడిగినారు. బందరునుండి రామస్వామి నాయుడు, మల్లారావునాయుడు, రమణయ్యనాయుడు వచ్చివారని చెప్పినారు. ఆరోజున గ్రామంలో లేను. సాయం కాలం మా గ్రామం తిరిగివచ్చితిని. వీరువచ్చి స్కూలు ఏర్పాటు జరుగుతుంది రాజాగారికి వోటిస్టుని అడిగినారు. పత్రము వ్రాసి బోర్డుకు పంపిస్తే యేర్పాటు చేస్తామని చెప్పినారు. సంగ్రహించి వ్రాద్దామని చెప్పినారు. మొదటినుంచి బోర్డు స్కూలు లేదు. గ్రాంటు స్కూలువున్నది. అదివరకొక దరఖాస్తు పెట్టి నాము. పిటిషన్ నేను సంతకము చేసినాను. తరువాత స్తాంపు వ్రాసి రిజిస్టరుచేసి పంపినాము. ఈ పత్రము 1-11-26 న రిజిస్టరు చేయబడినది. ఈ పత్రప్రకారము స్కూలుకు స్థల మిచ్చినాము. అప్పుడు మండల రామస్వామి నాయుడుగారు వ్రేసిదెంట్లు. ఆ ప్రకారం స్కూలు పెట్టలేదు.

కానీపరిక్ష

నారు ఉదయవచ్చిరిని మానాళ్లు చెప్పినారు. మా పూల్లో భోజనం చేశారని చెప్పినారు. భోజనం చేసి రెండింటికెల్లిపోయినారని చెప్పినారు. నేను కాంగ్రెసుపక్షము పనిచేయలేదు. మీరొప్పురం రాజాగారికి వోటియ్యవద్దని చెప్పలేదు. వోటింగ్ కోజు నాలుగుకోజులందన గా కాంగ్రెసువారువచ్చినారు. వారికి వోటిస్తామని చెప్పినాము. నాకు సస్యం గాలేదు. మనిషిని బ్రహ్మయ్యగారు పంపినారు. ఆయన స్వయంగావచ్చి చెప్పలేదు. పదిపది హెనుకోజులీమధ్య ఆయన మా గ్రామం రాలేను. బ్రహ్మయ్యగారికి నాకు పరిచయమే లేదు. మేమువచ్చినందుకు ఖర్చులవారే పెట్టుకున్నారు. మా గ్రామములో నలుగురు పెత్తనదార్లున్నారు. వోట్లనివయములో నలుగురు సంగ్రహించుకున్నాము. అంకెం చక్రయ్య వెంకయ్య చీడే పూడి శాస్త్రులు నేను నలుగురు పెత్తనదార్లము. భీమ వెంకయ్య సత్యనారాయణగార్ల నెరుగుదును. అంకెంరాజు నెరుగుదును. వీరు నలుగురు సిలిపరులు. మర్యాదకు, ఇద్దరు వోట్లకారు. తక్కిన పెత్తనదార్లు ముగ్గురు ఉదయంసంగతులు చెప్పినారు. పెత్తనదార్లు అనగా గ్రామంలో పెద్దలను పెత్తనదార్లని నలుగురు అనుకోవడమే. చల్లపల్లి జమీందారుగారి భూములు నేవ్యము చేయుచుండుటలేదు. ఈ కోజునకు సాక్షులులేరని రామాచార్యులుగారు చెప్పిరి.

నెలకు రూ 3. పోస్టువిద్య

ఉర్దూ (తురకము), ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ, పంచాంగగణితము, జ్యోతిషము, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములద్వారా నేర్వగలము. మీ ఇంటియందుండియే చదువవచ్చును. వారము ఒక పాఠము. ఖావ ౧ కి రు 3. వేరే గ్రంథములు కొనననసరములేదు. మీ సంతకములన్నిటిని తీర్చగలము. మా పోస్టుఖర్చులు మావే. 6 నెలలలో మంచి జ్ఞానము రాగలదు. ప్రతి నెల ఫీసు ముందే పంపవలెను. అచ్యుత విద్యాలయం, తిరువూరు. (కృష్ణా).

ది మద్రాసు సదరక్ మరాటారైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది) నోటీసు

1928 సం॥ ఏప్రిల్ 1 న లేదనుండి 12 మాసముల వరకు కాపలసిననూనెలు, వేస్తు, క్రొవ్వు మొదలైనవి. (అముదము, కొబ్బరికాయ, కిరసిన్, అవిశేషములు, లోకమోటివోకు ప్రపరదుటకు, వాయువును తయారుచేయునట్టి నూనెలు, కర్నూరతైలము, ప్రతివేస్తు, కొవ్వు, తారు కోల్ మొదలైనవిగలవి) అక్కింగు కంట్లోలరు అప్ప్లైస్, పెరంబూర్, మదరాసు వారివద్ద పెండరు ఫారములు దొరకగలవు ఫారము 1-కి రు 3 లు చెల్లిచవలెను. అసామ్యు మరల వాపసు యివ్వబడదు. ఫారములు వి. సి. గా పంపబడవు. పెండర్లు సిల్కుకవర్లలో పంపవలెను. వైన, నూనెలను, వేస్తు, క్రొవ్వు మొదలైనవాటికి పెండరు, అని వ్రాయవలెను. పెండరు ఫారముతో సహా యాకవర్లు సప్లయ చేయబడును.

ఎ. సి. టర్నర్

అక్కింగు కంట్లోలరు అప్ప్లైస్.

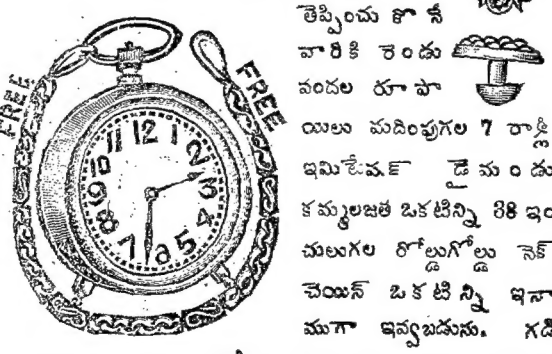
మాన సాల్వా సినిమాత్రలు

30 మార్తలు 0-10-0 (పది అణాలు) పెలమలభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి తైత్వకాక అక్షమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షిగ్గుము, అరుచి, అపులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిగ్గు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరస్సు, ప్రశ్న, అగ్గులు మొదలగువానియందు గలిగిడి వోవులను తోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. తమాత్రము మేవానాతేనోపులను నెంట్ నేమాన్సున ఇందు అనేక పీషడలు చేరినవి. అనుభవముగల కొవధ ముగుటచేతను వరమహంప్రత్యయ యని చెప్పవచ్చును. పిక్కుసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇనాము! ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు. ఇనాము!

ఒక నెలరోజులవరకు మాత్రమే మా యొక్క "3" మార్కుగల టైంపింగును

తెప్పించు కొనే వారికి రెండు వందల రూపాయలు మదింపుగల 7 రాక్షి ఇమిడేవర్ల దైమండు కమ్మలజత ఒకటిన్ని 88 ఇంచులుగల రోల్లగోల్డు నెక్ చెయిన్ ఒకటిన్ని ఇనాముగా ఇవ్వబడును. గడియారముధర ఇనాములతో రు 2-12-0. గడియారమునకు 2 సంవత్సరములు గారంటీ ఇవ్వబడును. కే. ఎ. రాధాకృష్ణ అందు బ్రదర్సు, 109, వై నాబజారుగోడ్డు, మద్రాస్.

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతహరి వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా శుభతైలినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకయములు తొలగినట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములక్షేమప్రదించును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండ ఇక్కడి ధైర్యులచేయించి 3 నెలల కొకరూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పిక్కిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషక లంగా (ఒకటింబేబడుదురు. 1 నుండి 6 వలకు సంపుటములు) ద్దమగా వున్నది. 2208-1231 జనమంచి శేషాద్రికర్మ ప్రధాన పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ అక్టోబరు నెల 28 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 122	మొదలు	125 వరకు
లియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలది	రు 14 0 0	15 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో	,, 15 8 0	16 0 0	
ధిల్లి ,, డిటో	,, 16 4 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 8 0	12 0 0	
నవ్వులు ,,	,, 22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిటో	,, 18 12 0	14 4 0
పెసలు ,, డిటో	,, 16 0 0	17 8 0
మినములు ,, డిటో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	,, 15 0 0	15 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేరు సెనపప్పు బా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 116 మిషన్ నూనె	112 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	78 0 0	74 0 0
మారపసుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	,, 50,55	
పెల్లము బా 1-కి	రు 28 0 0	57 0 0
అస్కా చక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 2 0	28 4 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం బా 1-కి	,, 29 0 0	80 0 0
చదరం	,, 24 0 0	29 0 0
రవుండు	,, 24 0 0	32 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	రు 8 0 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 5 6 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 2 0	
నెం 60 ,, కారం తెన్ని	,, 10 8 0	
నెం 20 1/2 కాపురజీ	,, 7 4 0	
నెం 20 1/2 రెచ్చెస్త్రీలు	,, 7 6 0	
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	,, 10 8 0	
నెం 44 సాండో	,, 5 5 0	
నెం 4 తెన్ని మసీదు	,, 4 6 0	

7. దూది

బోండాపెట్టు బాదవ 1-కి	రు 380 0 0	
-----------------------	------------	--

8. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు 59 12 0	రు 60 0 0
బంగారు తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
సవరము 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 234 0 0	288 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 247 0 0	250 0 0

4. ఘనసారచందిని

తెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంట్లు తగరోగములను, స్త్రీలకుసంభవించు కుసుమరోగములను నిర్మూలముగావింతును. సీసా రు 1-8-0 దీనికి అనుపానముకై చందిని ఆ త్రుర నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని ఆ త్రుర సీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పి.కె. ఏ. అంతుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా)

చెన్న పురి కార్పొరేషను

కాంగ్రెసు ఆహ్వానప్రయత్నములకు
కార్పొరేషనువారి సహకారము

ప్రదర్శనమునకు విరాళము నొసంగుటనుగూర్చి
చర్చ

శ్రీ శ్రీ సర్ జార్జి పాడిసన్ గారి మరణమునకు సంతాపము

పట్టణమరణముల సంఘ నివేదికము

చెన్న పురి కార్పొరేషను సభవారు నిన్నటిదినము రిప్పన్ భవనమును సమావేశమై కొన్ని ముఖ్యముల తీర్మానముల గావించిరి.

శ్రీ శ్రీ సర్ జార్జి పాడిసన్ గారు

సభా కార్యక్రమమున కుపక్రమించుటకు ముందుగ శ్రీ శ్రీ పి. రంగనాథం చెట్టిగారు, సర్ జార్జి పాడిసన్ గారి మరణమునకై ఈసభవారు తమ యశశాసనము ప్రకటించుచున్నారని తీర్మానము నుపపాదించగ హాస్తి మహమ్మదు గారు బలపరచిరి. డాక్టరు సి. నరేశముదలియారు, వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారతీయులకు కీర్తికేసులారినైన ఘనముగ సేవలను గొనియాడి, వారి ఆకస్మిక మరణమునకు సంతాపమును వెల్లెచుచుచిరి. అధ్యక్షులు తీర్మానము నామోదించినపిదప ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

ఉపాధ్యక్షులు మా నేజరులకు నష్టపరిహారమొసంగు విషయములో నీవిషయము కార్పొరేషను వ్యాయవాదివిచారణ కంపెనీకు కంగీకరింపబడెను.

“వెరంటూరు వారప్రస్థానాన్వేషణమునందు హిందూ యువజన సుహృద్భవంధువులనుచే నిర్వహింపబడుచుండు పతనాలయమునకు సహాయమును రు 10 లు విరాళముగ నొసంగ బడవలెనను” శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి తీర్మాన మామోదించబడెను.

“కాంగ్రెసు-కార్పొరేషనువారి తోడ్పాటు”

“రాజోపు కాంగ్రెసు, అఖిలభారత ప్రదర్శనములకు, విద్యుద్దీపములు, నీటిసరఫరా, తదితర పారిశుధ్యసౌకర్యముల నొసంగుటలో, కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘములవారికి కమిషనరు గారు తోడ్పడవలెను” అను తీర్మానమును డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారు రుపపాదించుచు కాంగ్రెసు జరుగు సమయమున అఖిలభారతదేశమునుండి ఎందరో ప్రజలు చెన్న పురియందు సమావేశము కానున్నారనియు, అందుచే వారికి సౌకర్యములు గలగజేయుటకును, పట్టణముయొక్క ఆరోగ్యమును గాపాడుటకును ఈ తీర్మాన మావశ్యకమని పలికిరి.

వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు కొన్ని సందియములను చెబుచు కమిషనరుగారి చేతికి సహకారము తేయవలెనో స్పష్టముగ తెలియబడలేదని పలికిరి.

శ్రీ కె. భావ్యమయ్యంగారు తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశములనుగూర్చి స్పష్టీకరించుచు విద్యుద్దీపములు, నీటిసరఫరా, పంపులు, పారిశుధ్యముమొదలగువిషయములలో కమిషనరుగారి చేత కొన్ని సౌకర్యములమాత్రము కొరబడవలసి యుండుననియు నీవిషయ కార్పొరేషనుకు ఎట్టి ఆధికారమును అవసరముగాదనియు, కమిషనరుయొక్క ప్రయత్నములను బలపరుచుటకే ఈ తీర్మానము తోడ్పడగలదనియు పలికిరి.

శ్రీ ఏ. రామస్వామిముదలియారుగారు తీర్మానము నామోదించుచు కమిషనరుగారు కాంగ్రెసు ఆహ్వానప్రయత్నములందు తోడ్పడుట కిదివరలో సహకారము గావించుటకు సేనెంత మాత్రమును ప్రతిపాదించినాకాను. కమిషనరుగారు తగినసౌకర్యము లొసంగగలరు. కాని ఈ తీర్మానమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిదివరలో అట్టిసౌకర్యముల గావించుటకు నిరాకరించిరను అపవాదు నూచింపబడును కావున ఆమోదించుచున్నానని పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—తీర్మానమును బలపరచుచు జస్టిసుపక్షమునందలి సభ్యులగు డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారి ఉపపాదించుటంతేసి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిపై ఎట్టి అపవాదుగాని ఈ తీర్మానమునకు నూచింపబడుచున్నదని ఖండితమున నెవరినీ పలికిరి.

డాక్టరు సి. నరేశముదలియారు:—వినుడు, వినుడు (నవ్య).

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారి వాదనను నేను గమనించుచున్నాను. కాని ఈ తీర్మానము కమిషనరుకు ఇంక నెక్కుడు బలమొసంగునేగాని ఎట్టి అపవాదును నూచింపను. ఈ తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశము నింకను స్పష్టము జేయుటకు సవరణనుపపాదించినచో అందులకెవరును ఆమోదించజాలరు. కాంగ్రెసుసభకు సౌకర్యముల నొసంగు విషయములో కొన్ని ప్రత్యేకసమస్యలు లావణ్యకమై యున్నవి. కమిషనరుగారి ప్రస్తుతావస్థపై ఎట్టి తీర్మానములేనిచో సమస్యలున్నవియు కలగజేయుటలో చిక్కులు గలుగవచ్చును కావున సభ్యులందరూ అంగీకరించ విషయమై తమయభిప్రాయమును చెబుటకు తెట్టియభ్యంతరముండరాదని పలికిరి.

వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు:—కాంగ్రెసు, ప్రదర్శన ఆహ్వానసంఘములవారి దరఖాస్తుపై కమిషనరుగారు కావలసిన సదుపాయముల నొసంగవలెనను సవరణ నుపపాదించిరి

కమిషనరుగారు:—కాంగ్రెసు ఆహ్వాన ప్రయత్నముల విషయమై కొన్ని సౌకర్యములు గావించవలసినదిగ కొరకు నిన్నటిదినమే తమకు కేళి వచ్చియుండెననియు, అట్టి సౌకర్యముల గావించుటకే సెయ్యవలసియును ఉత్తరముల నొసంగి యుంటినియు ఈవిషయములో తమేకగిరింపవలసినదిగ కొరకు ఆపరి నిర్ణయించుట తమవిధియనియు పలికిరి. (పార్లమెంటు).

కమిషనరుగారు చెయ్యి పాటుమును ప్రకటించినందున, డా. నరేశముదలియారుగారు తమ ఉపపాదన నుపపాదించిరి.

అఖిలభారత ప్రదర్శనమునకు ఆర్థికసహాయము

“డి. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—చెన్న పురియందు జరుగనున్న అఖిలభారత ప్రదర్శనమునకు గాను రు 10,000 ల విరాళము నొసంగుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు” అని డాక్టరు సి. నరేశముదలియారుగారు రుపపాదించిరి. అట్లుకే హామీలు ఖాకాగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు ఆయనవ్యవస్థాపకయందు ఇందులకు చాలినంత ధనములేదనియు, సప్లి మెంటరీ బడ్జెటులోగూడ చేర్చ విలులేదనియు పలికిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు:—ఇతర రాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు ప్రదర్శనములు జరిగినపు డీవిధముగ ధన మొసంగిన నిదర్శనము లేమైన గలవా?

వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు:—ఇందులకు చట్టసంబంధ ము ఆమోదించుటకే దేని గలదా?

అధ్యక్షులు:—అట్టిఆమోద ఉన్నట్లులే సేదలంపను.

శ్రీ రామలలిత నాయుడుగారు:—రు 10,000 లకు బదులు రు 5,000 లు విరాళ మొసంగవలెనని సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథం చెట్టిగారు ఉపపాదన నామోదించుచు కార్పొరేషను ధన వినియోగము ఖర్చులకు వెచ్చింపబడరాదనియు, పట్టణమునందలి ఆరోగ్యాభివృద్ధికి స్వల్పధనమును వెచ్చించుటకే వెనుదీయుచున్నపుడు ఇంత మొత్తమును ప్రదర్శనమున కొనగ జనదనియు పలికిరి.

ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు ఉపపాదన నామోదించుటవచ్చినందులకు వగచుచు ఈ ప్రదర్శనముల విషయమై కార్పొరేషను సభవారి కెంతయో అనుభవముగలదనియు దక్షిణభారత వ్యాయామసంఘమువారినుండియే కార్పొరేషను వారు ధనమును గైకొనుచుండెననియు, ఈరెండు ప్రదర్శనముల యుద్దేశముకొట్టియే యనియు, ప్రదర్శనాధికారులు కార్పొరేషనువారికి నేరుగ నెట్టివిజ్ఞాపన నంపియుండలేదనియు, వారు కొరచి వారిపై బలవంతముగ నీవిరాళమును బడవైచుట ఇరువురి గౌరవమునకు తగియుండలేదనియు, పట్టణమునందలి మరణముల నివేదికను చర్చించుటకై ఆరుమెంబరులను ముందుగ తెలుపక ఇట్టి విషయములపై అవసర తీర్మానములకు ప్రవేశ పెట్టుట భావ్యముగాదనియు పలికిరి. అందుచే “ప్రదర్శన నిర్వాహకులనందఱు విరాళమునకై దరఖాస్తు చేరువకు నీవిషయమునుగూర్చిన విచారణ నిలిపియుంచవలెనను సవరణ నుపపాదించిరి.

శ్రీ టి. సుందరరావు నాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

అట్లుకే హామీలు ఖాకాగారు:—విరాళ మొసంగవలయునను తీర్మానమును బలపరచుచు తీర్మానము నామోదించిన యూశాపియను నియోజకవర్గ మాగ్రహము జెయ్యచి పి. రంగనాథం చెట్టిగారు భయపడవలసిన పనిలేదనియు, గవర్నరుగారి ప్రదర్శనము విషయమై సానుభూతి జూపియుండెననియు, దక్షిణభారత వ్యాయామసంఘ ప్రదర్శనమునకును, ఈ ప్రదర్శనమున కెంతయో అంతరము గలదనియు, వ్యాయామసంఘమై నెక్కుడు ఇంద్రుమాత్రమునే లేదనియు, వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు తోడ్పడవలెనని ఎల్లరంగీకరించియే యున్నందున ఇందులకు కామోక్షియుండరాదనియు, పట్టణ మరణముల సంఘ నివేదికను చర్చింపవలసిన పనిగ

లదు గావున వివాదాస్పదముగాని, ఇట్టి స్వల్పవిషయమును గూర్చి అనవసర చర్చలేకయే వెంటనే తీర్మానింపవలసినదనియు పలికిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు రాజోపు చెన్న పురి కాంగ్రెసుసభ మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదనియు, బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారును కాంగ్రెసులో పాల్గొన బోవుచున్నారనియు, అందుచే ఎల్లరును కాంగ్రెసుయొక్కయు ప్రదర్శనముయొక్కయు విజయమునకు తోడ్పడవలెననియు పలికిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రదర్శన నిర్వాహకుల వద్దనుంచి వ్రాతమాలకముగ విజ్ఞప్తి అనవసరమనియు, కమిషనరుద్వారా తప్ప ఇతరసంస్థల నారెక్కడను నేరగ కార్పొరేషను సభవారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొన నీలులేదనియు, ప్రదర్శనసంఘ కార్యదర్శులలో నొకరను శ్రీ రామచంద్రరావుగారు కమిషనరుగారిని సందర్శించి విరాళమును కొరచియుండెననియు, జస్టిసుపక్ష సభ్యులగు డాక్టరు నరేశముదలియారుగారి ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటంతేసి అపక్షమునుండి ప్రాతిపక్ష్యము వచ్చునని తాము తలంచిన యుండలేదనియు పలికిరి.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు:—మిక్కిలి సారథాటుబడినారు.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—కొరకునా? అట్లు వినుటకు నాకు సంతోషమగుచున్నది. (నవ్య)

సుందరరావు మొయియప్పతి కా సందేశము మొయియప్పతి గారు మాట్లాడుచు రు 5,000 లు కార్పొరేషను ప్రదర్శనమునం డి యొసంగుట సులభమననిగాదనియు, ఈ ధన మేకాఖనం డి తీయవలయునో తెలియవండ ఈ తీర్మానమునకు సమ్మతిం చుట కష్టమనియు పలికిరి.

సా. వెం. చెట్టిగారు మాట్లాడుచు నగర ప్రదర్శనమునకు గాను పనివేలూర్యము లిదివరలో ప్రత్యేకించినట్లుండుననియు, దానినంతి వెచ్చింపవచ్చుననియు సమాధాన మొసంగిరి. కమిషనరుగారు తమకు ప్రదర్శన నిర్వాహకులనుండి దరఖాస్తు వచ్చియుండలేదనియు, శ్రీ రామచంద్రరావుగారి విషయమై తమతో నూరక ప్రస్తావించినట్లుండుననియు పలికిరి. ఈ నెల 17 వ తేదీ సప్లి మెంటరీ బడ్జెటు పట్ల, విచారణసంఘమువారికి సమర్పించితిమనియు, అందు ఆర్థికలోటు దాదాపు రు 8 లక్ష లుండెననియు, దీనిని పూర్తిజేయుటకై పన్నును హెచ్చించుటకు సూచనల నిదివరకే గావించియుంటిమనియు, లేనిచో పరిపాలనజరుగుటయే కష్టమగుననియు, కొలదికాలములో నే ఆనూదనలు సభవారికి తెలియజేయబడగలవనియు, అప్పుడే ఈ విషయమునుగూడ చర్చింపవచ్చుననియు పలికిరి.

డా. సి. నరేశముదలియారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునకు పాల్గొనెయిరు ప్రదర్శనమునకును ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారు భేదమును గమనించియుండలేదనియు, కాంగ్రెసు ప్రదర్శనమునకును ఎట్టిలాభమును చేకూరదనియు పలికిరి.

టి. సుందరరావుగారు:—నరేశముదలియారుగారు కాంగ్రెసువాది యాయెనా?

డా. న. ముదలియారుగారు:—నేను తీవ్రముగ జస్టిసు వాదినేకాని దేశభక్తుడను. (వినుడు, వినుడు) కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున జరుగనుండు వ్యవసాయ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు ప్రజలకు ప్రబోధవిషయముల లాభ, మెంతయోకలదు. చెన్న పురి కార్పొరేషనువారు విరాళమునొసంగిన ఇతర పట్టణముల పురపాలక సంస్థల కార్యక్రమములకు నుండగలదని పలికిరి.

పి. సుబ్బు ఈవిషయముపై చర్చను నిలిపివేయవలయునను ఏ. రామస్వామి ముదలియారుగారిసవరణ వోటుకు డెట్టుగ 11 గురు, అనుకూలు రు 11 గురు ప్రతిపక్షులు అనుకూలముల అధ్యక్షులు తమ వోటును సవరణకు అనుకూలముగ నిచ్చుటచే ఆమోదించబడెను. వోటుగై కొనగ 16 అనుకూలురు 14 గురు ప్రతిపక్షులరుచే సవరణ ఆమోదించబడెను.

పట్టణమరణముల సంఘ నివేదిక

పట్టణమునందలి ఆధికముగు మరణముల సంఘనివేదికను చర్చించుటకై సభవారిచే నియమించబడిన సంఘమువారి సలహాలు పిచ్చుట సభ్యులచే ఆమోదించబడవలసి యుండెను.

ఈ సలహాల సన్నిటికి ఆమోద మొసంగి సప్లి మెంటరీ బడ్జెటుద్వారాగాని రాగల సంవత్సరము బడ్జెటుద్వారాగాని వీని సమయంలో పెట్టుటకై ఓధామము గలిపెట్టుటలసినదిగ కమిషనరుగారిని కొరచున్నారని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు

ఈ సలహా నన్నిటిని కలపన రచనగా పోయినంత సమయమున దీర్ఘముగ విచారించినది దీనిపై వృథాకాల యాపనచేయక ఆమోదమునొసంగుట ఉత్తమునియొప్పటి.

సర్వాంధజాగరు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథచెట్టి, డా. ఆశ్విదానాదాయ, గద్దె రంగయ్య నాయకులగుట ఉపపాదన నాజేసియును ఈసలహా నన్నిటిని చర్చించి తగిన సవరణల నూచించుటకు సభ్యుల కవకాశ మొసంగవలెననియు అందుచే నీవిషయమును రెండు వారములవరకు నిలబెట్టుచుండుటనను యుపపాదన నంగీకరించిరి.

ఏ. రామస్వామి ముదలియారు, డా. సి. నటేశముదలి యారుగారు సభ్యుమూర్తిగారి యుపపాదనను బలపరచిరి.

ఈ విషయమును 2 వారములవరకు వాయిదా వేయుట కలన ఎట్టివస్తువును లేననియు, ఈసలహా మొత్తము వీరికిన్ని టికెంత ధనమునదీన్ని కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు తిరియి జేయ గలవనియు, తమపరి సభ్యులు సవరణల నూచింపవచ్చు ననియు అభ్యుక్తులు నుడిచిరి.

కమిషనరుగారింనుటకు వలయు నూచనల గావించువర కీవిషయమును నిలిపియుంచుటనను తీర్మాన ముమోదించబడెను. అంతట సభ ముగింపబడెను.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

అభ్యుక్తునిపై నిరసనతీర్మానము

సభ సమావేశము తాలేదు

ఏలూరు, అక్టో 28:—15 గడు పురపాలక సంఘసభ్యులు అభ్యుక్తునిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము గావించ ప్రత్యేక సభ సమావేశపరచబడినదని అభ్యుక్తునికోరుదు అర్జీదాఖచిరి. అభ్యుక్తులగు రా. సా. బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు సభ్యుల కోర్కె న్యాయసమృత్తమైనదికాదను కారణముచే నిరాకరించిరి. అభ్యుక్తుని చర్య క్రమవిరుద్ధమని ప్రభుత్వప్రకటన లోకల అందు మునిసిపలు నెం. 3856 ప్రకారము తెలియగలదు. అభ్యుక్తునిపై నిరసనతీర్మానము ప్రతిపాదించ సభ్యులు ప్రత్యేకసభ కోరినచో మునిసిపలు పాలనకు సంబంధించిన విషయములలో నీ నిరసనభాము వెల్లడింపదలచినచో అభ్యుక్తుడు తప్పక సభను సమావేశ పరుచునని యుండును, అని ఆప్రకటనయందుగలదు. అభ్యుక్తుడు ప్రత్యేకసభనుజరప నిరాకరించియుండుటచే నిన్నటి మునిసిపలుసభ కాకిభట్ల రామకృష్ణశాస్త్రిగారి నూచన ననుసరించి వాయిదా వేయబడెను. డా॥ జోగయ్య శర్మగారు నూచనలు బలపరచిరి వాయిదావేయు తీర్మానము 16-8 ఓట్లతో నంగీకరింపబడెను. ఇక ముం దేవిజననూచనని ఆందోళనగ నున్నది.

రామమోహన వైద్యశాల

ప్రధానచికిత్సకుని రాజీనామా

ఆయుర్వేదభూమి భిక్షగర్వ శ్రీ పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు శ్రీ రామమోహన వైద్యశాలయందు నుమారు ఆరు సంవత్సరములనుండి ప్రధాన చికిత్సకులుగా నుండి నాల్గు రోజులక్రిందట తమయొద్దోగమునకు రాజీనామా నిచ్చినారు. వీరిట్లు రాజీనామానిచ్చుట పలువుర కత్యాశ్చర్యముగా నున్నది. ఈ వైద్యశాల యిట్టి ప్రుపత్తినితికి వచ్చుటకు వీరే మూల కారణము. వీరి వైద్యశాలకు రాకపూర్వము ఈ వైద్యశాల బెజవాడలో నేపీథిలో నున్నదో యెవరికిం తెలియదు. వీరిమూలమున నేడు క్రమముగా నాంధ్రదేశముం దంతటను వీరికి రిటో బాటు వైద్యశాలక్రియ వ్యాపించినదనుట యతిశయోక్తి కాదు. ఈ వైద్యశాల యిట్టినితికి వచ్చుటకు భిక్షగర్వలకుండ బలిన సద్గుణములు అనగా సహానుభూతి, శాంతి, బీదకోగల యెడల నత్యధిక ప్రేమ, అసహనముగ రోగినిదాక్షిణ్యము, చికిత్సాసామర్థ్యము కాస్తోక్తిమగ నావధములను కేయశక్తి యు వీరియందు మూర్తిభించియుండుటయే ముఖ్యకారణము. రత్నమును పరిత్యజించినవానికి నవ్వుగాని రత్నమునకేమియు లేదు. అటులే యీ వైద్యరత్నమును విడవాడిన వైద్యశాలకు నేమి భంగపాటు రానున్నదోయని పలువుర భయముండుచు న్నారు. ఈ వైద్యశాళిమణి వైద్యశాలయందు పనిచేయుచున్న ను మతియొకవిధముగా వైస విజయవాడ పాఠశాల నావధ నేనయినర్చి యీ పాఠశాల కృత్య తమ బడిసియుండురు గాత మని కోరుచు న్నాను.

వైద్యశాలాభిమాని.

ఆంధ్రయువజన మహాసభ

ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వాన సంఘమువారు

విద్యార్థులకు యువకులకు నొక విజ్ఞప్తి

ఈ సంవత్సరము ఆంధ్రమహాసభలు అనంతపురమున నమంబరు నెల రెండవవారమున జరుగబోవుచున్నవి. ఈసం దర్భమున ఆంధ్రగ్రంథాలయ మహాసభ, మహిళా మహాసభ, ఆంధ్రనాయక మహాసభ యిట్టివి జరపబడుచున్నవి. ఆంధ్ర మహాసభలు యిదివరకు పూర్వము యితరశిల్పాలలో జరిగినపుడు పాండి మహాసభ సంస్కరణముచేసి ఖాదీవస్తు ప్రదర్శన ము యాలాటి ముఖ్యసభలు జరిగియుండుట విచిత్రమేగదా. అయిన అనంతపురమునందు యిట్టివి జరుగననుచున్నదని గాన జవపు ఇందుకు కారణములు చెప్పుట అవసరము. అనంత పుర ప్రాంత్యముల యుండునవారు అర్థి యిబ్బందులలో చిక్కియుండుటచుట్టియు, చాలినంత ప్రోత్సాహము లేమిం చే వారిధర్మము పూర్ణముగా నిర్వహించ జాలకయుండురు.

స్వాతంత్ర్యమునకు జరపబడు పోరాటమునందును, జాతీ యోధ జీవితమును నిర్దిష్టరమ వేటియుండును, యువకులు తమ సర్వస్వమును సమర్పించి, త్యాగశీలరై దుర్భరముల భారమును వహించి బాధ్యతతో ముంపంజనేయక యుంకినయొక యెట్టి జౌన్నత్య దాయకుడైదేశమొకను ముక్తిసొంద జాలదను విషయము లోకవిదితమే. యువకుల సహాయములేచే యేసం ఘమైనన, యే యువ్యులుమైనను విజయము పొందజాలదు. నాయకులను సంస్కరణలను యువకులను ప్రోత్సేయను కల్గించి వారిని ప్రోత్సహించి వారి మూలముననే వారి (నాయకుల సంస్కరణలయొక్క) ఆదేశములను భావిసంతతియగు ఘనీ భవింపజేయు ప్రయత్నించుచున్నారు. యువకులయొక్క జీవి తమే సర్వమునకు మూలము. వారి మూలముననే భారతదేశ ముక్తియు లోకకళ్యాణమును కల్గుననిన అతిశయోక్తికాజాలదు.

అయిన జరుగబోవు మహాసభలలో వీరు తమకష్ట నిష్ఠ రములఁ దెలుప నవకాశమున్నదా? వారి మార్గములను యేర్ప రుచుకొనుటకు వీరున్నదా? లేక వారికి ఆస్యుండు ముఖ్య విషయములందు పాల్గొనుభాగ్యము గలదా? యని యోచించిన వేటియుండును అట్టి అవకాశము లేదనియే దృఢముగా జెప్పనగు. రాజకీయ విషయములయందు యువకులు ప్రవేశించిన గొప్ప ఆపాయములు నాటిల్లుల వాస్తవమేకాని రాజ కీయ జౌన్నత్యదేశ ఆవసరములకు విషయములు యువకుల వల్లనే జర్పబడునని అనేక నిదర్శనములున్నవిగా! వాటినిమాత్ర మైననుచేయు నవకాశము నేల కల్పింపరాదు!

దేశముక్తికి తోడ్పడునవి రాజకీయ విషయములే గాక తదితరములు అనేకమున్నవి. మత, సాంఘిక, ఆర్థిక, విద్యా సంస్కరణలయందు యిహలోకకోర్కెలను పరిశీలించి యుం డు స్వర్గులకంటెను యువకులే యొక్కవ పుత్రాహము గనుప రువ జాలియున్నారు. ఈకారణములఁ బట్టియే యువజనమహా సభ ఆత్మవశ్యకమై యున్నదనియు, రాజకీయ కారీరమునకు ఆత్మయుగు యాసభ ముఖ్యమని వేరు జెప్పవలయునా? ఈ మ హాసభను ప్రారంభించిన దీనియందు రాజకీయముల యందు పాల్గొను నవకాశములే విద్యార్థులు తదితరులు కూడా వారి వారికి దగు కర్తవ్యము నిర్వహించగలరు.

కాబట్టి ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వానసంఘమువారు యువ జనమహాసభ అవశ్యకతను చక్కగా గమనించి, అట్టిసభను త్వర లో యేర్పాటుజేయ ప్రయత్నింతురుగాక. పుత్రాహము గల యువకులు విద్యార్థులు ఆభిమానులు నూతనముగా ప్రారంభింప బోవు మహాసభకు తగు ప్రోత్సాహము నొసంగి జయప్రదము గా జరుప ప్రయత్నింతురుగాక. వీరు యామహాసభ మూలము న దర్శి వేరుమార్గముల దేశసేవ జేయజాలరని చెబునుకొని నడు ముల గట్టి యిక్కార్యమునకు పూనుకొందురనియే మా ఆశయ ము. యువకులును విద్యార్థులును ఆంధ్రయువజన మహా సభా వశ్యకతను గురించి వ్యవధి తక్కువగ నున్నందున ఆంధ్రసభల ఆహ్వానసంఘము వారికిని పత్రికలకును, నెలకే వారి వారి ఆభిప్రాయములను వెల్లడించియు, నూచనల గావించియు యి క్కార్య నిర్వహణమునకు ప్రోత్సహించ గోరుచున్నాము. మదరాసు కాంగ్రెసు మహాసభతో బాటు అభిభారత యువ జనమహాసభకూడ జరుపబడు ఏర్పాట్లు జరుగుచుండుట విదిత మేకదా? అట్టియొక ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు యువజన సంఘము లు స్థాపించుటకును, మద్రాసులో జరుగనున్న యువజనమహా సభకును, ప్రతినిధులను బంపి ఆంధ్రప్రాంతినిస్వము వహింప గలందులకును తోడ్పడగోరెదము.

ఆహ్వాన సంఘమువారు సర్వముగా యామహాసభకు వలయు యేర్పాట్లుజేసి మార్గ చర్యల యెల్లదరని యపేక్షించ నానగు?

బి. నరసింగరావు

క. శ్రీనివాసాచార్యులు.

హిందూ యువతీశరణాలయము

1927 సం॥ రం అక్టోబరు 2 వ తేది ఆదివారం సాయం కాలము 4 1/2 గంటలకు హిందూయువతీ శరణాలయమందు మహా రాజశ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున కార్యనిర్వాహక సభ్యులు సమావేశమై యున్నన తీర్మానములు.

1. 1926 సం॥ మనకను, 1927 సం॥ ము జనవరి మొదలు నెప్టెంబరు నెలలవరకును అయిన ఆదాయవ్యయములు పరిశీలించి అంగీకరించడమైనది.

2. వచ్చే డిసెంబరు నెలలో వారి కోత్సనము జరుపునిమిత్తము నివేదికను కమిటీవారు తయారు చేయవలసినదిగ తీర్మానించడమైనది.

3. మద్రాసు రాజధానిలోని సానికి సంఘములకు ఆనగా డిస్ట్రిబ్యుటోర్లు, తాలూకావోర్లు, మ్యునిసిపలు, యూనియనుబోర్డులకు శరణాలయమును గూర్చి యొక విన్నపమును పంపించిన్ని, స్వ గురుగ చూచియు, విరాళము ను వసూలుచేయ నుసినదిగ కార్యదర్శిని కోరుచు న్నారు.

(నం) వి. యల్. శాస్త్రి,

అగ్రాసనాధిప.

1926 సం॥ రం ఆదాయవ్యయపట్టిక

జమ	రు.	అ.	పై.
విరాళములు	2628	12	0
నెలచందాలు	467	10	0
బాకీలు	450	0	0
	3541	6	0

ఖర్చు	రు.	అ.	పై.
ఇంటిఅద్దె దీపములు	617	0	0
వస్త్రములు	6	11	0
పాత్రసామాను	16	4	6
అయ్య	15	0	0
పొస్తీ	10	18	0
చదువు	40	0	0
చేతిపనులు నేత పేము	98	5	3
గుమాస్తాలు, పనివాండ్లు	260	12	6
తీర్చిన బాకీలు	221	4	0
ప్రచారప్రయాణములు	480	7	9
భోజనపదార్థములు	1844	10	6
హిందూయువతీ పత్రిక	482	1	6

మొత్తం 3541 6 0

1927 సం॥ జనవరి మొదలు నెప్టెంబరు నెలలవరకు

జమ	రు.	అ.	పై.
విరాళములు	997	0	0
నెలచందాలు	228	0	0
బాకీలు	622	12	11
ఇతరరాబడులు	25	8	0
హిందూయువతీ పత్రిక	72	0	0

మొత్తం 1945 4 11

ఖర్చు	రు.	అ.	పై.
ఇంటిఅద్దె దీపములు	682	6	0
వస్త్రములు	92	12	3
నేవనరి	5	9	6
పొస్తీ	6	2	0
చదువు	75	7	0
పనివాండ్లు	188	10	0
తీర్చిన బాకీలు	283	18	11
ప్రచారప్రయాణములు	423	6	6
భోజనపదార్థములు	281	1	6

మొత్తం 1945 4 1

భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు,

సహాయకార్యదర్శి

బాలీవియా ప్రాత అభ్యుక్తుని జంపుట

1లవతీ, అక్టోబరు 25:—బాలీవియా ప్రాత అభ్యుక్తుని జంపెనని నలుగురిని 10 బేండు కేడించిరి. వీరిని వంతులు రము ఉరిదీయవలెననిరి. వారి అచారమునుబట్టి బండిలలో దురననే ముందుగా ఉరితీయవలెననెను. తాను క్లగ్లోమ ప్రజలు కోర్టులో మూగిన ప్రజలయొత్సాహమును నెటకు త్వరగా తనను ఉరిదీయవలెననిరి. ఉరి ఎప్పుడుదీ నిర్ణయము కాలేదు.

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

తిరువూరులో స్వాగతము

ఈ నెల 23 వ తేదీ ఉదయమున 10 1/2 గంటలకు పటి లం ప్రెయిసులో గాంధీమహాత్ముడు, శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, మహదేవదేవాయి, రాజగోపాలాచారి, ఆచార్య కుమార్తె, మున్నగువారు తిరువూరు చేరిరి. వారిని మంగళవిలాసబంగళాకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట కె. ఎన్. రామస్వామి గౌడరు పి. డి. అమరునేలుగార్లు మున్నగువారు స్వాగతమొసగిరి. దేవదాసు గాంధీగారికి తిరువూరుపల్లిలో శస్త్రచికిత్సజరిగినందున ఆతడును డాక్టరు టి. ఎన్. రాజగోపాలాచారి కరుణనంది మోటారులో 11 1/2 గంటలకు తిరువూరు చేరిరి. 28 వ తేదీన మహాత్ముడు విశ్రాంతిగైకొనెను. కరూరుప్రజలపక్షమున సి. పి. దొరస్వామిమొదలగువారు కోరుటచే మహాత్ముడు డబ్బికికెళ్లుట కంగీకరించెను. 28 వ తేదీ సాయంకాలమున తంతుకారక సంఘమువారి ఖద్దరుపస్త్రాలయమునకు మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట న్యవసాపకుడుగానున్న తిరువారాయణియ్యంగారు మహాత్ముడుకు స్వాగతమొసగిరి. శర్యుగారి పరిశీలనక్రింద జగగుమ్మన రంగులపనులను నిలువఖద్దరు మున్నగువానిని మహాత్ముడు పరీక్షించెను.

“ఉదయమున మున్సిసిపలు హైస్కూలు విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును మహాత్ముని బసకు వెళ్లిరి. గీతాభ్యాస తర్వాతని మహాత్ముడు ప్రారంభ మొనరించెను. ప్రతిదినమును ఉదయమున 4 గంటలకే మీరు లేచి గీతను చాలశ్రద్ధగా చదువవలెను. అందులో మూడవ అధ్యాయము చాల ముఖ్యమైంది. అందు నేనావిధానము బోధింపబడెను. మీరు స్వాగత విరహితులు కావలెను” అని మహాత్ముడు బోధించెను.

పిమ్మట మహాత్ముడు రాజగుగారిలోగూడ కరూరుకు మోటారులో వెళ్లెను. అచట పోయలు సన్యాసవ్రతమును 500 రూపాయలును సమర్పించిరి. ఒక వెండి పల్లెనునుగూడ సచ్చి. దానిని వేలమువేయగా 40 రూపాయలు వచ్చినవి. అలసంకి మరల తిరువూరుకు వచ్చునపుడు దారిలో మహాత్ముడు కల్లకోయిలలో నాగెను. అచట ఖద్దరుపని హెచ్చుగా జరుగుచున్నది. అచట పనిచేయుచున్నవారి పక్షమున ఎన్. రామస్వామి నాయకరు గారు 101 రూపాయలు సమర్పించిరి.

రావుసాహెబు వితలదాసు, ఆనందజీనేలు, ఎం. ఎన్. చిక్కన్న వెట్టి, టి. ఎన్. కందనామి వెట్టి, టి. ఎన్. అనినాథులింగం వెట్టి, కె. ఎన్. రామస్వామి గౌడరు, పి. డి. అమరకె. వి. వేంకటాచల పిళ్లగార్లు మహాత్ముని సందర్శించిరి. వర్ణాశ్రమ ధర్మమునుగూర్చి వత్సజరిగినది.

పిమ్మట మహాత్ముడును, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారును రాజగోపాలాచారిగారును, పి. డి. అమరుకంపెనికివెళ్లిరి. అచట యుద్ధోగులు సన్యాసవ్రతమును 51 రూపాయలును సమర్పించిరి. పిమ్మట మహాత్ముడు శ్రీరం సభలో నుపస్థానించెను. వారు 76 రూపాయలను సమర్పించిరి.

పిమ్మట మున్సిసిపలు ట్రావెలర్సు బ. గళాకు మోటారులో మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. మున్సిసిపాలిటీవారును, హైస్కూలువారును, ఖద్దరుఅద్దకము పనివారును సన్యాసవ్రతములను సమర్పించిరి. మహాత్ముడు సభలో ఆంగ్లభాషలో నుపస్థానించెను. రాజగోపాలాచారిగారు దానిని ద్రవిడభాషలో సభ్యుల కెరిగించిరి. ఆసభలో రెండు వజ్రముల వుంగరములును ఖద్దరుబట్టలునుగూడ మహాత్ముడునుసమర్పించబడెను. నేను ఖద్దరురాజును. ఇదియే నారాజధాని” అని నేనువెనుక తిరువూరు వచ్చినపుడు మీరు నుడిచి యుంటిరి. నేనందుకు చాల సంతసింపితిని. మీరుదులకర్తులు. ఖద్దరురీత్యములో భారతదేశమున తిరువూరుకు మరెదియునుగూడ నాటికాదు. మీరిప్పుడు మంచి సన్నకరముబట్టలుగూడ తయారుచేయున్నారు. ఇది రాజధానియైనచో ఈ ప్రాంతమున దొరకేను ప్రతిసంతను మీరే యుపయోగింపగలిగియుండవలెను. ఇది అసాధ్యమని మీరు తలంపగూడదు. ప్యలాభిముకొరకుగాక బీదలకు సహాయముచేయుటకొరకే మీరు పూనుకొనునెడల గ్రామములును ప్రతివ్యవసాయదారులునుగూడ మీరు వెతనవలరుదురు. ఖద్దరువర్తకలందరును ఏకీభవించి పనిచేయవలెను. ఖద్దరువలన ధనార్జనచేయు విషయమునుగూడ మీరు కొంత విశిష్టమొనవలెను. మీరు నుఖశీల నముచేయుచు వితమగులభమును గూడ బడయుగలుగుదు రని నేను పూర్వీకీ చెప్పగలను. ఎక్కువవడ్డీని గడించుట తవరును కోరగూడదు. ఇట్టిసంఘములకు 100 కి 20, 25 వంతున కెట్లు ఖజీ సొమ్ముమీద వడ్డీట్టుననియే నేను నమ్మెదను. అట్లు

హెచ్చులాభమును తీయుట బీదలను మోసగించుటయనియే నా అభిప్రాయము. కావున గౌరవముగా జీవింతులకు వలయు సంతమాత్రమే యుండుకొని తక్కినధనము సంతను బీదలకొరకే వ్యయపరుపవలెను. ఈ రీతిగా మీరు చేయుచున్నంతకాలమును మీరాజబిరుదమును నేను అంగీకరించి యీ ముఖ్యపట్టణమునుగూర్చి అన్నిచోట్లను వెల్లడించుచుందును” అని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రజలపక్షమున అమరునేలుగారు 2123-6-0 లు సమర్పించిరి. మున్సిసిపలు హైస్కూలువారి పక్షమున ప్రధానోపాధ్యాయుడు 170 రూపాయలు సమర్పించెను. 26 వ తేదీన మహాత్ముని గౌరవార్థము మున్సిసిపలు పాఠశాల లన్నియును మూయబడుననిగూడ వాసభలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు నుడివెను. తిరువూరు విజయపురము ఖద్దరు వర్తకులుగూడ సన్యాసవ్రతములను ధనమును సమర్పించిరి. కె. పి. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యయ్యంగారు ఒక జత గుడ్డలను సమర్పించెను. అంగరపాలెం ఖద్దరువర్తకులు అయిదు తెల్లఖద్దరు తానులను సమర్పించిరి. వీనినన్నిటిని వేలమువేయగా 250 రూపాయలు లభ్యును. మొత్తము తిరువూరులో 8000 రూపాయలు లభించెను.

వికమత్య మహాసభ

మతాంతరీకరణములనుగూర్చిన ఒడంబడిక

కలకత్తా నమావేళమునందు చర్చ

ఆమోదింపబడినతీర్మానము.

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 27:—శ్రీమతు శ్రీనివాసయ్యంగారు : మావేళరచిన వికమత్యమహాసభ యందు లోకముగ దీర్ఘమగు చర్చ జరిగిపిమ్మట యాదినవ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను:—“ప్రత్యేకశక్తులుగాని ఒకసంఘమువారు గాని వేరొకరిని నెవ్వరియను బోధింపకగూని వాదనయందు నమ్మించి గాని అన్యవ్యయనంకి తమ మతమునకు మర్చికొనవచ్చును. కాని బలవంతముగ లేక మోసమువలన నట్టిచర్యకు గడంగుట గాని వారింతుటగాని యొనర్పరాదు. ధనము తదితర భౌతికాశ్రయముల గల్గించి అన్యాయముగ మతాంతరీకరణ మొనర్పరాదు. 18 ఏండ్లలోపువారిని అన్యవ్యయములలో చేర్చుకొనరాదు. వారి తల్లిదండ్రులతోపాటు కలిసినచో గలియవచ్చును. 18 ఏండ్లలోపు వారు తమ తల్లిదండ్రులతోగాక ప్రత్యేకముగ అన్యవ్యయము వారిచే జరిగినచో వారిని స్వయంతమే లక్ష్యమొనరించవలెను. మతాంతరీకరణములు గాని-పునఃస్థాపకరణముగాని రహస్యముగ రహస్యస్థలములందు రహస్యవిధమున జరుగరాదు. అంతకన్న దానిగూర్చి ఉత్సవములు ఊరేగింపులు జరుగరాదు. ఏదేని మతాంతరీకరణముగూర్చి ఫిర్యాదులు వచ్చినచో వర్గింగు కమిటీవారు నియమించు మధ్యవర్తులు విచారించి తీర్పుజిచ్చెదరు”.

సభాప్రారంభము

కలకత్తా, ఆక్టో. 27:—కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన డా॥ అన్నారిగారు నిన్నసాయంకాలము వికమత్య సభకుగాను కలకత్తా విచ్చేసిరి. హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు నిన్నరాత్రి సమావేశమయి వికమత్యము చేకూర్చువిషయమున యిష్టాగోష్ఠి సభజరిపిరి. నేడుదయము వరల శ్రీనివాసయ్యంగారు బసజీయియన్న గోస్వామిగారి యింటివద్ద సమావేశమయిరి.

వచ్చినవారు

నేడుజరిగిన వికమత్య సభనుగూర్చి యాదినవ ప్రకటన వెలువడెను. ఆ. భా. కాంగ్రెసు సంఘముతో పున సమావేశపరచబడిన వికమత్యసభ నేడు సాయంకాలము 8 గ జాబజారునందు వంగరాష్ట్రకాంగ్రెసుకార్యాలయమునందు ప్రారంభమయ్యెను. ఆ. భా. కాంగ. స. సభ్యులును అహూతులైన యితర పెద్దమును మ్యలు సభకువచ్చియుండిరి. పత్రికా ప్రతినిధులను రాసీయలేదు. వచ్చినవారిలో యాదినవవారుగలరు:—ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రంగస్వామి అయ్యంగారు డా॥ అన్నారి, వన్నూదాసి, సోకతాలి, హల్దియమహమ్మదు, హక్మీదాదు, సాహెబుక్వరాసి, కుమారగంగానందశింగ ఆచార్యప్రభులందరాయ, జె. ఎం. నేనుకస్త, నుబాఖచంద్రబోసు, ఎక. సి. చంద్ర, టి. సి. గోస్వామి, కె. సి. నియోగి, డా॥ బి. సి. రాయ, పి. కె. చక్రవర్తి, ముషిబుర రహీమును అక్రమభాష: హెచ్. ఎస్. వర్మన్, సత్యేంద్రపంధ్రమిత్ర, బాబు భగ

వాందాసు, రెవ. సి. ఎఫ్ ఆండ్రూసు, టి. ప్రకాశం, నీలకంఠదాసు, లాలా శంకరలాలు, లాలాగిరిపరిలాలు, ఉ. పేంద్రనాథదేవర్, సత్యరంజనబట్టి డా॥ జె. ఎం. దాసుగస్తగార్లు.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

సభ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సభ సమావేశ పరుచుటకుగల కారణముల నెరిగించిరి. పత్రికలలోగల ప్రకటనల వలన కలిగిన అపోహలనేకము తొలగించి ముఖ్యముగ జయరామదాసు దొలత్రాముగారు ఆసోసియేటెడు ప్రెసున కెరిగించిన విషయముల ఖండించిరి. దేశములోకెల్ల ప్రాముఖ్యముగ జాతీయసంస్థయగుటచే కాంగ్రెసు హిందూమహమ్మదీయవైషమ్యముల పాపులకు తన బాధ్యతను నిర్వహించుటయందు యీసభవారు సానుభూతి జూపి సాయపడవలెనని విన్నవించిరి. మహమ్మదాదిగారు, ప్రకాశంగారు పిమ్మట సభాధనముగ సభావత్సరము గూర్చి చెలిపిరి.

ఈ వైషమ్యము లన్నింటికి గల మూలకారణములగుర్చి మత రాజకీయ భావములనాధ్యాత్మికదృష్టితో గమనించవలెనని హిందూమహమ్మదీయ సోదరులందరిని బాబు భగవాందాసుగారుకోరిరి.

జె. ఎం. నేనుకస్తగారు

సభవారు చర్చింపఁబడిన ముఖ్యవిషయముల నూచించి చర్చప్రారంభించిరి. ఈ దినవ మూడు విషయముల చర్చించి డోడోయొక ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనవలెనని నూచించిరి. (1) ఉభయమతములమధ్యమతాంతరీకరణములు, పునఃస్థాపకరణములు; (2) గోవధము (3) మసీదులయొడలు వాయిద్యములు. డిల్లీలో సంయుక్త సభయందలి తీర్మానముల ననుసరించి ప్రస్తుతము చర్చ ప్రారంభింపవచ్చుననిరి. అనుమానము తొలగింప

ఆచార్య రాయగారు

తరువాత మాట్లాడుచు తాను సందేహించుచు యీసభకు వచ్చెనుగాని నచ్చినపిదప సందేహావృత్తి యొనదనిరి. సభలో సామ్యభావమునకు పరిశీలించిరి. సభ జయప్రదముగ జరుగవలెనని కోరిరి.

మతాంతరీకరణము

పిమ్మట అధ్యక్షుడు ప్రథమవిషయముగూర్చి విపులముగ చెలిపిరి. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఆవాదనయము ప్రారంభసభలో వ్రాయబడిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. దీనిపై దీర్ఘమగు చర్చ జరిగినపిమ్మట వైసద్యవరీతిని తీర్మానము సభలో నామోదింపబడెను.

పిమ్మట తక్కిన రెండువిషయములు గోవత్వ మసీదులయొడలు వాయిద్యములగుర్చి చర్చజరిగెను. సిద్ధాసభ నాటి నుండి గల కొన్ని ముఖ్య విభేదములగుర్చి డా॥ అన్నారిగారు దీర్ఘముగ ముచ్చటించిరి. ఈవిషయము మరునాడుచుము 8-30 గ. వరకు వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారిని ఆచార్య మహారుడు జహ్వరిలాలు నెహ్రుగారిని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తిరు 10 వ వార్షికోత్సవమునకు ఆహ్వానించిననియు ఇరువురును అంగీకరించిననియు తెలియచున్నది.

ప్రకటన

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టు

O. S. No. 570 of 1926, I. A. No. 295 of 1927 వాది:—యేలూరు బలరామిరెడ్డి.

VS.

ప్రతివాది:—పూండ్ల కుమారస్వామి. యీనెంబరు ప్రతివాదిపైన కోర్టువారు యిచ్చిన ప్రిలిమినరీ డిక్రీని బట్టి సైనల్ డిక్రీ ప్రాప్తమయింద వల్లపిడిగా కోరుచూ వాది యీ నెంబరుకు పిటిషన్ దాఖలు చేసుకొని నందుకు కోర్టువారు ప్రతివాదియొక్క ఆక్షేపణ తెలుపుకొను నిమిత్తం తే 1-11-1927 ది నాటికి వాయిదా వేసియున్నారు గనుక సైనల్ డిక్రీ ప్రాప్తమయింతును యేమైనను ఆక్షేపణ యున్న యెడల వైవాయదారోజు పగు 10 గంటలకు కోర్టులో హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును. తేనియెడల యీ పరోక్షములో సైనలు డిక్రీ ప్రాప్తమయిందవలయును. బి. రామస్వామయ్య, 27-10-1927, వాదిపక్షి

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటునకు

ప్రశ్నోత్తరములు 27-10-1927

ఎ. శివరామ మినహారు

ప్రశ్న:- (ఎ) గత స్కూలు ఫైనలు పరీక్షాఫలితములను సూక్ష్మముగా పరిశీలించి మోడరేషను బోర్డువారు ప్రత్యేకముగా నాలోచించిన విద్యార్థుల పరీక్షాఫలితములను పరిష్కరించిన విధమునగూర్చియు, మద్రాసు డైనికవార్తాపత్రికలలోని ఫిర్యాదులను సిండికేటువారు గమనించిరా?

(బి) మోడరేషను బోర్డువారిచే పరిష్కరింపబడవలసిన కడకు పరీక్షాఫలితములను ప్రత్యేకించి ఎందునా రెండు?

(సి) ఇట్లు ప్రత్యేకించి ఎందులలో నొకేవిధముగ నియమము లేదా?

(డి) గత ఆయిదు సంవత్సరములలో స్కూలు ఫైనలు పరీక్షా నిబంధనలు యెన్నిసార్లు సవరణ గావించబడెను?

(ఇ) ఇట్టి సవరణము గావించుటకు కారణములేమి?

(యఫ్) (ఎ) ప్రశ్నలోని విషయములు నిజ మగునెడల అట్టి ఫిర్యాదులకు యేమయిన న్యాయాధార మున్నదా?

జవాబు:- (ఎ) అవును.

(బి) (సి) ప్రత్యేకించి ఎందువద్దతి లేదు.

(డి) నిబంధనలు ప్రతి సంవత్సరము ఎక డెమిటు కవున్ని సచే తయారుచేయబడును.

(ఇ) ఆ ప్రశ్న రావలసిన యవసరము లేదు.

(యఫ్) ఫిర్యాదులకు న్యాయాధార మేమియు లేదు. యెస్. యెస్. వెంటరూము అయ్యారు.

ప్రశ్న:- (1) స్కూలు ఫైనలు మోడరేషను బోర్డు నియమింపబడుట సిండికేటుచేతనా లేక అకెడెమిక్ కవున్నిచేతనా? (2) మోడరేషను బోర్డుసభ్యులందరు సిండికేటు సభ్యులై యుండవలయునను నిబంధనగలదా? (3) మోడరేషనుబోర్డులో హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులను యరువురకు సభ్యులుగా చేర్చువిషయ ములోచింపబడునా? (4) పరీక్షాఫలితములు ప్రచురింపబడినపుడు ఒకమోడరేషనుబోర్డు వ్యవహరించుట నిలుపుకొనబడవలెనని ప్రత్యేకవిషయములు ఆలోచనకు వచ్చినపుడు సడరుబోర్డు తిరిగి వ్యవహరించుటగాని లేక మరియొక క్రొత్తబోర్డు నియమింపబడుటగాని నిలులేదా?

జవాబు:- (1) సిండికేటు.

(2) లేదు.

(3) లేదు.

(4) ప్రత్యేకవిషయము లేనియెడల ఆలోచనకు రావలసిన యవసరములేదు. ఎక డెమిటు కవున్నిచే సాధారణనిబంధనలు తయారుకావడును. ప్రత్యేకనిబంధనలు మోడరేషను బోర్డుచే తయారుకావడి సిండికేటుయొక్క అనుమతిని బొంది సంవత్సర సవత్సరమునకును వర్తింతును.

యెస్. ఆర్. నుబ్బయ్యగారు

ప్రశ్న:- మార్చి 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు పరీక్షలో యింగ్లీషు వార్డుల పేపరులో రిమార్కులు వచ్చిన వారెందరు? 10 మార్కులకు తక్కువ వచ్చిన వారెందరు? రిమార్కులు వచ్చినవారిలో యితర ముందు యింగ్లీషు పేపర్లోను కలిపి ప్యాసుమార్కులు వచ్చినవారెందరు?

జవాబు:- చట్టముల యొక్క 7-వ అధ్యాయము 18

(సి) సెక్షను క్రింద నిరాకరించడమయినది.

ప్రశ్న:- మార్చి 1 వీల 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు పరీక్షయొక్క యింగ్లీషు పరీక్షాబోర్డు ఛైర్మనుగారి రిపోర్టు సభవారి యెదుట బట్టెదరా?

జవాబు:- చట్టములయొక్క 7-వ అధ్యాయము 18 (సి) సెక్షను క్రింద నిరాకరించడమయినది.

ప్రశ్న:- మార్చి 1 వీల 1927లో జరిగిన యింటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షా ప్రశ్నలు ఆయా తరగతులకు మించి యున్నవని సిండికేటుకు తెలియజేయబడినదా? (బి) అట్లయిన యెడల అట్టి పొరబాట్లు ముగ్గుందు జరగకుండుటకై సిండికేటు యేమియేర్పాటులు గావించినారు?

జవాబు:- (ఎ) అవును.

(బి) ఒక సంవత్సరపు పరీక్షాప్రశ్నలపై పరీక్షాబోర్డువారు చేయు రిమార్కులు రాబోవు సంవత్సరపు పేపరు సెటింగుబోర్డుకు పంపబడును.

చెన్నై విశ్వవిద్యాలయము

సెనెటు సమావేశము

కలాశాలల పరీక్షించుట కొకవిచారణసంఘము

చెన్నై విశ్వవిద్యాలయ పరిషత్తు (సెనెటు) నిన్న మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు సెనెటు భవనమున సర్ ఆర్ వెంటటర్త్తన్ నాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రథమమున ప్రశ్నోత్తరములు గైకొనబడెను. పిమ్మట విశ్వవిద్యాలయ కలాశాలలను అనుబంధ కలాశాలలను పరీక్షించుటకు నియమింపబడు విచారణసంఘమును గ్రాంటును గురించి చర్చ జరిగెను.

విచారణసంఘము

విశ్వవిద్యాలయ శాసనమునందలి సెం F8, 16 (10) సెక్షనులక్రింద తమ విధుల నిర్వహించుటకును నివేదిక సంపుట కను అనుబంధ కలాశాలలను, విశ్వవిద్యాలయ కలాశాలలను పరీక్షించుటకుకొక విచారణసంఘమును నియమించుటగాను "ఫీఫండునుండి" రు 25000 ల వెచ్చింపవచ్చునని సెనెటువారు సిండికేటువారి కధికార మొసగుచున్నారు" అని రెవరెండు డాక్టరు డబ్ల్యు. మెప్పనగారు ప్రతిపాదించుచు నిట్లు నుడిచిరి. ఈ విచారణసంఘమును నియమింపవలసినదని సెనెటువారు గత సమావేశమున తీర్మానించిరి. ఇందుకు కొంత గ్రాంటు నొసగవలసినదని సిండికేటువారు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి. ఇంతవరకును వారివద్దనుండి ప్రత్యుత్తరములేదు. వా రెట్లు నిర్ణయించుకొనినది ఇంకను తెలియలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో చేయవలసినదేమి. గ్రాంటు లేక, ఈకమిషనువారి కను పని ప్రారంభింపజాలకున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ధనమిచ్చినను ఇవ్వకున్నను, విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ధనమైనను ఒకటి కమిషను నియమించుట చాల ముఖ్యము. సిండికేటువారి విషయముల నన్నిటిని జాగ్రత్త పరీక్షించి సెనెటువారి నీగ్రాంటు నడుగుటకు నిశ్చయించిరి. కమిషనువారు వెంటనే పనిని ప్రారంభించుట చాల అవసరము. విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలన వ్యవహారములగురించి మాత్రమేగాక క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడవచ్చు ఇంటర్మీడియేటు తరగతియందు క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడవచ్చు మార్కులను గురించి గూడ మీ జాగ్రత్త విచారణచేసి నివేదిక సంపాదించి యున్నది. ఇదిగాక అనుబంధకలాశాలల వద్దతి నింకను సాగింపవచ్చునా రాదా యను విషయమును గురించి విశ్వవిద్యాలయమువారు నిశ్చయించుకొనవలసిన సమయముగూడ సమీపించుచున్నది. సెనెటువారు వెంటనే గ్రాంటు నొసగినయెడల కమిషనువారు వెంటనే పని ప్రారంభింపవచ్చును

ఆర్. జి. గ్రీవుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఒక సవరణ

కె. నుబ్బయ్యగారు 25 వేలను 10 వేలకు తగ్గింపవలెననియు మొదటినుండి "నివేదిక సంపుటము" అనుపదము వరకు గల పదముల తొలగింపవలెనని ఒక సవరణను పాదిరి. యచు విశ్వ విద్యాలయ శాసనము క్రింద నిర్ణయింపబడిన కేసుల నిర్వహించుటకు ధనమును ప్రభుత్వమువారు నొసగవలెననియు, వా రాధన మొసగవరకును వైవిధ్యుల నిర్వహించ వక్కరలేదనియు, విశ్వవిద్యాలయము వారిట్టి వైఖరి నవలంబించువరకును ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తి గలుగదనియు నుడిచిరి.

చర్చను నిలిపియుంచవలెను

సి. వి. వెంటటర్త్తన్ గారి అయ్యంగా రీషమయమున ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును తీర్మానముపై చర్చను నిలిపియుంచవలసిన దని ప్రతిపాదించిరి.

ఎప్పటివరకు చర్చను నిలుపవలసినదియు వివరింపని యెడల అది సరమమున ప్రతిపాదన గాదని జి. ఎ. నల్లేశు గారు రాక్షేపింపగా, డిసెంబరు 12 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు చర్చను నిలుపవలసినదని వెంటటర్త్తన్ గారు అయ్యంగా సవరించుకొని ప్రతిపాదించుచు నిట్లునుడిచిరి. ఈకమిషనునకు ప్రభుత్వమువారు ధనమొసగెదరా లేదా యనునది చాల ముఖ్యమగువిషయము. వారెంత ఇచ్చునదియు ముందుగా మనము తెలిసికొనుట అవసరము. ప్రభుత్వమువారి విషయమును ఒకటిరెండు కోజాలలో ఆలోచించుకొని, రాబోవు శాసనసభ సమావేశమున సట్టి మెంటరీగ్రాంటును గోరవచ్చును. ఈలోగా మించిపోవునది లేదు. తొందరపడి, సెనెటువారిగ్రాంటు నొసగినయెడల, పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు తామేమియు నొసగ వసవరములేదని అభిప్రాయపడవచ్చును.

అంతియగాక, ఇంకను విచారణసంఘసభ్యులను నిర్ణయింపలేదు. సిండికేటువారి నిర్ణయమును నిలిపియుంచుటచే,

సెనెటుసభ్యుల హృదయములందాళలగల్గించి, ఈప్రతిపాదన కంగీకరింపజేయుటకని, ప్రజల అనుకూలత కవకాశము నొసగిన వారగుచున్నారు. డిసెంబరువరకు ఈచర్చను నిలిపియుంచిన యెడల, ఈలోగా సభ్యులపేర్లనుగూడ సభవారు తెలిసికొనవచ్చును. సెనెటువారి స్వభావముగోరవలెను, ఆత్మగౌరవము గోరవలెను ఈచర్చను నిలిపియుంచుట అవసరము.

పి. ఎ. నుబ్బయ్యగారు అయ్యంగా (చిదంబరము) చర్చను నిలుపవలెనను ప్రతిపాదనను ఆమోదించిరి. కె. వెంటటర్త్తన్ అయ్యంగా ఇంకను బలపరచుచు ఈచర్చను ఆలచివేయుటకు సిండికేటు సభ్యులు అవలంబించిన పద్ధతి చాల అనుమానముల కవకాశ మొసగుచున్నదని నుడిచిరి. బి. సి. రంగస్వామిగారుగూడ ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

డాక్టరు మెప్పన ప్రతిపాదనను ఎదుర్చుచు సిండికేటువారు విషయముల నన్నిటిని సభవారియెదుట సుచిరనియు దాచిన దెబ్బయు లేదనియు నుడిచిరి. సెనెటుసభవారే ఒక మిషను నియమింపవలెననియు అందు 10 మంది సభ్యులుండవలెననియు తీర్మానించిరి. అతీర్మానము నమూనాలో పెట్టుటకు సిండికేటువారిగ్రాంటు నడిగిరి. ఇందమూనముల కవకాశ మెక్కుడనో తెలియకున్నది. ఈవిషయమై చర్చను డిసెంబరు 12 తేదీవరకు నిలిపి యుంచినయెడల విచారణకవకాశముండదు. మార్చివెలలో ఇంటర్మీడియేటు బి. ఎ. పరీక్షలు ముగియును, ఈలోగా పరీక్షలపాదావిడివలన కలాశాలవారి విచారణలకు తగు ఏర్పాటుల గావించజాలరు. అంతియగాక యెదువత్సరముల కొకసారి విశ్వవిద్యాలయమువారిట్టి విచారణసంఘమును నియమించుట ఆచారముగ వచ్చుచున్నది. ఆసంఘమును నియమింపవలసిన సమయమిదియే. ఇందుకు మరియొక విచారణసంఘమును నియమింప వసవరము లేకుంక ఈవిచారణ సంఘము వారికే ఆపనినిగూడ నొప్ప చెప్పవచ్చును.

జి. కె. బెత్తూరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, విచారణసంఘమును నియమించుటకు తాననుకూలదనా ననియు కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులందా సంఘమును నియమించుట వాంఛనీయము గాదనియు నుడిచిరి. విశ్వవిద్యాలయము వారిపుడే ఇంటర్మీడియేటు, తరగతియందు క్రొత్తపదతి నవలంబించుచున్నారు. ఇప్పుడే కమిషనును నియమించిన యెడల వారి క్రొత్తపదముల గురించి విచారణ చేయుటగాని శిష్యాుల చేయుటగాని అవకాశముండదు. అందుచే ఈవిచారణసంఘమును రెండు సంవత్సరముల యంతరము నియమించుట మంచిది.

అనుమానమున కవకాశములేదు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఈవిషయమున సెనెటువారిచర్యయందనుమానాస్పదమయినదేమియులేదనిరి. అనుబంధ కలాశాలలవద్దతి నుంచవచ్చునా రద్దుచేయవలెనా, కొత్తవిశ్వవిద్యాలయముల స్థాపించుట అవసరమకాదా అనువిషయములగురించి, ఈ కమిషనువారు మార్చి సెలవులలోగా ప్రభుత్వమువారికి నివేదికపంపియున్నది. డిసెంబరు మాసాంతరము నిశ్చయించినయెడల, వారిగడువులోగా అన్నికలాశాలలను పందర్శించి విచారణచేయుట కవకాశముండదు. పరీక్షలపాదావిడియందుండు కలాశాలాధికారులు పండితులు, ఈ కమిషను నాహ్వానించి, తోడ్పడుటకు సావకాశముండదు. ప్రభుత్వమువారు ధనమియ్యకపోయినను, విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ బాధ్యతల నడుమకొనరాదు. ఇతరులనుకొకపోవుచే తమముక్కు సెవలైన కొనుకొనెదరా? ప్రభుత్వమువారు ధనమియ్యలేదని మనమా విచారణ సంఘమును నియమింపకపోవుట అట్టిదే. ఇది విశ్వవిద్యాలయమువారి గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు సంబంధించిన విషయము. పేదలకు విద్యార్థులనుండి మనమీ ఫీజులను వుచ్చుకొనుచున్నాము. వారిలో చాలమంది అనుబంధ కలాశాలలందు చదువుకొనువారు. ఆకలాశాలలు సరిగవచ్చునో లేనో జూచుట విశ్వవిద్యాలయమువారి విధి. లేనియెడల తమ బాధ్యతల తప్పినవారగుదురు.

ఎ. వైద్యనాథ అయ్యగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ఈవిషయమునకును విశ్వవిద్యాలయమువారి గౌరవ ప్రతిష్ఠలకును ఎట్టి సంబంధమును లేదని నుడిచిరి.

డి. బి. కె. రాముని మినహారు కొక సభ్యుని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు 25 వేలలో అంతమొత్తమును ఖర్చుగాదనియు విచారణసంఘమునందుండు పదిమంది సభ్యులలో ఒక్కొక్కరికి వెయ్యిరూప్యముల చొప్పునను గౌరవభట్టి యొసగబడుననియు ప్రయోజనపు ఖర్చులకు ఆరు వేలగుననియు, ఇతరదోష్యుల క్రింద 9 వేలగుననియు నుడిచిరి.

ప్రతిపాదన వీగిపోవుట

జి. ఏ. నల్లేశుగారు చర్చను ముగింపవలెనని ప్రతిపాదనగా సభవారింగీకరించిరి. పిమ్మట చర్చను నిలిపియుంచ

వలెను ప్రతిపాదనను వోటునకు తెచ్చిగా 43 గురు మాత్రమునుగాను 48 గురు ప్రతిపాదనమును వోటునకును చేసి పోయినది ప్రకటించబడెను.

అప్పటికి సాయంత్రము ఆరుగంటలకుచేటి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్యగారి ప్రతిపాదనపైన చర్చను ఈదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును నిలిపియుంచబడెను.

నేటికార్యక్రమము

ప్రభుత్వమువారి జాబు

సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభింపక పూర్వము, కై ను చాన్సలరుగారు అనుబంధ కలాకాలము గురించియు క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయముల అవసరమునుగురించియు విచారణచేయుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమించుటకు గ్రాంటునొసగుట నుగురించి ప్రభుత్వమువారి నొసగిన జవాబు ఈ దినమున అందె ననిచెలిసి దానిని చదివెరి. విశ్వవిద్యాలయము వారు రు. 80 వేల గ్రాంటు నడిగిరి. ఈ విచారణసంఘములు విచారింపవలసిన విషయము గురించి ఆ వ స ర మ గు వి వ ర ము ల ని యు ఇ ది వ ర కే చెలియెను. క్రొత్తగా కమిషనువారు విచారింపవలసిన విషయము తెలియెను లేవు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము కాసనముగావింపబడిన పిమ్మట 12 స్థానముల ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడెను. కే రళదేశమున కొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచు విషయమున ఇదివరకే విచారణజరిగెను. తమిళదేశమున కొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచువిషయముపై ఒక ఉపసంఘమువారు విచారణ చేయుచున్నారు. అనభుకలాకాలము గురించి విచారణచేయుటకు గ్రాంటు నొసగవలెనను వాదన అంత సమంజసముగలేదు. ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారి నొసగిన గ్రాంటులతాలూకు, విశ్వవిద్యాలయమునందలి చాలధనము నిలువయున్నది. ఆధనమునండిరి ఈకమిషను వ్యయముల భరింపవచ్చును అని ప్రభుత్వమువారి జాబునందు గలదు.

ర. డా. మెప్పనగారు ప్రతిపాదనపైన మాటలాడుచు, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి గనుక, ఇంకను చర్చకు ఆవకాశము లేదనియు తీర్మానము నంగీకరింపవలసినదనియు నుడివిరి.

పి. న. బ్రహ్మయ్యగారు:—తీర్మానమును సిండికేటు ఖానికి తిరిగి పంపవలెను అని ప్రతిపాదించుచు ప్రభుత్వము వారు ధనమును నిరాకరించిరి గనుక కమిషనువారు వారికి గావలసిన నివేదిక సంవత్సరమున అవసరములేదనియు నుడివిరి. ఇతర విచారణను నిలిపియుంచి మార్చి మాసాంతరము సాగించుట మంచిది. ఇందువలన గలుగుకష్టములేదు. ఈలోగా ఇంటర్మీడియటు తరగతి సంస్కరణలు ఆమలులోనికి వచ్చును. అప్పుడు విచారణ గావించునెడల నది సమగ్రముగ నుండగలదు.

పి. ఎ. నుబ్రహ్మయ్య అయ్యగారు సవరణను బలపరచిరి.

కా. జి. ఎ. నరేశ్వరగారు ప్రభుత్వమువారికిని ప్రభుత్వమువారికిని చాల అశ్రద్ధను గలిగించెనని నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలముగ నున్నను ప్రతిపాదనముగ నున్నను విచారణసంఘమును నియమించుట యొక్క అవశ్యకతయు దెట్టిమార్పును గలుగజాలదు.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు కమిషను నియమించబడకుండ జూడ నెంచినవారికే సాకు దొరకినను చాలు న చాలించు చున్నట్లుచెడినని నుడివిరి. కమిషను నియమించుట అవసరమని నెనెటువారును సిండికేటువారును చాలజాగ్రత్తగ విచారింపి ఇదివరకే నిర్ణయించిరి. వ్యయము నెవరు భరింపవలెననునదియే ప్రస్తుతవివాదము. ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును నిరాకరించిరి గనుక యట్టివిచారణసంఘము అవసరమని భావించునెడల అయ్యయము నెనెటువారే భరించుటకు సంకల్పింపరాదు. ఈకమిషనునియమించుటకు చాలస్వ మెనర్పినయెడల దాని ప్రయోజనము తగ్గిపోవును.

కాండేత్తుగారు:—సవరణను ఎదుర్చుచు కలాకాలము అనుబంధము నొసగిన తరువాత అది సరిగా పనిచేయుచున్నదా లేదాయను విషయమును పరిశీలించుట లేదనియు ఇట్టి పరిక్ష అవసరమనియు నుడివిరి. ఇప్పుడే విచారణసంఘమును నిలిపివేసినయెడల ఇక ఒకటి రెండు సంవత్సరములవరకును నియమించబడదు. కమిషను అధ్యక్షుడివరకే నియమించబడెను. కమిషనుపని ప్రారంభించుటకు కావలసిన పనులన్నియు ఇదివరకే గావించబడెను. ఇప్పుడే కమిషనును రద్దుచేయునెడల ఇంతవరకొనర్పబడిన పనియంతయు వ్యర్థమగును.

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సవరణనుగురించి యుచు ప్రభుత్వమువారి జవాబును జూచిన తరువాత సిండికేటువారు జాగ్రత్తగ విచారింపవలసిన విషయములు చాలగలవని నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారికి నివేదిక సంపుట కొక విచారణ సంఘమును నియమించ

గలముగదా, దానిభర్తులను ప్రభుత్వమువారు భరించేదగ. అవిచారణ సంఘమునే మనముగూడ ఉపయోగించుకొనుట మంచిది అని భావించి సిండికేటు భర్తులలో కొందరి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. నెనెటువారుగూడ అట్లేభావించి విచారణ సంఘమును నియమించుట కంగీకరించుచు తీర్మానించిరి. కాని ఇప్పుడు ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటుని య్యమనుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారి జాబు చాల అశాస్త్రీయముగనున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారితో పోరాడి న్యాయమును సాధింపవలసియున్నది. న్యాయవాదియగు, విద్యాంగమంత్రి గలిగియున్న ప్రభుత్వమువారిట్టిజాబు వ్రాయుట అశ్రద్ధకరముగ నున్నది. ఇవివాద కలాకాలము, విద్యార్థుల పరీక్షలకును నిమిత్తమై యుండును. అందుచే ఇప్పుడు నియమించబడు విచారణ సంఘమువారికి కళాకాలాధికారులుగాని ఉపాధ్యాయులుగాని తోడ్పడజాలరు. అందుచే జూలై మాసమునందే విచారణసంఘమును నియమించు నెడల ఉపయోగముండును.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—సిండికేటు భర్తులలో కొకరగు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, సిండికేటు వారితోగూ నను నెదుర్చుట క్రొత్తసంగతియని నుడివిరి.

అ. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు:—సిండికేటువారు తమయెదుటనున్న విషయములపట్టి ఒక నిర్ణయము గావించిరి. ఇప్పుడా వ్యవహారములందు మరియొక క్రొత్తవిషయము బయలుదేరెను. సిండికేటువారు క్రొత్తవిషయములను చేరిని గమనింపక ప్రాతీతిత్వముల పట్టుకొనితేలము న్యాయ మూర్తులవంటిదా యేమి. (నవ్వు)

సత్యమూర్తిగారు:—ప్రభుత్వమువారి జవాబునకు అది వ్రాయబడిన కాగితమునకుండు విలువగూడలేదు. (కొందరు సభ్యులు—లేదు లేదు)

సత్యమూర్తిగారు:—ఓ. ఈ సభలో, మదరాసుప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులు కొందరున్నారని నాకు తెలియదు (నవ్వు.)

సత్యమూర్తిగారింకను ప్రసంగించుచు, విచారణసంఘమును నియమించుటకుండు దేవాత్రమును ఆలస్యమొనర్పరాదని నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారితో పోరాడవలసియున్నయెడల తరువాత పోరాడవచ్చును.

రామస్వామి శివగారు సవరణను బలపరచిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు, రిరి నెక్స్టు క్రింద విచారింపవలసిన విషయములగురించి తమకెట్టి నివేదికను అక్కరలేదని ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. గనుక ఈవిషయమును సిండికేటువారు తిరిగి విచారింపవలసియుండుననిరి. సిండికేటువారికి ఇట్లు జరుగునని మొదట తెలిసియున్నయెడల, ఇట్టి ప్రతిపాదన సభవారి యెదుటకు దెచ్చియే యుండెడివారుగారు. ప్రతి విదువస్థములకును జరుగు విచారణకు కర్తవ్యముగ్రాంటు నొసగుట ప్రభుత్వము వారివిధి. ఇట్టివిచారణయే ప్రభుత్వమువారికి ప్రాజాధారము. నెనెటువారు ఈతీర్మానమును ఆమోదించినయెడల ప్రభుత్వమువారికి సిగ్రాంటు నొసగుదురని యెంచ వలెదెను. విశ్వవిద్యాలయము వారు ఇంతకంటె చాలముఖ్యముగ విషయములు చాలగలవు. అందుకు చాలధనముగావలెను. ఇట్టి విచారణసంఘముల వ్యయమును గూడ విశ్వవిద్యాలయమువారు భరింపజాలరు. అట్లవశ్యకమున సవరణలయందుతప్ప విశ్వవిద్యాలయమువారు ఘోషించునెడల వచ్చింపరాదు. విశ్వవిద్యాలయము కాసనముక్రింద నియమించబడు విచారణసంఘమునకును పంచవార్షిక విచారణసంఘమునకును చాలభేదము గలదు. రెంటిలో రెండవతరగతి విచారణసంఘము మనకిప్పుడుగావలెను. సిండికేటువారిపుడు గావించి యున్న ఏర్పాటులను, పూర్తిగా మార్చుకొనవలసియున్నది. కనుక ఈవిషయమును తిరిగి సిండికేటువారు విచారింపవలెను.

ఒక సభ్యుడులేచి సవరణను వోటునకు తెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

వై. ఛాన్సలరుగారు:—ప్రభుత్వమువారి జాబువలన చాల ముఖ్యముగ క్రొత్తసమస్యలు బయలుదేరెను. కనుక తగినంత చర్చజరుగువరకు, చర్చనుముగించి వోటునకు తెట్టవలెనను ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టెను.

ర. డా. మెప్పనగారు సవరణ నెదుర్చుచు, తీర్మానమును అంగీకరించుట వెంటనే జరుగవలెనుగాని, నిలిపియుంచరాదనిరి.

పి. ఎ. గణేశ అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు అనుబంధమును గోరిన ప్రతి కలాకాలమును ఒక విచారణసంఘమును పంపి పరిశీలించియున్నయెడల బాగుండెడిదని నుడివిరి.

ఒక విచారణసంఘమును నియమింపవలె నను విషయమునిట్టిమే కాని సిండికేటువారు రిపుడే గ్రాంటు చేయబోవు విచారణ సంఘము మనపనికిరాదు. అంతియగాక ఇప్పుడెంత తొందరగా నియమింపబడు విచారణసంఘము ఏమియు పనిచేయజాలను.

సంచలనము

కాల్లెలుగారు చర్చను నిలిపి ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. గాని వై. ఛాన్సలరు అంగీకరింపలేదు.

రా. బి. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు, కొందరు సభ్యులు తమకుమాత్రము వాక్యాంతం త్రవ్వమును గోయెను, ఇతరులు మాటలాడుకుండ చేయుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములను నిందించిరి.

మధ్యాహ్నము 2 గ. 20 ని.లకు సభవారు సభవారములకు లేచిరి. తిరిగి 3 గ. 15 న సమావేశమయ్యెదరు.

మేయోకన్యగ్రంథము

నర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, అక్టో 27:—ఇంగ్లాండునుండి తిరిగివచ్చిన నర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు అసోసియేటెడు ప్రెస్ ప్రతినిధితో యీక్రింది అభిప్రాయములను చెలిపిరి. ఇంగ్లాండునుండి భారతదేశమువలన మైదురభిప్రాయము లధికముగ వ్యాపించుచున్నది. మేయోకన్యగ్రంథమువలన పాశ్చాత్యులను నోభావములందు గలిగిన మార్పు నాకుగొప్ప అశ్రద్ధను కలిగించినది. మేయోకన్య యొక విషయోన్మాదినిగ గప్పబట్టుచున్నది. ఫిలిప్సెయిడీవులనుగూర్చి గూడ నామెయిట్టి గ్రంథమునే వ్రాసి యుండెను. ఈ గ్రంథప్రకటన సందర్భమున ఇండియాప్రభుత్వము వారికి సంబంధమున్నదను ఆరోపణను నేను అంగీకరింపజాలను. ఇట్టి దుష్ప్రచారమును ప్రతిఘటించి భారతదేశము విషయమై సరియగు అభిప్రాయమును ఇంగ్లాండునుండి వ్యాపింపజేయుటకు తనప్రకటనసంఘము స్థాపించుటవసరము.

డా|| బి. నెంటుగారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, అక్టో 27:—ప్రపంచ పర్యటనముముగించి నేటిదినమున నర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు చెలిపిరి. డా|| అ. సి. బి. నెంటుగారు మేయోకన్య గ్రంథము విషయమై యీక్రింది అభిప్రాయము తెలిపిరి:—“ఈ గ్రంథమువలన భారతదేశమునకు కొంతనష్టము కలిగినను మేయోకన్యయొక్క దురుద్దేశము క్రమక్రమముగ విశేషముపడుచున్నది. అతిబాల్యవివాహములు భారతదేశముందు మాత్రమే ఆచారము నందున్నవని మేయోకన్య వ్రాసినది. ఇంగ్లాండులో వివాహ వయస్సు కాసనముప్రకారము బాలికలకు 12 సం|| క బాలికలకు 14 సం|| నిర్ణయింపబడియున్నది. 14 సం|| బాలికలకు 12 సం|| బాలికలకు ఎన్నియో వివాహములు అయినట్లు నిదర్శనములు గలవు. ఈవిధమున క్రమముగ యీగ్రంథమునందలి అసత్యములు బయల్పడుచున్నవి. (అ. నె.)

కామనువెల్లు బిల్లు

డా|| బెనెంటుగారి ప్రకటన

జొంబాయి, అక్టో 27:—డా|| అ. సి. బి. నెంటుగారు ప్రపంచపర్యటనము ముగించి జడ్డు కృష్ణమూర్తితో నేడు జొంబాయిచేరిరి. పత్రికాప్రతినిధి సంవర్ధింప డా|| బి. నెంటుగారు యీక్రింది అభిప్రాయముల చెలిపిరి. “భారతదేశమునందలి అస్తిపక్షములవారు కామనువెల్లుబిల్లు నంగీకరించునట్లు నేను గొప్పప్రయత్నము చేసెదను. మదరాసునందు కాంగ్రెసు సభలో యీ బిల్లు ఆమోదింపబడవలయునని నాయభిప్రాయము ఇంగ్లాండులో లేజరుపక్షమువారు యీబిల్లును ఆమోదించియున్నారు. రాబోవు యెన్నికలలో యీపక్షము అధికారముకు రాగలదు. లిబరలుపక్షమువారు యీబిల్లును ఆక్షేపించిరి. విగ్లాండు విషయమై అభిప్రాయముల మార్పుకొనిన బర్మిను హెమ ప్రభువువంటి కన్సర్వేటివు పక్షమువారుగూడ సమయానుకూలముగ యీబిల్లు నామోదించెదరనియే నాయభిప్రాయము. కావున భారతీయు లందరు యీ బిల్లునిషయమై ఏకగ్రీవాభిప్రాయము ప్రకటించుట అవసరము”.

సా. ఫిక్ సంగుర్జును విషయమై ముప్పటిందు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యీ సంగుర్జునులకు కారణములని విశేషముగారు అభిప్రాయముచెలిపిరి. (అ. నె.)

రంగూనులో సార్వేషము ఆర్మీవారు స్త్రీలకును బాలికలకును పారిశ్రామికగృహమును నేడు ప్రారంభించిరి. దానికై గవర్నరుగారు కేయియాపాయిల నిచ్చిరి.

క్రాడక్కుగారి సంస్కరణములు

శ్రీశ్రీశ్రీ

నా రెజిస్ట్రార్ క్రాడక్కుగారు ఉపకారవేతనము బడయకముందు బర్మాగవ్వరుగ బనిచేసిరి. పిమ్మట లీకమీషనులో సభ్యులుగ బనిచేసిరి. స్టేట్సుమెన్షరికా ప్రతినిధికో ముచ్చటించుచు, రాబోవు సంస్కరణముగూర్చి వీరు తమ యభిప్రాయము క్రితపల తెలిపిరి. వీరిదివర కాక్రమించినహోదాబట్టి వీరియభిప్రాయములకు కొంత ప్రాముఖ్య ముండకమానదు. వీరు ప్రతిపాదించెడి సంస్కరణములు పూర్ణనిరంకుశ విధానమువంకకు మరలు చున్నవి. హిందూదేశమునకు మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల నొసగుట గొప్పపారబాటని తలచువారలలో వీరిొకరు. అట్టిసంస్కరణముల యాధారమును చాలవరకు తీసివైచుట యవసరమని వీరి తలంపు. బాధ్యతాయుతప్రభుత్వాదర్శము హిందూదేశమునకు బాత్తుగ బనికరాదని వీరు చాటుచున్నారు. ప్రజలస్వభావము ననుసరించి, స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనలు పెరుగునుగాని స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనల ననుసరించి ప్రజలస్వభావ మేర్పడ దని దెలుపుటలో క్రాడక్కుగారి యుద్దేశ్యమును కనిపెట్టవచ్చును. స్వపరిపాలనమునకు భారతీయు లర్హులుగారనియే గద. మాంటుఫర్డు సంస్కరణకర్తలు స్వపరిపాలనమును ఆదర్శముగ జూపినను, దానిని చేరుటకు తగిన సాహసములను నిర్మింపరయిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము స్వపరిపాలనమునందు శిక్షణ నొసగదని, క్రాడక్కుగారితోబాటు, భారతీయులును అంగీకరించెదరు.

కాని క్రాడక్కుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిరసించుటకు కారణము, నిరంకుశపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయు నని గోరుటయే. భారతీయులటుగాక, సంపూర్ణస్వపరిపాలనము నొసగగోరుచున్నారు. హిందూదేశపు విద్యాధికులకు స్వపరిపాలనముతో బనిలేదనియు, ఇట్టివారి చేతులలోనికి బ్రిటీషుపార్లమెంటు సభవారు జనసామాన్యమును బ్రశ్నింపజేట్టి రనియు, క్రాడక్కుగారు చాటుచున్నారు. ఇది నిరంకుశాధికారుల మామూలు వాదమేగాని వేరుగాదు. విద్యాధికులకన్నను, నిరంకుశాధికారవర్గము ప్రజల డేమమును ఎక్కువగ కాపాడుదురని తలంచుట కెట్టి కారణము గనుపించదు. ఏ దేశమునందును విద్య నేర్పినవారిని, విద్య నేర్వనివారిని వేరుజేయ బూనదు. ఇట్టి విభాగము అస్సాభావికము, అక్రమము. హిందూదేశమునందు ప్రజలలో విద్య నేర్వనివారి రణికముగ నుండుటకు కారకులు, అధికారవర్గమేకద. ప్రజల డేమమును కాపాడదలచినచో, విద్యాభివృద్ధికయి అధికారవర్గము విశేషప్రయత్నము గావించియుండవలసిందే.

జనసామాన్యము విద్య నేర్వకున్నను, వ్యవహారమున వాక్కికొరవడలేదని, విదేశీయులగూడ కనిపెట్టిరి. ప్రజాభిప్రాయము, నియోజకవర్గాభిప్రాయ మనునవి, మిథ్యయని క్రాడక్కుగారు చెప్పినంత మాత్రాన, ప్రయోజన ముండదు. దేశవ్యవహారములను గ్రహింపగల శక్తి ప్రజలకు లేకబోలేదు.

ఓటువిలువ ప్రజలకు దెలియదని క్రాడక్కుగారి తలంపు. కాని యిది నిజము గాదు. ఓటుయొక్క సంపూర్ణపు విలువను ఇంగ్లండునందు నయితము గ్రహింపలేదనుటకు నిదర్శనములు గలవు. హిందూదేశమున ప్రజాభిప్రాయ మనునది లేదని, క్రాడక్కుగారు నమ్ముటయే మిథ్యయని చెప్పవచ్చును. క్రాడక్కుగారు గోరు సంస్కరణ విధానముప్రకారము, కేంద్ర ప్రభుత్వమును కడలింపగూడదు. అయ్యది ఇంకను నిరంకుశముగనే యుండవలయును. రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వమును దీసివైచుట వీరి కిష్టమే. ప్రభుత్వమును రెండుభాగములక్రింద విభజింపవలెను. క్రాడక్కుగారు సూచించినటుల, మంత్రులు ఇరువురు యజమానులను కొలువవలయును. హిందూదేశపు మంత్రీకలమునకు, సంపూర్ణార్థము లేదు. ట్రాన్సు ఫర్డు, రిజర్వుడు శాఖలకుగల భేదమును తొలగించి, అందరను మంత్రులనియే పిలువవలెనని, క్రాడక్కుగారు కోరుచున్నారు. సగముమంది మంత్రులను, శాసనసభ్యులనుండియు, సగముమందిని ఇతరుల నుండియు నియమింపవలె నని వీరి యుద్దేశ్యము. కాని, శాసనసభవారి వోట్ల ననుసరించి మంత్రులు రాజీనామా నీయనక్కరలేదని, క్రాడక్కుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. దీనిని బట్టి మంత్రులు శాసనసభకు ఇసుమంతయు బాధ్యతవహింపనక్కర లేదని తేటపడుచున్నది. గవర్నరుగారు రాజీనామా నీయగోరినపుడుమాత్రము, మంత్రు లటుల జేయవలయునట.

ద్వంద్వప్రభుత్వపు ఏర్పాటులను తొలగించి రాష్ట్రములందు సంపూర్ణనిరంకుశపరిపాలనమును స్థాపింపవలయునని, క్రాడక్కుగారు గోరుచున్నారు. మంత్రులు శాసనసభలకు భయపడగూడదని తెలుపుటకు వీరిొకనిదర్శనము జూపిరి. సర్వీసులలో బ్రిటీషువారు నిలిచియుండవలెనని డలువురు మంత్రులకు లోలోపల నిష్ఠమున్నను శాసనసభలభయముచేత వారటుల సాత్వ్య మీయలేకబోయిరట. వీరికి ముఖ్యముగ ప్రతికలనిన భయమట. జనసామాన్యమునకు సంయతము భారతీయు లున్నతోద్యోగముల పడయుట ఏమాత్ర మిష్టములేదని క్రాడక్కుగారు గ్రహింపగలిగిరి. బాధ్యతగల మంత్రుల నేర్పరచుటకు సమయము, రాలేదని, క్రాడక్కుగారు చాటుచున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందును రాష్ట్రప్రభుత్వములందును నిరంకుశపరిపాలన మేకొనసాగవలయు నని, క్రాడక్కుగారు కోరుటయగాక, రాష్ట్రీయోద్యోగములుగ గావించబడిన వానిని తిరిగి అఖిలభారతీయోద్యోగములుగ జేయవలయునని కోరుచున్నారు. నియోజకవర్గములందు గూడ మార్పు జరుగవలయునట. కొన్నితరగతులకును కొన్ని వ్యాపారములకును ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగవలయు ననియు, ప్రదేశప్రాతినిధ్యమును తగ్గింపవలయు ననియు, ఈమహానుభావుని తలంపు.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలలోనేమి, కేంద్ర శాసనసభలలోనేమి, ఇప్పుడున్న నామినేటుకు సభ్యుల సాఖ్య వీకి సరిపోవలేదు. ఈసాఖ్యను వృద్ధిజేసి, స్వరాజ్యవాదుల విజృంభణ కవకాశము లేకుండ జేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఎన్నికలలో జయమొందజాలనివారికి నామినేషనుల ద్వారా అవకాశమొసగవలయునట. లాయర్లమద మడంచవలెనని, వీరితలంపు. వెరుక జేసినదంతను ఒక్కమాదుగ తుశిచివైచుటకు వీలులేనందుకు వీరు చింతించుచున్నారు. పార్లమెంటుసభ స్వపరిపాలనాదర్శమును గనుపరచినందు లకు వీరు వగచుచున్నారు. క్రాడక్కుగారు అధికారులు గోరెడి విషయపుకోర్కెలు, భారతీయులలో స్వరాజ్య సంపాదకశీటు బుర్రవచునేని, వినివలన గూడ కొంతప్రయోజనముండును.

నామినేషనులు

నామినేషనులగూర్చి నిన్నటి మద్రాసుమెయిలుపత్రిక వ్రాసినవ్యాసమును గమనింపవచ్చును. మద్రాసు కార్పరేషనుకు ఇటీవల జరిగిన నామినేషను గూర్చి వ్రాయుచు, “యక. ఆర్. రాజగోపాలనాయుడుగారిని మద్రాసు కార్పరేషను సభ్యులుగనామినేటుజేయుటచే, నాయుడులసంఖ్య ఆరగు ననిమాకు దెలుపబడెను. ఈ నామినేషనును ఏకారణముచేజేసిరి? మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపాలిటీ చట్టము ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు తొమ్మిదిమందిసభ్యులను నామినేటుజేయవలయును. అటుల జేయుటలో మహమ్మదీయులకురు ఇతర మైనారిటీసంఘములకును ప్రాతినిధ్యముండునటుల జూడవలయును. కాని ప్రస్తుత నియామకము గావించుటలో, ఈ షరతు నెరవేరెనని తలంపవీలు లేదు కార్పరేషనులో ప్రాతినిధ్యము లేని మైనారిటీ సంఘము లెన్నియో గలవు. అయిదుగురు నాయుడు ప్రతినిధులకు మరియొక నాయుడు ప్రతినిధిని జేర్చక పూర్వము, ఇతరుల హక్కులను విచారించి యుండవలసిన” దని, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించెను. కాని దీనికి ప్రతిక్రియ యేమి? మద్రాసు నగర మ్యునిసిపలుచట్టము బోలు స్థానిక స్వపరిపాలనచట్టములను సంస్కరించు నపుడు, నామినేషనుల విషయమయి కొత్త ఏర్పాటు జేయవలయు నని, మెయిలుపత్రిక గోరుచున్నది. ఏసభ్యుని నామినేటు జేసినను, ఎందుకుజేసిరో దెలుపవలయునట. దీనివలన ప్రభుత్వముపై ప్రజలలో ననుమానము తగ్గు నని యీ పత్రికతలంపు. నామినేషనులకు కారణములను సూచించుట కొంత మేలయినను, ప్రభుత్వమువారు ఏదియో యొక కారణమును సూచింపగలరు. ప్రజలు దీని నాక్షేపింపవచ్చును గాని, అంతకన్నను వారు చేయగలదేమియు గనుపించదు. వాంఛనీయముగాని నామినేషనులను వారు రద్దు జేయించజాలరు. అధికారుల యనుగ్రహముపై నాభారపడు నామినేషనులను అసలే దీసివైచుట యోగ్యము. స్వల్ప ప్రతిక్రియలవలన ప్రయోజనముండదు. నామినేషనులు దుర్వినియోగ మగుటచే, స్థానికసంఘములకు మితిలేని హాని గలుగుచున్నది.

గాథి : పల్లవం

దీపావళి విగ్రహాన్ని ముచ్చటించుచు, గాథి ముచ్చటించుచు నామాత్యుల ప్రభువు గలిగింపగలిగినను, అవజ్ఞముగాం చెప్పినయు, విర్రండు చీనా రుహ్య మున్నగుదేశములు ప్రాతః పద్ధతి విశవాది సవినప్రజాపరిపాలనమునకై కృషి నలుపుచున్న వనియు, సక్రతువాలాగారు పలికిరి. కాని సక్రతువాలాగారు పేర్కొనినదేశములకు ఆయుధములు గలవనియు, హిందూ దేశ మటుగాక సామ్రాజ్యనిర్మాణమును మాత్రమే అవలంబించగల వనియు, గాథిచుహత్యునియుదః మును దార్శన్యహితసాధనలనే బోధించె ననియు, కరాండీకరుగారు జవాబుచెప్పిరి. కరాండీకరుగారు నుడివటూ, మహాత్మునియుద్యమము పూర్ణజయము గాంచకుండుటకు నవీనమార్గముల నవలంబింప కబోవుట కారణము కాజాలదు. అసహాయోద్యమ విజయమునకు ప్రజలకు తగినశిక్షణ యుండుటవసర మని తెలిపెను. ఇట్టికిని మహాత్మునికి అసహాయోద్యమమునందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. మహాత్ముని సంబోధనల గ్రహించి వారు విధించిన నియమముల ననుసరించినచో, జయము బడయుట సుకరము. అందుకే మారుగ అసహాయోద్యమమును నిరసింపబడ దూరదృష్టిని జూపెను.

రుమేరియా కలనరము

రుమేరియాలో ఆంతరంగికకలనరము కలుగునని, ఇదివర కూహించియుండుటచే, ప్రస్తుతవిషయ స్థితి ఆశ్చర్యము కలిగించబడదు. కీర్తికేసులగు ఫర్దీ నెండు రాజుగారు బ్రతికియున్నపుడు, కారల్ రాజుమారుడు స్త్రీలోలుడై విహరించుచుండెను. ప్రజల కది యిష్టము లేకబోయెను. ఫర్దీ నెండురాజు గూడ వీరిని రాజ్యభ్రష్టునిగ జేసి, దేశమునుండి వెడల నంపిరి. ఫర్దీ నెండుగారియనంతరము, వీరి మనుమని పట్టాభిషిక్తుని జేసిరి. కారల్ గారికి మాత్రము రాజ్యవారస వదలలేదు. తమహక్కును వదలు కొన మని వీరు ప్రకటించిరి. కారల్ గారు రాకుండ, ప్రభుత్వమువారు కట్టుదిట్టముల దీసికొనిరి. కాని పూర్వమంతయును మానాలిస్కుగారిద్వారా కారల్ గారు ప్రజలతో రాయబారముల నలుపుచుండిరి. వీరి నిపుడు ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసిరి. కర్షకజాతిమువారు కారల్ గారిని బలవరచుచు తీర్మానించుటచే, జనసామాన్యపు అండ వీరికి గలదని యూహింపవచ్చును. జనసామాన్యమునకు రాజవంశ మనిన నొకవిధమగు ఆర్షణ యుండుట సహజము. ప్రభుత్వమువారు దీని నెంతవరకు నిరోధింపగలరో, జూడవలయును. ఆంతరంగికకల్లోల ముదయించుచో మాత్రము రుమేరియా ప్రజలు మిగుల బాధ నొందకమానరు.

తిరిగి వాటాదార్ల బ్యాంకా?

వాటాదార్ల బ్యాంకు ఏర్పాటును తీసివైచి, స్టేటు బ్యాంకును నెలకొల్పుటకు బ్లాకెట్టుగా రంగీకరించుటచే, ప్రజాప్రతినిధులు రిజర్వ్ బ్యాంకుచట్టము పట్ల సుముఖత జూపిరి. వాటాదార్ల బ్యాంకుతో భారతీయులకు బని లేదని రూఢిగ జెప్పవచ్చును. సర్ బేసిల్ బ్లాకెట్టుగారు ఇంగ్లండుకు బోయెదరని ప్రభుత్వమువారిపుడు ప్రకటించిరి. వాటాదార్ల బ్యాంకు ఏర్పాటు గూర్చి వీరు ఇండియా మంత్రి

గారితో ముచ్చటించెదరని, ప్రభుత్వపక్షమును దృఢపరుచును. ఇండియా మంత్రిగారికి స్టేటు బ్యాంకు ఏర్పాటు ఏర్పాటుగాను గురింపకదని తెలిపి టియమీ. అయిన బ్లాకెట్టుగారు స్టేటు బ్యాంకు ఏర్పాటుగూర్చి పట్టుబట్టెదరని, దేశ మంతవరకు భావించుచుండెను. ప్రభుత్వపక్షముగాంచిన అట్టి పట్టుదలను బ్లాకెట్టుగారు విశవాది, ఇండియా మంత్రిగారు చెప్పినచోప్పన నడుచుటకు సంసిద్ధులయిరి, విదితమగును. లండను ప్రైముమిస్ట్రీక యిటీవలవాయుచు, శాసనసభవారిని మెప్పించుటకు రాజీనామా నీయవలదని బ్లాకెట్టుగారిని మందలించి యుండెను. బ్లాకెట్టుగారు రట్టిమార్గము నవలంబించి నటుల గనుపించును. కేవలమువాటాదార్ల బ్యాంకే యగుచో, రిజర్వ్ బ్యాంకు నేతము వారు ను వాంఛింపబోరు.

వ్యవసాయశాఖ : భావిపరిణామము

వ్యవసాయవిచారణ సంఘమువలన వ్యవసాయాభివృద్ధి ఎంతవరకు జరుగునో చెప్పవీలులేదు గాని, వ్యవసాయశాఖ మాత్రము కేంద్రప్రభుత్వ శాఖయగునని తలంచుట కవకాశముగలదు. లండను ప్రైముమిస్ట్రీక యీవిషయమై గావించిన వ్యాఖ్యానము ఇట్టియూహకు బలమిచ్చుచున్నది. హిందూదేశపు వ్యవసాయస్థితి అననుకూలముగ నుండుటకు రయితుల అజ్ఞానమే గాక వేరుకారణముగూడ గలదని ప్రైముమిస్ట్రీక తలంపు. రాజ్యాంగసంస్కరణముల వలన, పరిపాలనము క్షీణించెనని, యీ పత్రిక యూహించు చున్నది. కేంద్ర నిర్మాణమొకటి యుండుచో, స్థానికప్రభుత్వములకు తోడ్పడగలుగు ననియు, ఆ స్థితియూ కిట్టిపద్ధతి లాభకరముగ నున్నదనియు, ప్రైముమిస్ట్రీక హెచ్చరించెను. కేంద్ర సంఘము నేర్పరచుచో, అయ్యది ఇండియా ప్రభుత్వ యాజమాన్యముననే పనిజేయును. ఇంతవరకు రాష్ట్రీయశాఖగ నున్న వ్యవసాయము, ఇండియా ప్రభుత్వశాఖ యగుచో, రాష్ట్రముల కిచ్చిన యధికారము తగ్గిపోవును. ఇట్టి ఏర్పాటు ప్రజల కేమాత్ర మిష్టముగ నుండదని, రూఢిగ జెప్పవచ్చును. వ్యవసాయము ప్రజలవశమునుండి దప్పట భావ్యభివృద్ధికి సాధనము గానేరదు.

మద్రాసు కార్పరేషను : కాంగ్రెసు

కాంగ్రెసును, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమును జరుపుటకు, కార్పరేషను కమిషనరుగారు తగిన సౌకర్యముల నొనగవలయునని డాక్టరు నలేశను గారు చెచ్చిన తీర్మానమును, రామస్వామిమొదలిగా రాక్షేపించుట చిత్రము. ఏనగరమున కాంగ్రెసు జరిగినచు, కార్పరేషను తప్పక తోడ్పడుచుండును. ఇట్టి తీర్మానమునందు నింద ఏమిగలదో తెలియదు. కమిషనరుగారు మాత్రము శక్తివంచనలేక సహాయముజేసెదమని చెప్పట సంభావ్యముగ నున్నది. ప్రదర్శనమునకు కార్పరేషనువారు ధనసహాయము జేయవలెనని, నలేశనుగారు తెచ్చిన తీర్మానమును గూడ రామస్వామిమొదలిగా రెపిరించిరి. నలేశ మొదలిగారు స్వ రాజ్యపక్షమువారియై, సుందర రావునాయుడుగారు శంకించుట గూడ తటస్థించెను. ప్రదర్శనాధికారులయొద్దనుండి దరఖాస్తు వచ్చినవిమ్మట యోచింపవచ్చునని, తుదకు తీర్మానింపబడెను. దరఖాస్తు సచ్చినవిమ్మటల నయి

నను, కార్పరేషనువారు విశాఖావము జూపి ధన సహాయము జేయుట భావ్యము. ప్రభుత్వోక్త గులు గూడ దీనికి ఏకాయువునుగ, కార్పరేషను వారు ఖరీదీ యుట మామూలు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము : తనిఖీసంఘము

పెక్కు కళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయమున జేరగోరుచు, దరఖాస్తుల నంపెను. వీరిని శరీకీంచుట కొక సంఘము నియమింపబడెను. తనిఖీ సంఘమువారు తమ ధర్మమును సరవేర్చనలే ననిన, కనీసము ఇరువదియైదువేలయినను, గావలెనని అంచనావేయబడెను. ఈ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి శాంక్షను గావలయును. కాని, సిడి కేటునభవో విన్నపమునకు ప్రభుత్వమువారింతవరకు జవాబీయలేదని నిన్నటిదినము మెస్టరుగారు సినేటునభలో బలికిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉపేక్షవలన, సినేటునభవా రెట్టి చర్య దీసికొన వీలులేకబోయెను. విశ్వవిద్యాలయపు నిన్నహాయిస్థితి కిది నిదర్శనము. విశ్వవిద్యాలయములకు తగుస్వాతంత్ర్యము నొనగినగాని, ముందు బోవుటకు సాధ్యపడదు.

సురేంద్ర మోహన ఘోసుగారు

ఎముకలపోగుగ నుండుట
కలకత్తా, ఆగ్ష్టోబరు 24:—శ్రీ ముత సురేంద్ర మోహన ఘోసుగారు మాండలేలో 8 ఏండ్లకుండి అనారోగ్యమునున్న భయంకరవార్త తెలుగారిచ్చి కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలియవచ్చెను. ఇప్పటిస్థితి విషాదకరము. ఇప్పుడు ఎముకల పోగే 5 అడుగుల 7½ అంగుళముల పొడవునుగి. 150 పౌండుల మించి బరువుండవలెను. ఇప్పటి బరువు 93. ఈయన అరెస్టునాటికి మైమెర్సింగు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి. అసహాయవాదికాని స్వరాజ్యపక్షమునకు చాలసాహసపడెను. తారకేశ్వర సత్యాగ్రహోద్యమమును నడపెను. గ్రహణీవలన 5 ఏండ్లకుండి బాధపడుచున్నాడు. సత్యేంద్ర మిత్రాగారు ఘండలేవిడుచున్నప్పటికి గ్రహణీ జ్వరములతో మంచము పట్టియున్నాడు. వైద్యసహాయము కలకత్తానుండి వచ్చుచున్నది. (శ్రీ ప్రెస్)

రాయలు కమిషను-రాజప్రతినిధి సంభాషణలు

సభ్యులనామములు త్వరలో ప్రకటింపబడును
దీర్ఘ, ఆగ్ష్టో 2:—నవంబరు 2 వ తేదీమొదలు రాజప్రతినిధిగారు పంపగల రాయలు కమిషను విషయమై భారతరాజకీయ నాయకులతో సంభాషణలు జరిపెదరని రూఢిగ తెలియుచున్నది. సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు రాబోవునెల పార్లమెంటు సమావేశము కాగానే రాయలుకమిషను సభ్యుల పేర్లనుగూడ ప్రకటించెదరని తెలియుచున్నది. ఈ కమిషను నందు ఏడుగురు సభ్యు లుండుననియు, కామస్వనభ, ప్రభువుల సభ ప్రతినిధులుండుననియు తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి ఎవరవరని ఆహ్వానించినదియు వివరముగ తెలియలేదు. కేవలము యిష్టాగోష్ఠిప్రపంగము జరుగును. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనగావించు రను మానర లనపడలేదు. (ఆ.ప్రె)

ఫార్మర్లు పత్రిక నాల్గవసంవత్సరీకోత్సవము

కలకత్తా, ఆగ్ష్టోబరు 26:—ఫార్మర్లు పత్రిక నాల్గవసంవత్సరీకోత్సవము గొప్ప ఉత్సాహముతో జరుపబడెను. డైరెక్టరులు కాక, శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, టి. ప్రకాశం, డి. యస్. ఆంధ్రూస్, జె. యం. పెనుసప్త, డాక్టరు అన్నారి, వి. వి. జోగయ్య, కె. సి. నియోగి, చి. దాసుగారు జెర్మనీకొన్నట్టుగా సభకు వచ్చియుండిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

ఇండియాలో వ్యవసాయము

అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితులు

లండన్, అక్టోబరు 27:—ఇండియాలో వ్యవసాయ పరిస్థితులు ప్రస్తుతము ఏమియు బాగాలేవు. ముంబాయి నుండి డిమాండ్ కరువుగా ఉన్నందున భారతదేశ కర్షకులు తాము విక్రమించునట్లు చెప్పివేస్తున్న విద్యాగంధమునే తొలగించుటకు వీలైన రాయలుకమిషను విచారణముచేసిన పంపిణీదా సంతరము పరిపాలనములో చెడుతున్నదని స్పష్టముగను సాంక ప్రభుత్వకాళి పరిశోధనల పనికి సహనముగా కేంద్రపాలకు సహకారమున్నట్లు ఆస్ట్రేలియాలో జరుగుచున్న కేస, ఇండియాలో వ్యవసాయ మెంతయు యభివృద్ధి కావని చెప్పున ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

భారతదేశపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

కేఫులవును, అక్టోబరు 26:—'లోలం' అను పదార్థమున శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతదేశపరిస్థితులను గంభీరముగా వ్యాసమున చెబుచున్నట్లు:—భారతదేశ మితవాదపక్షము వారును బ్రిటిషుపక్షమువారును సహకారముతో ప్రవర్తించలేదు. దక్షిణాఫ్రికానాథక సమస్యను, గమ జాత్యయి కృతను సాధించుటకు ఇండియా నుండియు జాతువున్నది. భారతదేశ భావిభాగ్యదయ మంతయు భారతదేశ మితవాదులు బ్రిటిషువారు తమతమ ఆశయములను ఒకటిగా సంఘటనగా నిమిష ఆధారపడియున్నది. అట్లుచేయుచో ఎంతయో యభివృద్ధి జరుగునునని ఆలస్యమును.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగుసే, అక్టోబరు 28:—హ్యంగుసే పైకివల 50 వేలు చేరిన నే వాధిపత్యమున ఆకింకు బట్టుకొని యాగి స్థికడ్డుగా హ్యంగుసేనుచున్నారని. ఆయ యధికారులతో డుగనున్నట్లు. టంగ్సంగు లిక్కోగనునమునకు ఇవి - డ్యులనుచు జేధించుచున్నది. ఇక్కడ హ్యంగుసేలో నేనాని. యితనిని హ్యంగుసే ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల విప్లవకారుడనియు కమ్యూనిస్టు అనియు నిందించిరి.

జనీవా నౌకాదళ ర్యాయసభ

రగ్జీ, అక్టోబరు 25:—జనీవా నౌకాదళ నిర్ణయసభను గూర్చి తా నెప్పుడును ఇప్పటికిని అధైర్యపడలేదని బ్రిటిషును గారనుచున్నారు. తృప్తికరమగు ఒడంబడిక కావలెనని, బ్రిటిషునౌకాదళనిర్ణయవిధానము ఇంకను మంచిదనే తన యభిప్రాయమనియు అప్రకారము ఒడంబడిక కుదురునని ఇంకను నమ్మకము గలదనియు బ్రిటిషునుగారు చెబుచున్నారు.

లండను ట్రాన్సుపోర్టు

రగ్జీ, అక్టోబరు 25:—థూగర్పు రైల్వేలు, ట్రాంప్ బస్సులను ఒకేసారిగా ఆనగా ఒకే బాధ్యతను నిర్వహించి ఏర్పాటు చేయవలెననియు ప్రకటించి పోవుటకు సౌకర్యములను ఏర్పాటుచేయవలెననియు సూచించుచున్నారు. మిగిలిన ఆదాయమును వీటికే ఖర్చుపెట్టుతెను. ప్రజలను అధికారముండునెను. ఈ ఏర్పాటులను అంగీకరించుచో వాటికిర్య వాటికి పరిహారమునుచున్నారు. ప్రయాణికుల టిక్కెట్లగలను ఎక్కువజేయ వలసినందుడట 42 సంవత్సరము లీధానమును అమలు జరుపవలెను. ఈలోపుననే ఉభయపక్షములవారు సమ్మతిని మార్చును గాని సవరణగాని చేయవచ్చును

మహాఘోరము

ఒడ మునుగుట—700 మంది చనిపోవుట

రయోజిజి, అక్టోబరు 26:—ఇటలీనాక నిన్న బాహియా దగ్గర మునిగిపోయెను. 1800 మందికిని 400 మంది బ్రతికిరి.

ఇటీవల వార్తలు 620 మంది బ్రతికిరియు మొత్తము 9000 యుండిరియు చెబుచున్నవి 700 మంది పోయిరిని అచనావేసిరి.

సిగి రెల్లధర తగ్గించుట

సిగి రెల్లధరను తగ్గించినందున గ్రేటుబ్రిటనుకు, అమెరికాకును పోటీదరులనుకొనుచున్నారు. అమెరికాను సిగి రెల్ల ధరతగ్గించి విక్రయించెదరట. దీనికి కారణము బ్రిటిషు అమెరికను పాగాకుకంపెనీవారు ఒడంబడిక భిన్నముగ ప్రవర్తించుటయే యనుచున్నారు. ఈ మేనియా యువరాజు కారణము రాకొనుచు తిరిగి రాజ్యమునకు వెచ్చుటకు ప్రయత్నించుచుండెను గాని వీలులేకుండ ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేయుచున్నారు.

బ్రిటిషుపార్లమెంటు—పీరు బిరుదమును ఆర్జు

విదేశ వ్యవహారమును గూర్చి ప్రభుత్వముతరుపున ప్రభువులసభలో రోనాల్డు మెక్లైలు గారు వరల ప్రవేశపెట్టెదరట.

రొబెర్టియను నౌక

లండన్, అక్టోబరు 27:—10,000 టన్నులబలపుగల రొబెర్టి నౌక ప్రయాణికులను సరకును గొంపోవును. దీనిని వాల్పెనెడులో జలప్రవేశము జేసిరి.

కేబిల్ టెలిగ్రాఫు చుట్టూ అనుగులకు సాగ్యభావదంపకులకు సాకభూతి నందితే రుచున్నారు.

ఇండియను సివిల్ సర్వేయింగుండి 1901 లో పనినుండి విశ్రాంతి దీసికొన్న హెన్రీ క్లిఫ్ టెల్ల విలియంసుగారు చనిపోయిరి.

మాండేలు కమిషను కార్యక్రమము

రగ్జీ, అక్టో 25:—నిన్న జనీవాలో పర్యటించు మ్యూడేలు కమిషనువారు సమావేశమై, ఇరాకు క్యామరూను లోగోల్వాండు మ్యూడేలు నివేదికములనుగూర్చి ఆలోచించెదరు. కొత్త జర్మనీపభ్యుడు డాక్టరు అడ్వినుగారు పభకు వచ్చిరి

సర్ హెర్బర్టు క్యామరూనుగారు లిబరలుపక్షము తరపున లంకామైయభ్యర్థిగ నిలబడెదరు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకము

తగాదా పరిష్కారమైనది

కేఫులవు, అక్టోబరు 25:—

అన్ని పక్షములవారును పతాకము విషయమై F-45 KII రాజీ జేసికొనిరి. సముద్రములమీద పతాకము పెట్టుకొనిరాజీ జేయవలెనో గవర్నరు జనరలు చెలియజేయును సామ్రాజ్యపభవారు కూడదని తీర్మానించువరకు యూనియనుజాకు పతాకము ఎగురుచునే యుండును. కట్టాములో మాత్రము ఆకస్మికముగ పతాకమును గూర్చి మార్పుజేయ సక్రమతేదు. అనగా జోహానాస్బర్గ్, కింబర్గ్, గ్రాహంసటవును పట్టాములందు యూనియను జాకు ఎగురుచునేయుండును.

రాజీ

కొత్తసామ్రాజ్య పతాకము అన్ని పక్షములవారిని తృప్తి పరచు ననుకొనుచున్నారు.

నౌకానిర్మాణము

లండన్, అక్టోబరు 25:—జాసలో 30,000,000 టన్నుల బలపుగల నౌకలనుగట్టిరి. పయనముజేయుచున్నవి. ఇంకా 2000000 టన్నులబలపుగల నౌకలు తయారుచున్నవి. 490 నౌకలను గట్టుటకు నిడుడు ఉద్దేశించిరి. ఇందులో నూటికి 66 చొప్పున గ్రేటుబ్రిటనులో గట్టెదరు.

ట్రాన్సు అల్పాటికు వైమనికురాలు ఎల్లరుకన్య లిస్సునుచేరను. అఖింహస్థాతజుడిగెను. అమెరికా రాయబారి యతిధు సగం 933.

లండను భారతీయులు

దీపావళి యుత్సవము

లండన్, అక్టోబరు 26:—లండనులో నున్న భారతీయులు దీపావళి యుత్సవమును శోభతో జరిపిరి. రాజవేయిగారి యింటివద్ద హైందవ భోజనములను గుడిచిరి. రాజవేయిపరిసర విషయమై చర్చించుచు సకలత్యాగా గారిట్లు నడిచిరి.

ప్రస్తుతము గాంధీగారు తమయుద్దమమున వ్యర్థులైరి. విర్రాండు, చీనా, రషియా ప్రాతపక్షలల మనుకొన్నవి. కొత్త ప్రజాస్వామ్య విధానమునకు మార్గమును తయారుజేసినవి. ఇండియాలో ఒక్క మహాత్మాగాంధీగారే జనసామాన్యమునకు ప్రబోధమును గలగజేయుగలవారు కాని కార్మికపక్షమువారి ప్రాపును గైకొనకపోవుటచే గాంధీగారు తమ ప్రయత్నమున విఫలమనొందెదరు.

సకలత్యాగాగారు చెప్పిన రషియా చీనా దేశములకు ఆయుధములసహాయ మున్నది. ఇండియాకు ఆయుధములులేవు. ఒక్క సాత్వికనిరోధమునే భారతీయులు అవలంబించగలరు. మహాత్మాగాంధీగారు ఈ సర్వముననే తమయుద్దమమును నడిపించుచున్నారు ఇటీవల సంగతులను జూడ అసహాయాద్దమము సత్యాగ్రహము నెగుటకు కఠినమగు క్రమశిక్షణము అవసరమనిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పతాకము

సంధికుదురుట—విరుగుడుచుట

కేఫులవు, అక్టోబరు 27:—దక్షిణ ఆఫ్రికాపతాకపు తగవు సమయగ పరిష్కారమైనందులకు ముఖ్యపక్షమువారు ప్రతిపక్ష నాయకులుగూడ వ్యవహారము సిప్పేచిగా తేలిపోయినందులకు సంతసించుచు ఫలహారములను గావించిరి. ఆస లీ ఒడంబడికకు కారకులైన టెల్లెర్ రూసుగారికికూడ ఫలహారమును (రొట్టి) బంపిరి ఆసలొట్టి ఆంతయు 24 ముక్కలు చేయబడెను ఒక్కొక్కముక్క మీద ప్రముఖుడగుమంత్రిపేకో, లేక ప్రతిపక్షసభ్యులపేర్లతో వ్రాచబడెను 'మిస్ పవుతు ఆఫ్రికా' యని దానిమీద వ్రాసె.

అమెరికాప్రతి

వార్సా, అక్టోబరు 26:—యూనైటెడ్ స్టేట్సులో విస్తారముగా ప్రతిగోనుటకు బాడ్జీనేతపర్తలను రాయబారములకు జరుపుచున్నారు. ఇదిగాక తమముల్లులో ఆధునిక పరికరములను సమగ్రముగ నెలకొల్పుటకు 10,000,000 డోలరులు ఋణముగూడ జేరమాడుచున్నారు.

జనరలు మోటారు కార్పొరేషనువారికి 1927 లో మొదటి 9 నెలలకు 200000000 డోలరులు ఆదాయమువచ్చెను. 1926 లో 198759802 డోలరులవచ్చెను.

బ్రిటిషు పరిశ్రమలు

రగ్జీ, అక్టోబరు 26:—విదేశములనుండి ఎక్కువ ఆర్థరులవచ్చుచున్నవి. అందుచే వివిధపర్తకాళిలు అభివృద్ధిగాంచుచున్నవనుచున్నారు. మొన్నటి మాటానుప్రవర్తనము ప్రబల నిదర్శనము. బ్రిటిషు బండ్లకు విదేశీయులు కొరుచున్నారని చెబుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటనుకు మోటారు నెక్టిల్లుగావలెనని ఆర్థరువచ్చుచున్నది. కృత్రిమపట్టుపరిశ్రమ అభివృద్ధియగుచున్నది. వాయువారాపరికరములు, దుస్తులకై, ఇంజనీరింగు, రసాయనపదార్థములు, లీసెస్సు, నాటింగు హాటింగు హాటింగు హాటింగు యంత్రసామగ్రి ఎగుమతియగుచున్నవి. ఈవర్తకము చాల అభివృద్ధిగాంచుచున్నది.

బెజిలు, బ్రిటను

సాధారణత్యము

రగ్జీ, అక్టోబరు 27:—బెజిలు రాయబారి డార్లడివిరాగారికి రౌండుటేబుల్ నైట్సుక్లబ్బులో షిం దొసగినపు డాక్టరు ఇట్లు చెప్పెను.

విరకాలమునుండి బెజిలు దేశము గ్రేటుబ్రిటనుకు నిజముగ మిత్రునివలె మెలగుచున్నది. సాగరతాభివృద్ధికొరకు సదా ఇతరజాతులతో బాటు ప్రయత్నించుచున్నది.

ప్యారిసులో పెట్రారా అనువానిని జంపెనని విచారింపుచున్న మ్యూజిక్ బార్లుగారిని విడిచిపెట్టిరి. పెనిన్సులరు స్త్రీయనేవిగను కంపెనీవారు నూటికి 5 పాతలు డివిడెండును బంపిపెట్టిరి.

సంవత్సర మోతీలాలు నెహ్రూగారు

ఇండియాకు డిశంబరు 2 తేదీని బయలుదేరుదురు

ఫ్యారిన్, అక్టోబరు 26:-

త్వరలో మోతీలాలుగారు ఫ్యారిన్కునుండి కుటుంబమును కలిసికొనెదరు. లండనుకు వనంబరు మధ్యభాగమున వచ్చెదరు. నవంబరు 21 వ తేదీని ప్రీవీకృన్సిలులో రెండుదావాలు అప్రీట్లు విచారణకువచ్చును. లక్నోరాజా సస్సెందీరాజాగార్లదావాలో పనిచేయును. నూర్యేసుకుండి ఇండియాకు ఎకంబరు రెండవ తేదీని బయలుదేరును.

పందెములవైపన్ను

3000000 లేక 4000000 పానులు ఆదాయము వచ్చును

దెగ్లీ, అక్టోబరు 26:- పందెములపై పన్నును విధించుటచే ఈసంవత్సరము 3000000 లేక 4000000 పానులు ఆదాయము వచ్చునని కోశాధికారి చెప్పుచున్నాడు. సంవత్సరమంతయు ఇచ్చుటకు కాలసిన వితంతుల పంపుకు మొత్తమును పరిపాపు ఆదాయము ఈపన్నులచే గలుగనిది.

రుమేనియా రాజకీయపరిస్థితులు

ఫ్యారిన్, అక్టోబరు 26:- రుమేనియాలోనున్న అన్ని రాజకీయపక్ష నాయకులను, ప్రధానాధ్యక్షులనుగూడ ఉత్తరములను బంధించినారు. వాటిని రుమేనియాలో ప్రకటించుట కాక్షేపించినారు. ఇటీవలగూడ రుమేనియా ప్రభుత్వమునా ఈతేఖలు నిష్క్రమణములగుడ ప్రకటించినారు. నునోయి జేమ్సూగారిని అరెస్టుచేసినప్పుడు తనయందొక కు అభిమానమున్న వా రున్నారట కిదేశాగ్రామ మనియు కఠోలు రాజామరుడు తెలిపెను.

ఈజిప్టురాజా ఫ్యారిన్కులో నున్న మనీరుకు బోయి చూచెను. భవననిర్మాణమునకు 100000 ఫ్రాంకుల నిచ్చిరి.

శీ॥ శే॥ కే॥ బి॥ డి॥ ప్రభువు

మొయినూలు రాజాగారి సానుభూతి

లండన్, అక్టోబరు 26:- సార్యభూమిపంతులుకు శీ॥ డి॥ ప్రభువు మరణముచే గల్గిన విషయముకు సానుభూతిని మొయినూలు రాజాగారు తెలుప, బాధి సాక్ష్యాధారమును వందనములర్పించెను. శీనివారము విశ్వగులో అంత్యక్రియలు జరుగును. శీనిక మునందు ఆశని ఆత్మకాంతికి ప్రార్థనలు జరుగును.

పి. డి. బ్యాంకింగు కార్పొరేషను ఆధికారులు చార్జర్ల బ్యాంకుకు జేందును. వీరు వాటాలను కొనుగోకరించెదరు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైమానికపయనము సిబ్బందిలేక పోవుటచే నూనకొనిరి.

శీ॥ శే॥ ఈజిప్టు ప్రభుని ఆస్తి 11000000 పానులు. ఆస్తిమీద పన్నుకే 4400000 పానులు వచ్చును.

జపాను స్త్రీ నియోజకాధికారము

టోక్యో, అక్టోబరు 26:- జపానులో ఒకస్త్రీ అస్సభ్యుగా నుండుటచే ఆమెనుండి ఆమెసోదరుడు ఇన్వేంట్చేసెదరు. చక్రవర్తి రాజమండ్రిమునుండి పోవుచుండ అక్కని ప్రత్యక్షముగ ఆతని కంఠము నుద్దేశ్యముతో చక్రవర్తిబండిలో చేయుచుండ పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

వ్యవసాయపరిశోధనము

రసాయనపు తెగువులు

లండన్, అక్టోబరు 26:- ఇండియాలో వ్యవసాయము నుగూర్చి విచారించుచున్న రాయలుకమిషనువారి సిఫార్సులను అమలుజరుపుటకు ఇండియా కోశప్రతినిధిని బంపుచున్నాడు. ఇండియాప్రభుత్వము గ్రేటు బ్రిటనుతో పాపకారము సల్పుటకు వీలగును. నూదానులో ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

మర్కసినరంపెనెనరు క్యాబిలు కంపెనీతో ఒడంబడికను చేసికొనుట లేదట.

ఇరాకు ఐశ్వర్యము

జనీవా, అక్టోబరు 26:- 1926 ఇరాకు పరిపాలకనికేసి కను పర్యవేంబు హ్యాండ్సు కమిషనువారు పరిశీలించిరి. కొన్నిజిల్లాలలో స్వల్పసంఖ్యకుల కుటుంబములు వాసముకేర్చుచుకొనుచున్నవి. తురుష్క కాసరముక్రిందకున్న అధికారముగా హక్కులను ఉన్నవి. పశువులు పంటలమీదనే పశువులను పెట్టించిరి. తమపరిశీలనతోవారు తృప్తిచెందిరి. అధికారులను నియమించుటలో వారియిష్ట ప్రకారము జేసెదరు.

ఇరాకు అంతర్జాతీయసభలో పాల్గొనువిషయమును త్వరలో ఆలోచించెదరు. ఇరాకుని నూసంబంధములు వాగానే యున్నవి. సరకులనుతీసికొనుటలో పలుకుగూర్చిజేసిన ఒడంబడికను అంగీకరించలేదుగాని అప్రకారము నడుచుకొనుచున్నది. ఇరాకుట్రాన్సుజార్దానియా మరితర మట్టుప్రక్కల తెగవార్లకు మైత్రి యభివృద్ధియగుచున్నది.

జర్మనీ వైమానికము కొన్ని నెక్కుగారు ఇంజను దారులపు తేదీనే పాడరుచే దిగిపోవలసి వచ్చెను. బలవంతముగ పొల్చును ప్రభువకు ప్రక్కలముక పరిగెను. కొంచెము చెట్టి తగిలెను. ఆయినను అతడు పెరిషియా, ఇండియా, జపానుకు కొన్ని నెక్కుగారిలో పోవునట.

అమెరికా ప్రతిపక్ష నిరుడుకంటే ఈసంవత్సరము చాల బాగున్నది.

అబిసీనియా బాటసారులను ముట్టడించుట

దెగ్లీ, అక్టో 26:- కచ్చి మహారావు, సర్ జెప్రిఆర్చరు గార్లు పోయిన జానులో అబిసీనియా రాష్ట్రమునుగూడ పోవుచుండ ఎవరో ముట్టడించినందులకు తెలియమంత్రి అధ్యక్షత క్రింద విచారించి బ్రిటిషువారికి ఇదివర కిచ్చిన 10000 డాలరులతో 25000 డాలరుల నిచ్చుటకు తీర్పుజేప్పిరి జిజిగా నాయకడకు గడ్డాకియోరి పోగారిని తొలగించినవెనది. అబిసీనియను సిపాయిలు ముట్టడించెదరు 8 గరు బ్రిటిషు సోదరులు చనిపోయిరి. 10 మంది క్షతగాత్రులైరి.

మహల్దానాక మునుగట

రయోజీజనీలో, అక్టో 27:- మహల్దానాకలో 1200 మంది బ్రిటిషిరి. పోయినవారిసంఖ్య స్వల్పము. మిగిలినవారు కన్పించుటలేదు. ఆక వరులకొనలనినదే. సాకాయజమనులు ప్రాణనష్టమునకుగూడ బాధులట. సాత్తుపోయినందునను ప్రాణనష్టమైనందునను పరిహారము నీయవలసిందే. ఎంతమంది కన్పించుటలేదో ఇతరవకు ఎవరును నిశ్చయముగ జెప్పలేకున్నాడు.

కృష్ణాపార్వతి - బెజవాడ

ఇందు డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే పనుస్తాములే దొవలములు తమూరుచేయబడుచున్నవి. అతిచాక. కోనవో వీ. పి. గ వందలదాను. శేటలగు ఉచితము. (ప్ర. నెం 2)

అమృతమైన బయస్కొపు ప్రదర్శనము

క్రాను థియేటరులో

ఈనెల 29 వ తేదీ శనివారముమొదలు నవంబరు నెల 1 తేదీ వరకుగవారమువరకు. ప్రతిరోజునను ఒకసారి సాయంకాలము 6 గంటలకును రెండవసారి రాత్రి 9-30 గంటలకును జరుగును. శనివారము నాడును. ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 6 గంటలకు మరియొక ప్రదర్శనముగూడ జరుగును.

అతివిచిత్రమైన నీనీమాప్రదర్శనము

పత్ని ప్రతాపము

భారతదేశపు నీనీమా ప్రదర్శనములలో మిక్కిలి పెద్దది. 8 గాథలు 16 భాగములు. శే. శే. మదనుగారు స్వయంగా పరిశీలించి సిద్దపరచిరి. చార్లెరు క్రీడుగారు ఛాయాపటములను తీసిరి.

పాత్రధారులు పాటియన్న కూపరు

యమక సోదరీల పాత్రలకు రెంటిని గురించును. నేటిరాత్రి మొదటి ప్రకరణము 9 మట్టు (రీల్స్) చూపబడును. అతివిచిత్రముగ కథ-అద్భుతములు నవంబరు నెల 2 వ తేదీ బుధవారముమొదలు

పత్ని ప్రతాపము

కడపటి ప్రకరణము ప్రదర్శింపబడును

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ అక్టోబరునెల 29-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యశీలాలు	గత 24 గంటలలో అత్యల్పస్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధికస్థితి	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరునెల 1-వ తేదీ నుండి నవంబరు 1-వ తేదీ వరకు సగటుగా వర్షము	
గోపాల్ పూర్	91.2	69.0	...	4.68	2.61
విశాఖపట్నం	89.2	78.6	...	1.6	4.88
కాకినాడ	74	78.0	...	2.59	4.22
మచిలీపట్నము	87.9	75.0	...	4.44	2.7
కర్నూలు	92.8	71.6	...	1.59	1.65
బళ్లారి	92.0	70.8	...	1.03	2.62
అనంతపురం	1.46	1.47
కడప	96.4	78.8	...	8.95	0.85
నెల్లూరు	68.2	74.0	...	2.09	5.24
పల్నాడు	88.9	74.7	...	2.46	7.47
కడపూరు	83.0	78.8	0.71	3.51	6.49
నేలమ	87.7	70.0	0.27	1.85	4.85
కోయంబూర్	87.1	65.4	1.64	3.60	2.17
తిరుమనాపల్లి	85.6	71.4	0.52	4.01	2.83
నాగపట్నము	81.8	78.7	1.49	4.98	8.80
మధుర	92.2	74.0	0.18	1.74	5.07
పా.బస్	84.8	74.1	1.15	5.41	2.86
తిరునల్వేలి	3.13	8.17	+ 2.01
తిరుత్తేడము	81.9	74.1	0.83	2.38	7.24
కొచ్చిన్	85.5	78.6	1.16	4.03	7.78
కాల్కట్టు	91.2	74.3	0.58	2.61	7.90
మంగళూరు	88.0	77.2	...	3.75	3.17
బెంగళూరు	84.2	64.0	...	0.41	5.05
మెర్కాక	78.8	62.5	0.07	2.81	5.18
కొడైకనాల్	68.2	58.0	1.88	3.81	5.11

సర్కారులు:- గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:- బళ్లారిలో అర్ధతక్కువ. కడపలో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఇతరచోట్ల 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:- కడపూరులో 0.71" వర్షించునట్లేములు విస్తారముగా నున్నవి. శీతోష్ణస్థితిములనున్నది. వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాయవరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అబ్దులు రషీదు

రాజప్రతినిధికి విరతిపత్రము పంపుకొనెదరా? డిల్లీ, అక్టోబరు 27:- ప్రీవికృన్సిలువారు తన అప్పీలును నిరాకరించిన వార్త తెలుపగానే అబ్దులు రషీదు ఎట్టివిచారముగాని, కఠిముగాని, ప్రకటించలేదు. గాక డిల్లీలో పంజాబులో ఎచ్చలనో వీరు ఉరితీయబడెదరనియు, వీరి శపథమును ఊలేగించుట నిషేధింపబడుననియు తెలియుచున్నది. అబ్దులరషీదు పిచ్చివాడనియు అతనివైకనికరముచూపవలయుననియు కొందరు ప్రయుఖులు రాజప్రతినిధికి విరతిపత్రము పంపెవరని తెలియుచున్నది. (ప్రీ-ప్రెస్)

తెనాలి అ॥ డి॥ మునసబు కోర్టులో

O. S. 260/1927

వాది-యండూరు వెంకటాద్రి, సా॥ తెనాలి. ప్రతివాది-పెద్దిశెట్టి నారాయణమూర్తి.

యీనెంబరు వాది, ప్రతివాదిపయన సదరు కోర్టులో ప్రానోటునుబట్టి దావాచేసినూచుట, సదరు ప్రతివాది ఆక్షేపణలు నిమిత్తం 31-10-27 తేదీకి శ్రీకోర్టునాయుడా జేసినాడు. గానసదరు వాయిదావాటి క్రాప్రతివాది హాజరుయి తన ఆక్షేపణలు తెలుపకొననియెడల ఎక్కువ పాత్రీగా ప్రిజేచేయబడును. గండ్లూరు శేషచార్యులు, వాది నకిలు.

పోర్టు సెంటుజారి గెజెట్టు

అక్టోబరు, 25.

పబ్లిక్ కాఫు

ఎ. యం. సి. టాంపో. ఐ. సి. యన్. (తిరునల్వేలి జిల్లా కలెక్టరు) గారు ఏ. పామరంగారావు ఐ. సి. యన్. గారిని ఆఫీస్ కి పిలిచి కార్యములు నియమింపబడిరి.

ఎ. జె. కింగు. ఐ. సి. యన్. గారు ఏ. సి. రోబిన్సన్ కి పిలిచి విశాఖపట్నం జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

యి. యస్. ధానమ్. ఐ. సి. యి. ఐ. సి. యన్. గారు డబ్బుము. స్కాట్లండ్ ప్రభుత్వం. ఐ. సి. యన్. గారిని పాపాను కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

స్వాయం పరిపాలనకాఫు

ఆర్. యన్. విల్లనగారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా పోలీసు సూపరెంటెండ్ గా నియమింపబడిరి.

ఎ. జె. కింగుగారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు సూపరెంటెండ్ గా నియమింపబడిరి.

ఆర్. హ్యూముగారు గంటాం జిల్లా పర్లామింటి సభ్యుడిని పోలీసు అసిస్టెంటు సూపరెంటెండ్ గా నియమింపబడిరి.

స్వాయం పరిపాలనకాఫు

ఆర్. హో. గారు విశాఖపట్నం సెంట్రలు జైలు సూపరెంటెండ్ గా నియమింపబడిరి.

తాటూరి వెంకటరమణగారు పెద్దాపురం (తూర్పు గోదావరి జిల్లా) స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

కొత్తాశ్రీనివాసయ్యగారు హిందువుల మునిసిపాలిటీ (అనంతపురం జిల్లా) స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

ఎ. యం. సి. టాంపో. ఐ. సి. యన్. గారు మద్రాసు కాసనసభకు గవర్నరుగారిచే నామినేటు చేయబడిరి.

సి. రామలింగా రెడ్డిగారు ఆర్. యం. సాధుగారు మద్రాసు కాసన సభకు గవర్నరు గారిచే నామినేటు చేయబడిరి.

రిటెన్యూకాఫు

జి. యి. సి. స్మిత్తుగారు సి. లిల్విగారిని ప్లానే అసిస్టెంటు కలెక్టరు ఆఫ్ సర్వే (కేసనూరు) గా నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికాఫు

డి. టి. బారీగారు వాల్తేరు 1 వ సర్కిలుకు ఫారెస్టు కాన్స్ట్రుక్టరు గా నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఆర్. యం. ల. గారు డిక్షింగర్నూలు డివిజనుకు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు గా నియమింపబడిరి.

జె. పదావ అయ్యగారు అనంతపురం డివిజనుకు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

జి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు గోదావరి ఉత్తరదివి జనులో కన్స్ట్రక్షన్ ఫబ్లిసిజనుకు. దుమ్మగూడెం ఫబ్లిసిజనుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

డక్కలోని మహమ్మదీయ వారపత్రిక బంగన్సూరు కార్యాలయమును సోదాచేసి కొన్ని కార్యముల పోలీసువారు ఎత్తుకొని పోయిరి. సంపాదకునిపై 158 సెక్షన్ క్రింద కేసుచేయబడి బామిన ఏలకోరబడరాదో సంచాయిషీ తెలుపుకొనవలసినదని నోటీసు జారీచేయబడినది.

బావట్ల సబ్బారెడ్డి జడ్జికోర్టు

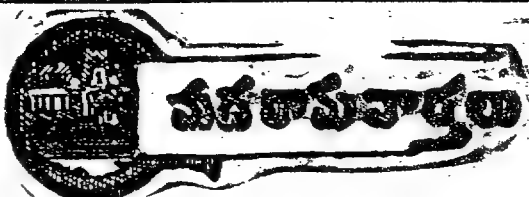
ఐ. పి. నెం 58/27 4191

పిటీవనరు (ఋణగ్రస్తుడు):— దొప్పన ముప్పయ్య కుమారుడు సూరయ్య, కమ్మకులం, వ్యవసాయం, పాకింగ్ దోస్తూడి, తెనాలి తాలూకా.

కౌంటరు పిటీవనరు (ఋణదాతలు):— వర్మశివ శివాచంద్రు మరొకరు.

పైన తెలుపబడిన పిటీవనరు 1920 సం. 5 ఆక్టోబరు 1921 నకు నమసరించి తన్ను యిక్సానాల్వెంటుగా తీర్మానించవలసినదిగా ప్రార్థించుచు యాక్టర్లు ఒక ఆర్డరు దాఖలు చేసుకొని యున్నాడు. పదరు ఆర్డరు విచారణ నిమిత్తమై 24-11-27 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యున్నదని యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

బావట్ల సబ్బారెడ్డి, టి. సుందరం అయ్యర్, 27-10-27. అడివనల్ సబ్బారెడ్డి జడ్జి.

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ:— పైసభ రాబోవుది డిశంబరు కలలో జరుగును. కేమ్బ్రిడ్జ్ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

దేశీయ సంగీతము:— ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు "దక్షిణదేశ సంగీతము" గూర్చి వై. యం. సి. పి. భవనులలో 29-10-27 తేదీ సాయంకాలం 5-30 గంటలకు ఉపన్యాసము నిచ్చెదరు.

స్వదేశ సంస్థాన పౌర మహాసభ:— రాబోవు కాంగ్రెసు సందర్భమున పై సభ జరుగును. పై సభాసమావేశమున కై చేయవలసిన యేర్పాటులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు యీ నెల 30 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు మహాజనసభ మందిరమున సభ జరుగును.

అఖిలభారత ప్రకృతి చికిత్సా సభ:— రాబోవు కాంగ్రెసు సందర్భమున, పై సభ జరిపించుటకై స్వామి సదానంద భారతిగారు ఆహ్వాన సంఘముకంటే ఏర్పరచుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఖర్గపూరులో రైల్వే కార్మికుల ప్రత్యేక సభ 23-10-27 తేదీన ఖర్గపూరులో జరుగు కార్మిక ప్రత్యేక సభకు యీ క్రిందివారు 23-10-27 తేదీ రాత్రి మద్రాసు విడిచి వెళ్లిరి.

కృష్ణస్వామి పిల్లగారు, డాక్టర పిల్లగారు, మాణిక్య దాసుగారు, అడైకలసామి పిల్లగారు, మైస సర్వరుగారు, వి. పంచాక్షరాచారిగారు, యన్. గోవిందరాజులు నాయుడుగారు, శ్రీనివాసులు నాయుడుగారు.

మద్రాసు విద్యార్థి మహాసంఘము:— పై సంఘముయొక్క ప్రారంభ సమావేశం సాయంకాలం 8 గంటలకు రామకేటలో సర్వెంటు ఆఫ్ యింజిను సొసైటీ మందిరమున వర్. సి. కేంకర నాయుడుగారిచే నొసంగబడును. "మనభవిష్యత్కర్తవ్యము" అనువిషయమై ఉపన్యసించురు. వర్. పి. యస్. కన స్వామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించురు.

వర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి రాక:— అంతర్జాతీయ కథకు హిందూదేశ ప్రతినిధిగా వెలియుండిన రామస్వామి అయ్యరుగారు కేపటిదినము మద్రాసుకు తిరిగి యుచున్నార. గవర్నరుజనరలుగారి కార్యనిర్వహకత్వ సభ్యులకు వర్ మహమ్మదు హతీబెల్లాగారికిని సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారికిని సన్మానములనుగట్టకై ప్రెస్ ఫోటో బ్యూరో ప్రాప్తయింతునని సభ్యుల రావుగారు ఎగ్జ్యూరు ఆఫీసరులను గూడ అల్పాహారించు నొసగెదరు.

భార్యను అనుమానించి హత్యగావించుట:— రామపురములో నివసించుచున్న బండివా దొకడు గతరాత్రి నిద్రించుచున్న తన భార్యనెత్తిపైకి ఒక పెద్ద రాతిబండను పడవేసెను. తలపగిలి ఆమె వెంటనే చనిపోయెను. తన భార్యయొక్క ప్రవర్తన సరిగాలేదని అనుమానించుచు యితడిపనిని చేసి తనని వెప్పి తనకుతానే రామపురం పోలీసు స్టేషనుకు నేటియుదయము వెళ్లి పోలీసువారికి తనకుతానే ఒప్పించుకొనెను. భార్యను చంపినవెంటనే ప్రక్కను నిద్రించుచున్న కిల్లవానిని తీసికొని వెళ్లి ఆతడు తన తోడబుట్టు యింట దిగివదిలినట్లు చెప్పెను. కేసు పోలీసునిచారణలో నున్నది.

జార్జిపురములోని కుమరప్పమొదలి వీధిలో నిన్నటి దినము ఒకడు తన భార్యను పాడిచిచంపెను. ఆమెను తాను ఒక సంవత్సరము క్రిందటనే వివాహమాడియుండెను. పోలీసు పంచాయతీయందు అతడే హత్యగావించినట్లు నిర్ణయించబడినది.

ఫెన్నర్ జ్యోక్యేగాడు:— "మ్యూజిక్" పత్రికా సంపాదకుని ఫెన్నర్ జ్యోక్యేగాడు రాబోవు కాంగ్రెసుకు డిశంబరు 19 వ తేదీకి మద్రాసుకు వచ్చునని అవయారులో బసచే సెడరనియు తెలియుచున్నది.

దేశీయ ప్రార్థన సమావేశము:— ఈ నెల 30 తేదీ ఆదివారము ఉ. 8 గంటలకు పెద్దాపురం రామనాచారియారు పి. 19 నెం. భవనునకు ప్రార్థన సభ జరుగును. ఆసనమీదు ధ్యానము 12 గంట గోవిందప్ప నాయుడు, పి. ప్రాచయ్యమూలకు సెనుట) 10 నెం. గృహమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.

మద్రాసు మహమ్మదీయుల మరణ సంఖ్య:— మద్రాసు కార్పొరేషనువారు మద్రాసు నగరముందలి మరణ సంఖ్య గత సంవత్సరము కంటె తక్కువగా ఉన్నదని తెలియజేసిన ప్రకారము మహమ్మదీయులలో మరణ సంఖ్య అగ్రానీకముగా గనిపించుచున్నది. ఇందులకు ప్రబల కారణము ఉన్నది. ఈ విషయమై విచారింపబడుచున్నది. ఈ నెల 30 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 8 గంటలకు ఎల్లిస్ కోట్టు 18 నెంబరు గృహము "క్రైస్తవ మహిళా" సభ జరుగునని మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ్యులకు అబ్దులు హమీదు ఖానుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మోటారు ప్రమాదము:— నేటి యుదయము పేరీసుకాగ్నరునందనంబి పెరెంబూరు వైపుకు అతివేగముగా ఒక మోటారుబస్సు పోవుచుండెను. అది ద్రావిడుల గుడిసెలున్న సమీపమున రోడ్డుమీద ఒక బాలుకు పోవుచుండెను. మోటారుబస్సు నడుపునతడు బాలుకు డొంగెను. కాని ఆపిల్లవాడు దిగ్గునుజెంచి ఉన్నచోటనే నిలుచుండెను. మోటారుబస్సు అతివేగముగా పోవుచుండుటవలన ద్రావిడు దానిని ఆసలేక పోయెను. బస్సు పిల్లవానిని డిక్కిరి అని భుజములమీదుగా పోయెను. బాలుకు జనరలు ఆకుపత్రికి తీసికొని పోయెను. కాని స్పృశితమైయున్నాడు. జనులు గుంపుగా కూడిరి. కాని ఆ పిల్లవాడు యెవరిపిల్లవాడో గుర్తించబడలేదు.

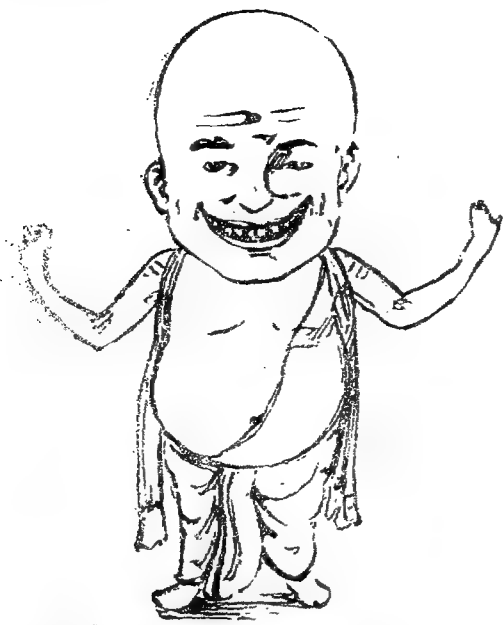
బ్లా కెట్టుగారి వయసము:— ప్రత్యేక కార్యవసరమున 29 వ తేదీ మధ్యాహ్నము సర్. బేసిలుబ్లా కెట్టుగారు ఇంగ్లాండున కేసుచున్నారు. సర్. బి. యన్. మిత్రాగారు వారి స్థానమున పనిచేయుదురు. మాక్వాటరుగారు ప్రశ్రమలు కార్మికుల విషయములు చూతురు. ఆయన వాటాదార్లు బ్యాంకులనుపై ఇండియా మ్యూజిక్ మాటాడుటకై వెళుచున్నారు. క్రిష్టియూలోపున నే తిరిగివచ్చునని ప్రకటించబడినది.

"ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నివ్వను"

వర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు నుడువుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 27:— మద్రాసు ప్రభుత్వపు లామెంబరు ఉద్యోగమునకు తాను రాజీనామా నివ్వనున వదంతి సత్యమాయని వర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారిని పత్రికా విలేజి ప్రశ్నింప, యావంతం నిరాధారమనియు, వైకారా స్త్రీము కొంతసాగునంతవరకు ఉద్యోగమునందు యుననియు జెప్పిరి. (ఆ. కె.)

అ. భా. రైల్వే కార్మిక సభ:— ఖర్గపురం, అక్టోబరు 27:— కార్యదర్శి ముకుందలూ సర్కారుగారు యాక్రింది ప్రకటనము గావించిరి. శుక్రవారం ఉదయం బొంబాయినుండి మద్రాసునుండి కార్మిక నాయకులు ఖర్గపురం చేరెదరు. మధ్యాహ్నము 4 గంట ఊరేగింపు ప్రారంభమగును. 6 గంట వరకు ఊరేగింపు జరిగెన పిమ్మట ఆటల సలహానందు బహిరంగ సభ జరుగును. కిరవారం ఉదయం 11 గంట రైల్వే ఇన్స్పెక్టర్లు భవనునకు మహాసభ సమావేశమగును. రైల్వేకంపెనీలు కార్మికులను తగ్గించు సందర్భమున పనివారవలంబించింపవలసిన కార్యకర్తలను నిర్ణయించుటకై యీ ప్రత్యేక మహాసభ సమావేశపరపబడినది. (ప్రెస్)

తొమోషాలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

పథ్యం

వైద్యుడు:—రేపటినుంచీ, మీరు చుట్టతాగకూడదు. వాటకాళుకు, సినిమాలకు పోగూడదు. వీధులలో తిరగకూడదు.

తోగి:—ఎంతకాలం ఇట్లా?

వైద్యుడు:—నాకు ఇయ్యవలసిన సామ్య చెల్లించే వా.

చావు

జడ్డ:—చచ్చిపోయినవాడివంట్లో ఏదేనిమిది తుపాకి నువ్వు ఉంటే, సహజంగా చచ్చిపోయినా డంటారేం?

అస్సెనర:—అది సహజమయినచావు గాదా?

కట్నం

తండ్రి:—మాపిల్లవాడివధువుకోసం అయిదువేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాను. వాడు మూడువందలరూపాయల కట్నంమాత్రమే పుచ్చుకున్నాడు.

స్నేహితుడు:—పోనీ లెండి. 100 కి 6 చొప్పున పెట్టింది.

బోర్డు

ప్రేక్షకుడు:—కిందటిసారి వచ్చినప్పుడు, లోపలికి రాకూడదని బోర్డు ఉండేదే. దానిని ఇప్పుడు తీసివేసారేం?

యజమాని:—రాకూడదనేటప్పటికీ, అందరూ రావడం మొదలుపెట్టారు. బోర్డుతీసివేసినంతవరకే ఎవరూ రావడంలేదు.

బదులు

ఒకడు:—రామయ్య నాల్గరూపాయలు బదులియ్యమంటే ఇయ్యనన్నాడు. ఇంతకంటే పీనాసి ఇంకొయడరు.

ఇంకొకడు:—లేకేం, ఉన్నారు.

ఒకడు:—ఎవరు?

ఇంకొకడు:—నేను.

కోపం

ఉపన్యాసకుడు:—నామాదిరిగానే, మీరందరూ కోపం వంతుకోవాలి.

పల్లికుడు:—మీరుమాత్రం చంపుకున్నారా ఏమిటి?

ఉపన్యాసకుడు:—ఛీ వెధవా, నోరుమయ్యి, నీకు మంచి చెడ్డా ఏం తెలియదు.

చూపు

భర్త:—నువకు జీవనం బొత్తిగా గడవక ఉపవాసం పుట్టే మినాసాయన మాత్రం చూస్తు ఉండుంటాడా?

భార్య:—అయినకు చూపు బొత్తిగా కనపడడం లేదు.

చొక్కా

బిచ్చగాడు:—మీ రిచ్చిన చొక్కాలలో రూపాయి ఉందండి.

చెద్దమనిషి:—నీవు రూపాయి తీసుకు రావడం చాలా ముత్యమగా ఉన్నది.

బిచ్చగాడు:—నేను తీసుకు రాలేదండి.

చెద్దమనిషి:—అయితే ఎందుకు వచ్చావు?

బిచ్చగాడు:—ఇంకో చొక్కాయిస్తారేమో అని అడగడానికి వచ్చాను.

అబద్ధం

స్నేహితుడు:—నీవు ఎట్లాంటి అబద్ధాలను అడదాని కయినా వెరవవు అని నేను చెప్పుతున్నాను. నీజమేనా?

సాక్షి:—అయ్యో, తాము ఎట్లాంటి వంకలేని పెద్దమనష్యులని నేను అంటానండి. నేను చెప్పిందీ అబద్ధమే, మీర చెప్పిందీ అబద్ధమే.

ఇంకంటార్కు

స్నేహితుడు:—నేను ఒకధలహా చెప్పుతాను విను కొట్టుకు ఎదురుగా వీధిఅంతా సరిపాద్యేట్టు తోరణాల కట్టు. అందరూ నీకొట్లోకే వస్తారు.

వక్రకుడు:—అట్లాచేస్తే ఇంకంటార్కు ఎక్కడ పడదా?

పరీక్ష

సార్జంటు:—మూడు చొక్కాలు ఏవీ?

కాకాస్టేలియ:—ఒకటి నావంటిమీద ఉందండి. ఒకటి పెట్టెలో వుంది. ఇంకొకటి చాకలివాడియింట్లో ఉంది.

సార్జంటు:—రెండు జోళ్ళ చెప్పు లేవీ?

కాకాస్టేలియ:—ఒకజోడు తొడుకున్నాను. ఇంకొకజోడు పెట్టెలో వుంది.

సార్జంటు:—పెట్టె ఎక్కడ వుంది?

కాకాస్టేలియ:—పెట్టె ఎక్కడనో పోయిందండి. కనబడంలేదు.

వెధవ

కోగి:—మిమ్మును డాక్టరు సూర్యనారాయణగా అనాలెనా, ఊరికే సూర్యనారాయణగా రంటే చాలునా

డాక్టరు:—మొయివ్వం వచ్చినట్టుగా పిలవండి. నన మావాళ్లు ఇప్పటి కింకా, కుటుంబధనంటారు.

కోగి:—వాళ్లు మిమ్మును బాగా ఎరుగుదురు కాబో:

భయం

టీచరు:—శివాజీకి భయం అంటే ఏమిటో తెలియద

విద్యార్థి:—తెలియకపోతే, ఎవరినయినా అడగక యినాదూ?

సోమయ్య

ఒకడు:—మీనాన్న ఇంట్లో వున్నాడా?

బాలుడు:—మీరు సోమయ్యగారు కాకపోతే, నాన్న ఇంట్లోనే వున్నాడు.

తప్పు

భార్య:—మీరు ఎప్పుడూ తప్పులే వెతుకుతుంటారు

భర్త:—నిజమే, వెతికి వెతికి, నిన్ను కనుక్కున్నా!

స్నేహితులు

జయిలు ప్రేక్షకుడు:—నీస్నేహితు లెవరయినా న అప్పుడప్పుడు చూస్తుంటారా?

ఖయీ:— నాస్నేహితులందరూ, జయిలు లో ఉన్నారండి.

నేరం

మేజస్ట్రేటు:—నిన్న ఇదివరకు దొంగతనంకింద సరికింద, కొట్టుబిట్టుకింద, అనేకసార్లు శిక్షవేసివున్నాడు.

ముద్దయ:—బిగ్గిరిగా మాట్లాడబోకండి. నాకు పిల్ల! నన్నాయన, యీకోర్టుకు వచ్చాడట. వింటే పిల్లనియ్యడం

మందులు

పుల్లయ్య మందులన్నీ చూచెనుగాని, ఒక్కటికొనలే

పుల్లయ్య:—ఈ నల్లలమందు నమ్మకమయినదేనా!

అంగడివాడు:—(విసుగుతో)నమ్మకమయినదేనండి. గంట కొకసారి పుచ్చుకోండి.

పేరు

ఒకడు:—మీపేరు ఏమిటండి ?

ఇంకొకడు:—కాళిదాసు.

ఒకడు:—ఈపేరు తెలియనివాళ్లు ఉండరు.

ఇంకొకడు:—నిజమే. నేను నలభైసంవత్సరాలు ఇక్కడనే వుంటున్నాను.

బండి

ఎల్లయ్య:—ఈబండి పాతబండి అని కనుక్కోగల.

పుల్లయ్య:—కనుక్కోలేను.నువ్వుచేసినట్టుగానే వుం

ఎల్లనూనె

ఒకడు:—ఇక్కడ ఎల్లనూనె దొరుకుతుందా?

అంగడివాడు:—ఎల్లనూనేమిటి?అయినా అదిఎందుకు.

ఒకడు:—బండికి ఎల్లదీపంపెట్టాలి.

కావలి

(ఒక విశేషం)

కాలమానము

చిత్తకాశ్యయంతయు యెంతో ముగిసెను. స్వాతి ఆరంభమైనదాది వర్షాకాల మనిలించుచున్నది. కొద్దిజల్లులు పడుచున్నది. ఈరీతిగనే కార్తియంతయు జరిగిన కర్షకుల కెంత యుపయోగకారియోయగును.

పంచాయతీకోర్టు

కట్టకడపట పంచాయతీసభ్యులు సభగూడి శ్రీయుత వోరుగంటి ను బృహస్పతి గారి ని ఆధ్యక్షునిగా మెన్చుకొనిరి. వారు అఫీసునకువ్యవహారమును మార్చుకొనిరి. పినితో పంచాయతీకోర్టువారికిని గవర్నమెంటువారికిని జరుగు అందోళనము ముగిసెనని చెప్పవచ్చును. ఈవివాదము పంచాయతీకోర్టువారి ప్రతిష్ఠ నేమాత్రము నిలబెట్టు లేదనట గమనింపదగియున్నది.

కాంగ్రెసు

ఈసంవత్సరము మద్రాసులో జరుగబోవు కాంగ్రెసు సంఘటననుండి యిద్దరు ప్రతినిధులనే యెమ్మకొనిరిని తెలియుచున్నది. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు నెల్లూరునుండియే యాడు పాళ్లు ప్రతినిధుల నెమ్మకొనిరిని వినుచున్నాము. అన్నితాలూకానుండి ప్రతినిధుల నెమ్మకొనిన సమంజసముగా ఉండునుగాని ఒక్కచోట నుండి అనేకమంది నెమ్మకొనుట యుక్తముగా లేదని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

ధర్మ ఆయుర్వేదాలయము

దీని స్థాపించిన దాదిగ కొన్నాళ్లు ప్రజలచే నిర్వహింపబడి రెండు సంవత్సరములనుండి తాలూకాబోర్డువారి పరిపాలన క్రింద చక్కగా పనిచేయుచున్నది. అయినను యిప్పటికిని కొన్ని కార్యతీర్థనము నేర్పరచుచిన్నాములు కన్పట్టవు. ఈవిషయములో తాలూకాబోర్డువారు శ్రద్ధవహించుటగాక.

అమృతలూరు

(ఒక విశేషం)

శ్రీ భాషాసంజీవిని సంఘము

ఈ గ్రంథాలయము నిజగృహమునకేగిన తరుపరి అనుదిము పెక్కురు పాఠకముహూళములతో విరాజిల్లుచు దినదిన తీర్థంబు భివృద్ధి నొందుచున్నది. గ్రంథాలయము వారు శివత్వముకూడా గవర్నమెంటుగ్రాంటును కోరియున్నారు.

హిందీపాఠశాల

ఈ గ్రంథాలయము తరపున నెట్టెంబరు మొదలన స్థాపించబడినది. ముద్రసిద్ధ హిందీ ప్రచారకులును, సంవత్సరముపై, ప్రయాగ, కాశీ, పట్టణములలో హిందీసభ్యులించి వచ్చిన ప్రయత్న యలమంచిలి వెంకటప్పయ్య చాదకిగారు ఉపాధ్యాయులుగా నున్నారు. ప్రస్తుతము 20 పైగా విద్యార్థులుగలరు.

సారస్వతసమితి

ఇదికూడా పైగ్రంథాలయమునకు కాఖగా రెండు సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడి సమితిసభ్యులకు కొంతవరకు సాధింపబడి చేసియున్నది. కొన్ని సమాసములనుండియు సకాలం సమావేశములు జరుగుటలేదు. కారణము సమితి, అధికారస్థుల యశ్రద్ధయేనని చెప్పవచ్చును.

శారదానికేతనవిరాళములు

కొన్ని దినములక్రిందట మాగ్రామమునకు శారదానికేతన రాళమునిమిత్తం సాధునమ్మగారు విచ్చేసిరి. క్రొత్తపల్లి ముగ్గుగారు రు 80-0-0 లును ఇలరవారిమఠము రు 80-0-0 ను నుత్తం రు 60-0-0 లు విరాళ మొసంగి వారికి గల శ్రీవ్యాభిమానమును వెల్లడించిరి.

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:—డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు సింగపూరు మలనూ, బెల్లాపు, మెదాను, బలేని, నూ, నూ, బాంకాములూచి రంగూనుద్వారా మధ్యాహ్నము కలకత్తా చేరిరి. పలువురు వారిని ఆవరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:—188 వేల రూపాయల ద్రోహముగావించినందులకు ఇండియా సెంట్రలు బ్యాంకువారు రామేశ్వర క్రాస్వాలాగారిని కమిషనరు ఎదుట నుంచిరి. తొడరు కీపరు కనుపడుట లేదు. (ఫీ ప్రెసు.)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(28-10-27)

నీమజవు? దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. రు.
కారికామల్లు—22 X 22 ముంగిసమాక్కు (బి) 9-6-0
" సరాసరికము 8-6-0
కారికామల్లు—22 X 22 "మోటారునైకిల" (బి) రు.
" సరాసరికము (20 X 20) రు.
కారికామల్లు—22 X 22 వేరుకములు (బి) రు 8-8-0
" సరాసరికములు రు 7-12-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 12-4. గ్లాస్ 8000
(నెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-4-0 ఎట్. ఎట్.
78, రు 8-10-0 88/888 రు 18-8-0; బి. బి. 78
రు 8-6; 7668 రు 8-4; 78078 రు 8-4; బి 78
రు 7-4-0.
తెలుపు వర్టింగ్—H. K. 62 రు 17-0-0; C. 48000
రు 22-4; బి. బి. బి. రు 15-4-0.

ట్యోర్ను 100,000—గజము 1-8 రు 0-9-8;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-12-0.
చలం (కొంగ) రు 6-4-0; చలం ("సినిటిక్స్") రు 6-4-0.
చలం (నాగకన్యక) 6-18-0 చలం (గుడ్డి) రు 6-4-0 చలం
(గడ్డకెండా) రు 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-10; కడం
(ఎర్ర) రు 7-10; నూలువ్యాపారి రు 7-4-0;
40 జపాకా (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 22-2-0
60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-2, గామతి
రు 15-8; "డంబుల్స్" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టము (ఎర్ర)
రు 18-0; కలకము (ఎర్ర) రు రు 12-12-0.
ఎడ్డు గడియారము రు 8-10-0; పెకెసెట్ రు 8-10-0.
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 280
రాగిరేకు రు 250.

సిమెంట్ పీపా వెల:

గిల్ గోపా ("వెయ్యి") రు 11-12;

జర్మన్ "లేడి" రు 9-12-0.

చక్కెరమూటయొక్క ధర

కానా "రెడ్" రు 28-2-0. అక్టోబరు నెంబరు.
రు 28-4-0. డిసెంబరు 28-8-0. జనవరి ఫిబ్రవరి రు 28-12-0.
వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బాటువధరలు"—గానుగ రు 116.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 108.

పదును వేసినతోలు రతి 1-3 ధరలను

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 1-2-0; 1-1-0
" (8½ టు 9) " రు 1-2-0 టు 2-2-0
" (లేబిల్) " రు 1-4-0 టు 2-5-0
" (8½ టు 9) బెంసుకూర్సు రు 1-2-0 టు 2-2-0
" (7 టు 7½) " రు 1-8-0 టు 2-8-0
" (లేబిల్) " రు 1-4-0 టు 2-5-0
" (8 టు 8½) బెనవాడ్సు రు 1-2-0 టు 2-2-0
" (6½ టు 7) " రు 1-2-0 టు 2-2-0
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-2-0 టు 2-2-0
" (6½ టు 6½) " రు 1-8-0 టు 2-2-0
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-8-0 టు 2-2-0
" (6 టు 6½) " రు 1-8-0 టు 2-4-0

గడ్డతోలు రు 0-11-0 టు 0-12-0.

గడ్డమాడతోలు రు 0-15-0 టు 2-1-0.

అవుమాడతోలు రు 1-18-0 టు 2-15-0.

రోమూరి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. సహా 0-18-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమూరి
రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చెర్చి
ము నలు పెక్కుడు, మంటయొందును. రోమూరి రాలిపోవును.

గజ్జికితైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ్చు గజ్జి
తైలము, బియ్యం మొదలగునవి నశించును. తక్షణ పనిచేయును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

దేశభక్తికొరకు త్యాగము

చెరసాలలో నవయుచున్న

త్యాగశీలురు

భారతదేశము-శత్రులబద్ధులగు దేశీయులను
మరవగూడదు

లాల్లా ధునిచెందుగారి ప్రకటనము

1920-21 లో 40000 మంది భారతీయులు కారాగృహములకు పంపబడిరి.

1926 జనవరిలో కారాగృహములందును నిర్భావాన మురంను నన్నవారిమొత్తము సంఖ్య 961 యని సర్ ఆలగ్జాండుకు ముద్దిపరుగాకు నుడివెరి. ఇతరదేశములలో రాజకీయవైదిలుగా పరిగణింపబడుటకు తగిన నేరములను చేసినవారిని పలువురను యీ మొత్తమున చేర్చలేదు గాన 961 సరియైన మొత్తము కాదు.

ఇతరరాష్ట్రములలో కారాగృహవాస వసతినించుచున్న పంజాబువారు 18 మంది తమిళుకు పంజాబు రాష్ట్రమునకు మార్చినవెన యొక్క విజ్ఞప్తులను పంపుకొనినను దొరతనము వారు తిక్కచేయలేదు.

సంగరాష్ట్రమువారిని ఏళ్ల తరబడిగా విచారణలేకుండ కారాగృహములలో ముంచుటకంటె బ్రిటిషుగారి పరిపాలనకు గొప్ప శృంకము నకరేయము నుండదు.

లాల్లా ధునిచెందుగారు అద్వైతము భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు, వెయిక్ భారతకాసనసభలో సభ్యుడుగా నుండెను.

ప్రకటన

“రాజకీయవైదిల విడుదలకుగూర్చి లాన్సుబరీ, గ్రాహం హౌసు, ఢిల్లీ, సకలత్వాలాగార్లు చాల సామర్థాతిని చూపిచిరి.

లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు, లాలలజపతిరాయి, యోగి ఆరవిందచౌధు, బాబు నురేంద్రనాథ టెన్కే, మహాత్మా గాంధీ, దేశభక్తు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, లాలాభాగవతుంగు, లాలామోహనసింగ్, కబ్బులు కలం అజదు, మాలానా షేక్ తాలీ, మాలానామహమ్మదాలీగార్లు మున్నగు రాజకీయనాయకులందరును కారాగృహవాస మొనరించినవారేగానరాజకీయందోళనముతోపాటే కారాగృహవాసము గూడ ప్రారంభమైనది. 1905 లో సంగరాష్ట్ర విభజనాందోళనము ప్రారంభమైనది. తదాదిగా దొరతనమువారు నాయకులను యితరులను చెరసాలలకు పంపుచునేయున్నారు. 1920-21 లో 40000 మందిని కారాగృహముల కంపిరి. ఇదియే మిక్కిలి పెద్ద మొత్తము.

1926 లో సర్ ముడ్డిమనుగారు 961 మంది కారాగృహములందున్నారని భారతకాసనసభలో ఎస్. సి. కెల్కరుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. అకాలితైదిల నీమొత్తము నందు చేర్చియుండలేదు. 1926 తనవారూడ రాజకీయవైదిలసంఖ్య పెరుగుచున్నదేగాని తగ్గుచులేదు.

వైదికశాసనము వైదిలు

ఈ వైదిల మొత్తములో వైదిక శాసన న్యాయస్థానములను శిక్షింపబడినవారు 80 మంది కలరు. ఎవమిదేమిదైనను వారినింకను చెరసాలలలోనే యుంచి యున్నారు. వైదిక న్యాయస్థానముల తీర్పులు న్యాయమైనవని యెవ్వరును చెప్పజాలరు. జల ను వాలా బాగులో ఢిల్లీ మంది వాత్స చేయబడిరి. మరి పెక్కు మందికి వైదికశాసనములవారు ఉరిశిక్షను విధించిరి.

కుట్రకేసులలోని వైదిలు

సర్ మోక్షు ఓర్కూరుగారు 1915 లో పంజాబు గవర్నరుగానున్నపుడు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము తేర్పురపబడెను. కుట్రకేసులు మూడు ఆన్యాన్యస్థానములలో విచారింపబడెను. ఒకకేసులో 82 మందియను రెండవకేసులో 100 మందియను ముద్దాయిలుగా నుండిరి. మూడవకేసులో ముద్దాయిల సంఖ్య మిక్కిలి పెద్దగా నుండెనుగాని నేను మొత్తమును సరిగా తెలుపజాలను. వారిలో చాలమంది కేసడా మున్నగుదేశములకు వలసపోయిన భారతీయులు. వారు యుద్ధ ప్రభుత్వపును పంజాబులో కుట్రవన్ని రని నేరముమోసిరి.

లాహోరు డి. ఏ. వి. కాలేజీ ప్రాధుడు భాయీ పరమానందు ఎం. ఏ. లాలా రామకృష్ణదాసు ఎం. ఏ. గార్లు మున్నగు విద్యాధికులు పలువురు వీరిలో కలరు.

మీస 18 21 ఏడ్ల నగ్గునకుమారు 28 ఏకగరి ఉరిశిక్ష చేయబడెను వారి యావదాసిని దొరతనము వారు నశింపజేయవలెననిరి. 14 మొదలు 25 ఏండ్ల లోపు వారికి 22 మందికి యావజీవప్రవాసశిక్ష విధింపబడెను. వారి సర్వస్వమునుగూడ ప్రభుత్వాధీనమయ్యెను. ఒకనికి మూడేండ్లు కఠినశిక్షచేయబడెను. వాని వయసు 17 ఏండ్లు. వీరితో మొత్తము 80 మంది.

ఈ ప్రత్యేక న్యాయస్థానముల తీర్పులపై అపీలుచేయవలెనని విచారణలో శిక్షింపబడినవారిలో చాలమంది నిర్భావంబుల కనకాశముకలరు. వీరిలో చాలమందిని చెరసాలలలో మిక్కిలిబాధించిరి. వారిలోచాలమంది దీర్ఘకాలము నిరాహారముగానే యుండిరి. కల్లులు పెట్టెపుడు ఎం. పి. గారి పలుకుబడివలన విడుదలచేయబడిన భాయీపరమానందుగారు మూడు నెలలు తిండితినలేదు. వీరెవ్వరును దుర్మితపరులకారు. వారిలో 40 వంది యింకను కారాగృహములందే యున్నారు. మనదేశమునందలి వెండిరూపాయలను అమెరికాదేశపు డోలరులుగా మార్చుటకు ప్రయత్నించెను నేరమునకే భాయీపరమానందుగారికి మొదలు ఉరిశిక్ష వేసిరి. అతనిసోత్తునంతను దొరతన వారు వశపరచుకొనిరి. ఇపుడింకను వైదులొన్న 40 మందియను తమ బంధువు లపుడపుడు తమిళురచ్చి చూపుటకు వీలునట్లు పంజాబు చెరసాలలకు మార్చినవెనని కోరుచున్నను వారి నింకను యితరరాష్ట్రములలోనే యుంచిరి.

“లాహోరు కుట్రకేసులో 50 మందికి ప్రవాసశిక్ష వేసిరి. వారిలో చాలమందిని అండమాన్ దీవులకుపంపిరి. వారిలో 40 మంది యింకను భారతదేశమున బొంబాయిరాష్ట్రమున చెరసాలలలోనే యున్నారు. అండమానులలో నిపుడెవరును లేరుగాని ముడటి ఆరేడ్లలోనే అండమానులు చాలమందిని పీల్చి పిప్పిచేసెను. ఎరవాడ చెరసాలలో యీ కైదిల 13 మందియున్నారు. నేను వారిని చూచితిని. వారిలో 8 వందికి 14-15 వ తేదీని 5 వందికి 81-8-16 వ తేదీని శిక్ష చేయబడెను. మొదట 8 మందియను అండమానులకు వెళ్లినవారే. 1924 డిశంబరులో మొదట 8 మందిలోను 5 గురిని మరల ఎరవాడనుండి వేరునేరు చెరసాలలకు మార్చిరి. భాయీనా పెన్సింగు అనునతనికి వృద్ధులాలకు తల్లి తప్ప మరెవ్వరునులేరు. అతడు పూనాలో వైదిగానున్నాడు. ఆతనితల్లి అతని మామటకు పంజాబునుండి పూనాకు రాజాలదు. ఆతనిని పాదులు విన్నవించినను అతనిని పంజాబుకు పంపకపోవునయేగాక అతనినే కార్యురకు పంపిరి. అతడు నతడు చాలకష్టములకు పాలయ్యెను. ఎరవాడలోని 13 మందిలోను 11 మంది సిక్కులు. ఇద్దరుహిందువులు. వారు కారాగృహములలో అన్నిశిక్షలను అనుభవించిరి. వారిలో అర్ధము కొంతకాలము ఆహారమును మానివేసిరి. ఒకడు 1922 జనవరిలో 22 రోజులు తిండితినకుండ నుండెను. వారిలో చాలమంది నేడు శిల్పమాత్రావశిష్టులై యున్నారు. సో హానసింగును హిరాసింగును వృద్ధులు. సోహానుసింగుకు 60 యేండ్లు వాటిసవి. వారిద్దరును యెల్లపుడును బాధపడుచునే యున్నారు. హిరాసింగు మంచముపైను. కేసరిసింగుకు గ్రహణివ్యాధి తీర్చివినది. మరి ఒకనికి ఆజీర్తి వేరొకనికి నీళ్ల విశేషములు, యింకొకనికి రొమ్ములో నొప్పి మరొకనికి నడుములో నొప్పి, యింకొకడు కడుదుర్బలుడు. వారి రీతిగా నున్న ను దేశభక్తిమాత్రము వారిలో ప్రజ్వలింపుచునేయున్నది. కావుననే మనము వారిని మరవగూడదు. వారిబంధువులు కొన్నియేళ్ల నుండి వారిని చూచుటయే లేదు. కొందరికి కొన్ని నెలలవరకును పుత్రరములూడరావు. వారికి పంజాబులో గోరుమరొట్టెయును కండిపప్పును అలవాటు. వానికోరకును మతచిహ్నములకోరకును వారు కారాగృహలో దోష్టులతో పోరాడవలసివచ్చుచున్నది.” అని కారాగృహము నుండియిటీవలనే వదలబడినవారిలో వ్రాసిన లేఖ 28-8-25 వ తేదీని మహాటూ పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

ఎల్. రామకృష్ణదాసు డి. ఏ. గారు తనభార్యకు వ్రాసిన జాలికరములకు లేఖలను కొన్నిటిని నేనువదిచితిని. అతడు చాలజనుజుడని నేను గ్రహించి సర్ ముడ్డిమనుగారికి వ్రాసితిని. జయియజురా నిబంధనల ననుసరించి అతని నీసరికేవలం వలసియున్నను అతనిని వదలబడినదని సర్ ముడ్డిమనుగారు నాకు వ్రాసిరి.

సంగరాష్ట్రదీవిభజనమున అకాలితైదిలవిషయమును అందరికిని తెలియేయున్నది. పార్లమెంటులోగూడ ప్రశ్నింపబడెను. వారిలో చాలమంది యింకను చెరసాలలలోనే యున్నారు.

చాలమంది భారతీయులు విదేశములలోనున్నారు. వారు స్వశ్రేయమునకు వచ్చిరన వారిమీద కేసుచేయుచును గాన వారు రావలెను. వీరెవ్వరును నీయురకు వశుల కావలెను. కాన నామగూడు మై నెట్టిగ్యును నిపుడు జరపుచున్న యముగాదు. దొరతనమువారు దారభావమును చూపదగును.

రాజకీయపక్షములు

మనదేశమున నాలుగైదు రాజకీయపక్షములున్నవి. వానిలో ముఖ్యమైనది గాంధీమహాత్ముని ఆసహాయవరపక్షము. వారు వైదిల విడుదలనుగూర్చి దొరతనమువారిని కోరరు. మహాత్ముని పలుకుబడి కొంచెమైన తగ్గలేదని దొరతనమువారు గ్రహింపదగును. రెండవపక్షము వ్యరాజ్యపక్షము. వైదిలను విడుదలచేయవలెనని వీరు పుష్టముగా స్కోరియేయున్నారు. కాని దొరతనమువారు భావములనుతృణీకరించిరి నేనీపక్షమువాడను. పండిత మాలవ్యాగారు రిస్సాన్విపులపక్షమువారుగూడ పుష్టముగా స్కోరియేయున్నారు. మితవాదులకుగూడ నీవిషయమున భిన్నాభిప్రాయములు లేవు.

బ్రిటిషుదేశీయులు అతడు పత్రికలును పార్లమెంటు వారును చేయదగినదేదీ ఇండియాపంజాబుదొరతనములపై నీపుడు భారతీయులకు నమ్మకములేదు. కాన సవంధుములతీర్మానములు తిరస్కరింపబడెను. బ్రిటిషు దేశీయులు వెంటనే శ్రద్ధబూనవలెను. రాజకీయవైదిలను వదలవలెనని న్యాయశాస్త్రకోవిదులగు బ్రిటిషు దేశీయులు పలువురుగూడ నంగీకరించిరి.

ప్రభుత్వమును మార్చుకోరి చేయబడిన నేరములన్నియును రాజకీయనేరములే. అందులకు శిక్షింపబడినవారిని మామూలు వైదిలవలె చూడరాదు. వారిని త్వరగా వదలివేయవలెను. అని యింగ్లాడు న్యాయశాస్త్రసర్వస్వము రెండవసంపుటము 208 వ పేజీలో నున్నది.

ఇంగ్లాండు దేశములో జరిగెను రాజకీయ నేరములతో పోల్చిన మనదేశమునందలి రాజకీయ నేరములు చాలిరహియ కరములే. బ్రిటన్లో విప్లవకారులు దారుణకృత్యముల నొసరించిరి. దోపిడుగులు హత్యలు గృహపరాచనములు మున్నగు వానిని వారు చేసినను కొన్నియేడ్లలోనే వారిని వదలివేసి వారికి స్వరాజ్యముగూడ నొసగిరి.

భారతదేశమున రాజకీయ ఖయిదీ లిప్పటికే చాల కష్టముల ననుభవింపియున్నారు. కొందరు చెరసాలలలోనే చనిపోయిరి. కొందరికి పిచ్చిపట్టినది. కొందరు ప్రాణహత్య చేసుకొనిరి. కొందరునులకు ప్రయత్నించి విఫలమైరి. కొట్లకొల్ప భారతీయుల సహాయంపై వీరికోరకు చింతింపుచున్నారు. వారిని వదలిన దొరతనమున కెట్టి ఆపదయును కలుగదు. లాన్సుబరీ డాక్టరు రూథర్ ఫర్డుగార్ల వంటి ప్రముఖులుగూడ రాజకీయ ఖయిదీల విడుదలను కోరియుండిరి. భారతీయులకు తీవ్రమగు నిరాశను కలిగించుట మంచిదికాదు. వారితో నుండు అధికమగువపరము కలుగగలదు అని ధునిచెందుగారు వ్రాసిరి.

శూలనొప్పి
త్వరలో
కుదురును

పసిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుగూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన వైననే, గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతిసారము, ఉదరమునందు గలగు తిమ్మిరివాయువు మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేంబర్లెన్స్ శూలనొప్పి అతిసారనివారిణిని ఎప్పుడును దగ్గర చేకానలిగా నుండు కొనవలెను. ఏలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువు, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తఱుమగా ఉన్నట్టుండి అధికమగుచున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
3919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నీనారిణి,
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి.

31-12-1927 తేదివరకు మాత్రమే

కాంగ్రెస్ బహుమానము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి ఆవ్యయనిధానము 4024

ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనంద సంతానము

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్య ప్రధానము

నవలలు రు 53-6-0 ఓలువగలవి

25-0-0 లకు మాత్రమే

0-4-0 ప్రవేశమును చెల్లించి చందా దాఖలుగా చేరినవారికి రు. 25 లకు స్వల్ప వియ్యవ. చందాదారులుగా చేరిన వారు స్వల్ప 1-కి రు. 80 చెల్లించవలెను.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము, విరావరము.

వలయువారు 0-1-0 బిళ్ల పంపినచో బిళ్లు పంపుదుము.

కొను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మానదొ పలుకముల లోలాపలు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమొదలెయ్యలు, మొలతాడులు. టంబుర్లు మొదలైనవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు. 4159

పొప్రేటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదర్స్

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1249 (8) 1597 బ్రాంచి: 210 చైరాబజార్ రోడ్డు మద్రాసు.

జ్యోతిషకళాశాల.

6 మాసములలో జ్యోతిషశాస్త్రమునలీ జాతకభాగములతయ, పాపములకామగా పర్యాయముగా తయ్యింపవలెనని, ప్రతివారము పూర్తిగా నేర్చుకొనవచ్చును. నెల 1 కి చందా రు 2 లు 6 పలకు రు 12 లు ఒక్కసారికి ముందుగా సొమ్ము పంపెదవారికి మొత్తం చందా రు 10 లు. మాపాఠశాలలో ఎప్పుడైనను చేరవచ్చును. నెల 1 కి 1 పుస్తకము చొప్పున 6 నెలలకు 1500 పేజీలు గల 8 పుస్తకములు పంపబడును. వలయువారికి పాఠశాలనిబంధనలు ఉచితముగా ముందు పంపబడును. జాతకఫలములకొరకై జ్యోతిషములకు వృద్ధులుగా ధనము ఖర్చుపెట్టుటకంటె యముగా జ్యోతిషము నేర్చుకొనట మంచిదని నేను చెప్పనక్కరలేదు. ఏమిట పాఠశాలకే తెలియును.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పాప్ట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా

ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి

ప్రత్యేక మాదిరిలు -

ప్రత్యేక ధరలు.

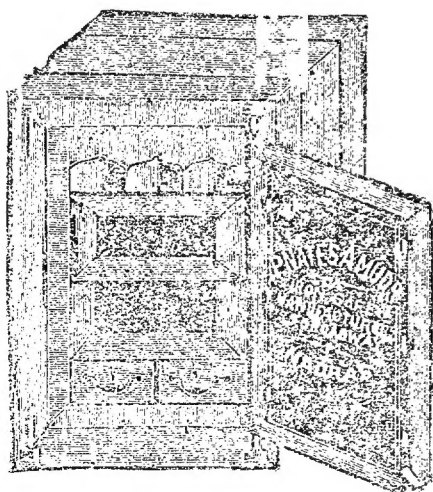
ఏ లోపమును లేక, నూతన ముగిసిన రేణు తయారు చేయబడినా, పైన ఉండు రేణులు 10 రూపాయలు మొదలు ధర గలవిను మాన్యుఫ్యాక్చరు మాదిరిలు, ధరలు సులభము.

ఇండియన్ జ్యాయలరిమార్ట్, నగరత్ పేట, బెంగుళూరు సిటీ.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రేటర్లు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు సవిరితేరుచేయుటయందుసమర్థులవారు. శ్రమములకు కావలసిన

సిలండర్లు, స్టోవ్స్, స్టూలుల సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపిల్లెనీ, పెద్దనాయకకోపేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించినభాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాతచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఖగ్గపూరు కార్మికసమ్మెకట్టు

పవరహాను పనివాండ్లు పని మానుకొనుట

నాయకుల రాక.

ఖగ్గపూరు, అక్టోబరు 28:—నిన్నను పవరహానులోని పనివాండ్లందరూగూడ పనిమానుకొనిరి. ఐక్యమేళన యాసిన పిమ్మట రైల్వే అధికారులు పవరహానులోని పనివాండ్లకు రైల్వే పురీతము లిత్తుమని వాగ్దా ముచేసి యెక్కువ గంటలు పని చేయించుకొనిరి. కాని జీతములుకలసిన 18-వ తేదీ వాగ్దానుప్రకార మియలేదు. వారు శ్రమింపగ వాల్లునములు వేసి యుండమనిరి. వాల్లు దినములు గడచిన పిమ్మటగూడ యివ్వబోవుటచే పనివాండ్లు కర్మాగారపు కార్మికలయెడ సామర్థాతి జాపుయ తమయిబ్బందు లన్నింటిని నెల్లడించుమన మొక్కటి. కంపెనీవారు కొలదిమంది ఆంగ్లో ఇండియను బాలురను దినమునకు రూ. 8 నుండి 6 వరకు నిచ్చుమన పని చేయించుచున్నారు. పనివాండ్లు తమయిబ్బందు లన్నియు తొలగిపోవువరకు సమ్మెకట్టు విడువమనిరి

నాయకుల రాక

నిన్నటినుండి వివిధప్రాంతములనుండి ప్రతిభలు కార్మిక సభకు వచ్చుచున్నారు. లలితమోహనగోపాలు, శ్రీమతి స్వర్ణలతా దేవిగారు నేడు విచ్చేసిరి. తనంతయు సమ్మెకట్టు ప్రారంభించినచో పూజాపెళ్ళులకు బయటికి బోయినవారు గమ్మస్థానముల చేరిన పిదపగాని ప్రారంభింపరాదని తలంచుచున్నారు.

యేజంట్లగారి యెత్తులు

ఇండియాలోని రైల్వే ఏజంటు లందరిని ఖగ్గపూరువచ్చి యీవిషయమై చర్చించుటకు బెం. నా. రైల్వే ఏజంటుగారు ఆహ్వానించుచుండిరిగాని వారు నిరాకరించినట్లు నాలుగరోజులనుండి కదంతిగనున్నది.

ఈ తగవు వేగముగ పరిష్కరింపవలెనని గోరుచు లండనులోని కార్మికల సంరక్షణ సంఘమువారు ఇండియా మంత్రిగారికి విన్నవించినట్లు ముకుందలాలు సర్కారుగారికి తెలియజేసిరి.

బెంగాలీవారి సభ

నిన్న సాయంకాలము యిచ్చటి బెంగాలీ సంఘమువారు జె ఎస్. బెన్సీగారి అధ్యక్షతకైందసభ జేసిరి. ముకుందలాలు సర్కారుగారు మధ్యతరగతి ప్రజల ముబ్బందులగుర్చియున్నవారని. అనంతరముగ గౌరవతోపపని శ్రధమండి లాభకరమునకు పకల జేయక మధ్యతరగతి వారు వ్యాపారముల అధికారమునకు లోనము పెక్కు యిమములకాలగుచున్నారు. ఇది విద్యార్థి ధానముదలితోపముచేసంధించినది. దీనివారించుటవలెగినకావ నముల గానింపవలెననిరి. ఏజంటుగారు బెంగాలీ సంఘమున చీకటలుజేతు యత్నించుచున్నారని యితర ఉపన్యాసకలు బెన్సీ. ఇంకొకరున లేబరు యూనియను ఒక్కటే తగిన ప్రాతినిధ్యముగల కార్మిక సంఘమునియు ఖగ్గపూరులోనున్న వంగీ యలందరు దానితో నేతృగణములగుచున్నారనియు మితన్యాయ విధానముగూర్చి బెంగాలీలరక్తపుర యెవరేయ ప్రశ్నేకాభిప్రాయము తెలిపినను ఆంగీకరింపరావనియు సభలో యేకగ్రీము గ తీర్మానింపబడెను. (ఫీ.ప్రెసు.)

నగపూరు, అక్టోబరు 28:—రైల్వే పనివాండ్లకు ఖగ్గపూరు పరిసీతులగుచున్న ఉపన్యాసమును సింగారకలు చెట్టిగారు అంతయు బెం. నా. రైల్వే అధికారుల చేతిలో నున్న పనివారు తలపెట్టినచో యీ చిత్తు తొలగింపగలరు. ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణసంఘమువారు రిపోర్టు వెలువడువరకు 1200 మంది పనివాండ్లకు పనిలోనుండు వలెననిరి. (ఆ.ప్రె.)

కాశీ పురపాలక సంఘమువారు దేశబంధు హక్కునిర్మాణమును గావించుటకును అంగులన 10 వేలు చెచ్చించుటకును తీర్మానించిరి. సన్యాలుగారి 5 వేల విరాళమును ఆంగీకరించిరి.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునకుగాను శ్రీ శేషాద్రిగారు గావించిన విన్నపసందర్భమున హైదరాబాదు 70 వేల రూపాయల నొసంగెను.

కలకత్తా వర్తకముండరివారు పెరిడానుగారి స్థానమున అయికోపీయని నియమింపవలదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తీర్మానింపిరి.

1927-వ సంపుట నె 23 రు బిల్లు

1926 వ సంపుట మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున సవరణచేయుట కై న బిల్లు

(శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును)

1926 వ సంపుట మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున సవరణచేయుట కై ముగిసినందున, ఇందువలన ఈ క్రిందివిధముగా శాసించబడెను:

1 ఈ ఆర్జున 1927 వ సంవత్సరపు మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల (సవరణ) ఆర్జున చెప్పవచ్చును.

2 (ఇందు నిబంధనలతో సహా ఆర్జున చెప్పబడు) 1926 వ సంవత్సరపు మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జునము 22 వ సెక్షనుకు, ఈ క్రింది మినహాయింపు నిబంధనను చేర్చవలెను, అది ఏమనగా:—

అయితే, ఏ కారణమునబట్టియైన, అట్టి క్రొత్త కమిటీకి ఏర్పడిన ఈ సెక్షన్ క్రింద నిర్ణయించబడిన కాలపరిమితి అంతమునపుడు జరుపబడనియెడల, లోకలు గవర్నమెంటు వారు దానికి, రెండు సంవత్సరముల గరిష్ఠకాలమువరకు, ఒక్కొక్కసారి ఒక సంవత్సరమును మించని తాము నిర్ణయించగలట్టి కాల పరిమితులకు క్రొత్త నియామకములను చేయవచ్చు. ఈ సెక్షన్ క్రింద కాల మెపోయినందున బహుళములో మొదటి, ఇతరవిధమున నర్హుడైనవారైన, తిరిగి నియమించబడుటకు తగియుండవలెను.

3. సదరు ఆర్జునచేరిన 3 వ సెక్షన్ లోని 1 వ విధిలో, 'ఒక సంవత్సరము' అనుమాటలకు బదులుగా 'మాడు సంవత్సరముల' అనుమాటల నుంచవలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణముల

యొక్కయు వివరణము

మదరాసు హిందూ మత ధర్మాదాయముల ఆర్జున నిర్ణయించబడిన క్రొత్త కమిటీలకు ఎన్నికలు జరుపబడవలసియున్నవి; వీటి తాలూకు మొట్టమొదటి మొబిల్స్ ఆర్జునము 22 వ సెక్షన్ నుబట్టి ఒక సంవత్సరము కాలపరిమితివరకు నియమించబడినది. ఈ కాలపరిమితి ఎన్నికలు, కమిటీల విషయములలో 1927 వ సంపుట నవంబరు 1 వ తేదీగాని, అంతకు పూర్వముగాని అంతమునను. ఈ కమిటీలకు ఎన్నికలు జరుపుటకు పూర్వము, ఎన్నిక పట్టియే తయారు చేయబడవలసియున్నది. నియమించబడిన మొబిల్స్ ఉద్యోగ కాలపరిమితి అంతమునపుడు పూర్వము ఎన్నిక పట్టియే తయారు, ఎన్నికలు జరిగించబడుటతో చిక్కులున్నా. తేకాక, కమిటీలలో చాలభాగము ఎల్లప్పుడు పుస్తక ప్రస్తుతము భరింపజాలవు. ఈ సీటిగతులలో, కమిటీల మొదలను ఇ.కను రెండు సంవత్సరముల కాలపరిమితివరకు నియమించుట గాను అధికారము తీసికొనుటకు వుద్దేశించబడుచున్నది.

ఆర్జున సవరణచేరిన తిరిగి నిర్ణయించబడియుండరి * ప్రాత కమిటీల తాలూకు మొబిల్స్ యుద్యోగ కాలపరిమితినిగూడ యిదివిధముగా మార్పుచేయగలందులకు, ఆర్జున చేరిన 3 వ సెక్షన్ లోని 1 వ విధిని సవరణచేయుటకు ఈ యనకాశము తీసికొనబడినది.

* రాబోవు డిసెంబరులో అంతమునపట్టి కమిటీలు, తంజావూరు, నాగపట్టాను, మధుర చేవలను కమిటీలు మూడు కలవు.

1927 వ సంపుట ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ.

ఎ. రంగనాథ మొదలియార్

మిస్ మేయో తీర్మాన సందర్భమున శ్రీబిల్లి మోరా గారు ఇ.వ.లో గావించిన ప్రసంగమునకు తుమాఫణచెప్పుకొనిరి.

నవంబరు 4, 5 తేదీలందు సమావేశము గానున్న అఖిల భారత ఆర్య మహాసభకు శ్రీయుత భాయి పరమానంద గారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి.

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 26:- బెంగాలు లక్ష్మీకాటను మిల్స్ కేసుసందర్భమున ఇదివరలో కాసియరుగానున్న డి. ఎన్. రాయగారిని ఆర్జునచేరిన కలకత్తా తీసికొనివచ్చిరి. డి. ఎన్. లాహరి డి. యస్. బెర్జీ గార్ల కేసులు నవంబరు 7 వ తేదీన విచారించబడును. (ప్రీ ప్రెస్)

ప్రశంస

29.9.1927 పోలాకి, శ్రీకామేశం తాలూకా, గంజాం జిల్లా.

కేసరికుటీరం ఆయుర్వేద బొషధశాల, డాక్టర్, కే. ఎ. కేసరిగారికి

సీ|| శ్రీవిభాతత్వంబు సృష్టికి మూలమౌ నటులలోగయు భువినలకుమండ పాలకుండైన యాపన్నగళయనుని పదవినిండెనుదాను పరగనకృత కాలాంతకుండైన గరిశేకంతుని మాడ్చి దనరెకోగాంతకమనెడి యర్గ-త్రై మార్గులకు సదా దావకంబైనట్లు పరమపద ప్రాప్తి పగనటుల.

సీ|| ధరణి రంధవ పరమపతంబవదగు కేసరియను పేరిని కేతనంబు కామితార్థంబు లొనకూర్చ గలిగెభుని పూర్వజన్మ ఫలంబున బొందునట్లు మ రి యు.

సీ|| శ్రీరవణీమణి శృంగారములకెల్ల వానకంబయ్యె రత్నత్రయంబు లోకామయంబును చీకటునాగింప ధరణీత్యయిందె రత్నత్రయంబు సంతకసంతాన చిత్ర దోలంగిందె తరణులకెల్ల రత్నత్రయంబు పురుషార్థములకెల్ల భువిబనించె మధామయంబైన రత్నత్రయంబు

సీ|| కేసరియను పేరు నికేతనంబు కాశ్యతానంద ముఖ్యుడై జగగునట్లు దేవుడ నవతంబుదా బ్రోవుగాత సకలజనులకు నానందజాతయగను.

భి. వ. కా. గ్రే. ప. రా.

ఇదివరకు నేను నుమాడు నాలుగైదు సంవత్సరములను కేతనకంపెని బొషధములు రప్పించి ఉపయోగించి చుంటిని మీకంపెని తాలూకా రిజిస్టరులో రెఫరు చేయవచ్చును మీకంపెని యావధములను తెప్పించి అనేకులకు పయోగపరచి సదరు బొషధములయొక్క సఫలములు తాముప్రకటన చేయునట్టి సఫలములై వి. మిక్కిలి ఈశ్వర్యకరము. ఈ దినవ నుదహరింపబడిన బొషధములకు. వి. పి. గాను పంపించకొరతాము. ఆమ్మత 12 బౌ నీ ఒకటి రూ. 8-0-0 ఆ 6 బౌ నీ ఒకటి రూ. 2-8-0 ను. తులకాంతి తెలియు నీసాలు రూ. 1-9-0 ఈ యావధములను అతి శ్రమముగా నంపించకొరతాను. సుజన విధేయుడు.

డి. పి. యస్. శర్మ, పి. డి. పోలాకి, గంజాం జిల్లా.

కేసరి రత్నత్రయము అన్నిమందుల మాపులలో దొరకును.

వనోషధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

వారికంబు కృ. 85000 సంస్కృతశబ్దముల 6 తెలుగు అర్థములు కలవు. శాస్త్రాధికృతము మొత్తము 8-4-0 లు.

వనోషధిశబ్దార్థనిఘంటువు ఇందు సమస్తవిషయములకు వీటిచేరి భిన్నభిన్నములయొనాని ఆయుర్వేదభాగములగులవు. కు 1-8 కు. 500 శబ్దములకు. భిన్నములు కూడ గలవు. శాస్త్రాధికృతము మొత్తము 8-4-0 లు.

2454-1323

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునట్లు క్రుతిపిను పరిశుభ్రపరచ వలెయిచ్చియుదువో, నట్లే నీశరణుగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ వలెయిచ్చింపబడిన యొక సు. నీ శుభ్రునైగల రంధ్రములందు ముందు మున్నగు కల్మషవపార్శవములకూడి యుండిన నీవెండుకల పరిశుభ్రముగ నేనని గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు వగైరాలు చేయవచ్చును నీవుకేతు వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల మయము గాగలదు. గనక నీ నన్నయిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొనవలెనని ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు) నువయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె ముందును చేరినది. ఒకశత నీతలయందు నాచుండినకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమూడుసార్లు తీసికొని రాచుటతో నది అంతరించవలసినదే. వెండుకల కరువులో నీ సరాసరివోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక విందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, కుమ్మరి రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, కట్టువంచవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

కాపంగి యున్నార. దీనిని నింపినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు సీసా కు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-8-0 కి సీసా ఖరీదు కు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను నాడీ చూడుడు.

ను వానన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓ లో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టరు)

అతిచతురయు, ఎందుకు వనకీమర్చిగయ నగు అనేక నువానద్రవ్యములు వివాదంబుగలవు. ఓలోదిల్ బహారు నువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్యమును, మంచి నువాన తు అచ్చెరువందక తీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్మల కేవిధముగను తీసిపోదు.

నేడే ఆర్డరును తంపుడు.

శ్రీ కొన్ను ఓలోదిల్ బహారు కు. 2-0-0
శ్రీ " " " " 1-4-0
1 డ్రామా " " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును నానకార్థాలు. డిజిట్ 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

సోలు పంపింట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, బమ్మమూడూ మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

ప్ర. సం 1.

హిందూదేశము స్వశవైకి ఆధారపడియున్నదా?

ఔను, మీరు దేశీయ పరిశ్రమములకు పోషణ నొసగినచో.

పోస్టుబాక్సు నెం 86 మద్రాసు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాకరీ 1964

శిశువును ప్రసవించుటకు ఎట్టిర ధుకు లోను గాకుండ
అనాయాసముగా ప్రసవించుటకు వైద్యప్రపంచ మందలి
సవినపదతి కనిపెట్టబడెను.

గొప్పజీతములకు "మహాఆయిల్" రిజర్వర్డు
ఒకసారికి సరిపోవు 12 కొమ్మల సీసా 1-కి
రూ 5-0-0

ప్రసవించు సమయమున ఎన్నిగమైన హానిలేకనే సూజరీతిని ప్రసవించెదరు. వృక్షమునుండి రాజనపండు
మాదిరిగా, తన్ని కెట్టి కష్టములేకనే శిశువును ప్రసవించగలరు. గర్భముదాగ్నివ రి వ మాసమునండియే మందును
సేవించుటెను

డ్రైవ్ క్రాను, ప్రధానవైద్యులు, నాడీపరీక్షయందు ఆరితేరవారును వసు విమగ్నరత్న పండిత ద్వారా
యి. యస్. గోపన్ గారిచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది.

ది టిమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్. 44, గోవిందప్పనాయునిలీడ్, పోస్టుబాక్సు 278 మద్రాసు.

కుష్ఠరోగ నివారిణి

అష్టానళ కుష్ఠరోగములకు, ఎరుపు, నలుపు, రాగివర్ణముగల మచ్చలు, జీర్ణించిన వీజాతి సహాయకై నూనె,
పుండ్లు, రోగములు, మొదలగునవియు, చురుకు, పోలు, దద్దురు, తిమ్మిగు, మొదలగు, మేహవ్యాధులను, రూపురూపు
టలో దీక్షింపిన, దివ్యోష్ణములేదని, అనుభవముమీది మోక (గృహింపగలరు.

1 మొదటికము పెట్టు 6 విధములు (లోనికి వైకి) రూ 25-0-0, 2 రెండవకము, 3 విధములు (లోనికి
వైకి) రూ 16-8-0, 4 మూడవకము, 5 విధములు (లోనికి వైకి) రూ 8-8-0

కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులేదు.

నలయునాడు:—అమృత ఆవుషధశిలములు, గోపాలకరం, కొత్త పేటపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

తైలములను రుద్ది మీ ఉడుపులను ఏల పాడుచేయు కొనెదరు?

“కు రె యి న్”

జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది

తా మ ర ను

అర్భతముగా తక్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతబోషధముల క్యాట
లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారు?

మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు

“గె న్”

పేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తలకు అమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలహా నిత్యము. మా
అత్యద్భుతబోషధముల జాబితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
లను వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారి దేశీయ పాండుమాపున్న
(State-aided) మా శ్చేక్ రీల్లో తగూరయినటువంటి సిల్కు
బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాత్రెట్టులాను 1918 సంవత్సరము
నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి
అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము
వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషనుకు మా
సిల్కుబట్టలు పంపించియున్నాము. సరకు బట్టలగుండనుండి
మాకు ఒక మెడలున్నూ ఒక సర్టిఫికటున్నూ బహుమతి యిచ్చి
యిచ్చారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యమున్నూ అం
దమున్నూ మోక యూహించగలరు.

యితేవల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే తలంపుతో
నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి
మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాత్రెట్టులో ప్రతిబట్టయందును మా కేర వుండును. మా
కేరతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్టఅని నమ్మకలెను. కావల
సినయెడల స్వాంతులు పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్కు మేన్యూఫ్యాక్చరీంగునందున

ప్రొవైయిటరు, పెద్దాపురము
బెల్ గ్రాఫ్ అడ్రసు “శిల్కుగుడ్డు” 3358

మహాసూతికాదరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున రి మూలై నది. అడివిపంకి
మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పీతములన్నియు చేరినవి. వా
రింతలకు పరమావధము. బెల రూ 1 కి రూ 80/- కేలలాగుఉచి
రము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్చనసాయనశాల ముక్త్యాల, కృష్ణా.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భిక్షుత్తుకుగరించిన 5 ప్రశ్నలకు జమున వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రశ్నకు రూ 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందను జయము
పొందుట “జయవశిక్రణి” తాయకు 1 కి రూ 2-0-0. వి. పి.
ఖర్చులు రూ 4-0. 2558

కే. వి. శరకోపాచార్యులు తిరు త్తే, నిమ్మూరుజిల్లా.

ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైనది! త్వరపడుడు!!
అనేకవిశోధములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు
ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!

శ రీ ర మ ర్త శాస్త్రము

వక్రగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2289

1237 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ,
నెం. 11 అరుముగం వీధి, సాహుకార్ మేట పోస్టు మద్రాస్.